
August 2023

Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarke- dets Erhvervs- sikring 2022

Egnet til oplæs-
ning

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-471-6

Indholdsfortegnelse

FORORD	6
KAPITEL 2: SAMMENFATNING	8
Opgørelsesmetoden	8
Nye registreringer	8
Tal og tendenser på udvalgte sagsområder	9
KAPITEL 3: NØGLETAL OM INDKOMNE OG AFGJORTE SAGER	15
Indkomne sager	16
Note: Indkomne sager vedrører alle klagesager, der er indkommet til Ankestyrelsen i 2022, uanset om de efterfølgende er realitetsbehandlet eller ej. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem	
Afgjorte sager	17
Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland i alt 43 afgjorte sager. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager på sagsområdet. Omgørelsesprocenten er summen af alle sager, som Ankestyrelsen har ændret, hjemvist eller ophævet set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet efter almindelige afrundingsprincipper. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem	
Årsager til omgørelser	19
I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne. Arbejdets forhold	21
Omgørelsesprocenten for sager om den sikrede personkreds	22
Tendenser	24
Ankestyrelsen vurderer sagen i lighed med Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Afgørelsen er i øvrigt i overensstemmelse med Ankestyrelsens principmeddelelse 9-22, hvoraf det fremgår, at der ved vurderingen af årsagssammenhæng kan indgå oplysninger om restriktioner og foranstaltninger iværksat af sundhedsmyndighederne, det generelle smittetryk i samfundet og hvilken virusvariant, der er den dominerende på smittetids-punktet. Caseboks slut	
Ulykker	27
Kravet om personskade er opfyldt, når der er dokumenteret fysiske eller psykiske gener af enten forbigående eller varig karakter. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at der er modtaget relevant behandling. (Ved ulykker med skadesdato fra den 1. januar 2004 og frem til og	

med den 31. december 2019 er der kun tale om en personskade, når der er dokumenteret vedvarende gener, eller hvis der er dokumenteret forbigående gener, som er gået over ved relevant og helbredende behandling. Ordlyden af dagældende § 6 (skader indtrådt fra og med 1. januar 2004 til og med 31. december 2019) fremgår af bilag 1.) Omgørelsesprocenten for sager om ulykker

28

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlet sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 88 procent af alle stadfæstede afgørelser om anerkendelse af ulykker har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens vi i 13 procent af alle stadfæstelser har registreringer med ændret indhold - f.eks. at Ankestyrelsen har truffet afgørelse om anerkendelse af flere skader end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har, men er enig i, at den personskade, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt, kan anerkendes som en arbejdsskade. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tendenser
33

Ankestyrelsen vurderer, at flere skader/symptomer skal indgå i vurderingen af anerkendelse, da der ved første lægehenvendelse samme dag som hændelsen oplyses om smerter i venstre albue, skulder, håndled, hoft og ben (knæ). Derudover foretager Ankestyrelsen en anden skønsmæssig vurdering af, hvorvidt der er dokumenteret årsagssammenhæng mellem hændelsen og smerterne fra brystryggen og hovedet. Ankestyrelsen foretager denne vurdering i henhold til principmeddelelse 47-18. Caseboks slut Erhvervssygdomme

38

Omgørelsesprocenten for sager om erhvervssygdomme

39

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlet sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 75 procent af alle stadfæstede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens 25 procent af alle stadfæstelser har registreringer som afviger - f.eks. at Ankestyrelsen har behandlet sygdommen efter andet punkt i erhvervssygdomsfortegnelsen end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Sager med sagsemnet Anerkendelse af erhvervssygdom, særlov, veteran og Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7) indgår ikke. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tendenser
43

I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne. Varigt mén

49

Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén

50

Tendenser

57

Omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne

65

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 92 procent af alle stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens 8 procent af alle stadfæstelser har registreringer som afviger – f.eks. at Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at en erstatning skal tilkendes endeligt, mens Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at erstatningen kun kunne tilkendes midlertidigt. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem Tendenser

72

BILAG 1: REGELGRUNDLAG	81
BILAG 2: PRINCIPMEDDELELSER	88
BILAG 3: ANKESTYRELSENS SAGSBEHANDLING, REAKTIONSMULIGHEDER OG REGISTRERINGER	90
BILAG 4: TABELLER	96
BILAG 6: TIDLIGERE ÅRSREDEGØRELSE	103

Forord

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2022.

Siden 2016 har Ankestyrelsen været forpligtet til at udarbejde en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året. (Redegørelsen for 2016 var begrænset til perioden fra 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet.)

Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes. (Lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, § 16, jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 9. september 2019. Se bilag 1 for regeluddrag.)

Redegørelsen forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der får lejlighed til at give sine bemærkninger, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Redegørelsen offentliggøres på Ankestyrelsens hjemmeside.

Redegørelsen indeholder nøgletal om udviklingen i forhold til:

- Indkomne sager
- Afgjorte sager
- Udfaldet af afgjorte sager
- Årsagen til udfaldet

Redegørelsen indeholder også en beskrivelse af tendenser i sagsbehandlingen ud fra foreliggende data, og vejledende eksempler på sager navnlig inden for de fire største sagsområder:

- Ulykker
- Erhvervssygdomme
- Varigt mén
- Tab af erhvervsevne

Redegørelsen er opdelt i fem kapitler.

Kapitel 2 indeholder en beskrivelse af Ankestyrelsens nye og mere uddybende dataregistrering i forhold til tidligere år. Kapitlet indeholder også en sammenfatning af redegørelsens overordnede nøgletal for 2022 samt fremtrædende tendenser i sagsbehandlingen.

Kapitel 3 indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2022, og sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2022, herunder årsager til omgørelser (ændringer, hjemvisninger eller ophævelser).

Kapitel 4 indeholder tal og udvalgte tendenser inden for sager om lovens personkreds, anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme.

Kapitel 5 indeholder tal og udvalgte tendenser inden for sager om varigt mén og tab af erhvervsevne.

Der er undervejs i kapitlerne henvisninger til bilag, der knytter sig til kapitlet.

Som bilag til redegørelsen fremgår uddrag fra relevante love og regler (bilag 1), omtalte principmeddelelser samt oversigt over Ankestyrelsens offentliggjorte principmeddelelser på arbejdsskadeområdet fra 2022, (bilag 2), en beskrivelse af Ankestyrelsens sagsbehandling, registreringer, m.v. (bilag 3), uddybende tabeller udeladt fra kapitlerne (bilag 4), overblik over de udvalgte eksempler på sager (bilag 5), og henvisning til tidligere årsredegørelser (bilag 6).

Redegørelsens datagrundlag er baseret på udtræk i Ankestyrelsens journal- og registreringssystem.

Kapitel 2: Sammenfatning

OPGØRELSESMETODEN

I redegørelsen indgår sager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvor Ankestyrelsen har stadfæstet, ændret, hjemvist eller ophævet en påklaget afgørelse. Derudover indgår sager, hvor Ankestyrelsen ulovbestemt har genoptaget en tidligere afgørelse.

Denne opgørelsesmetode er den samme som i redegørelsen for 2021. Ankestyrelsen har til og med redegørelsen for 2020 anvendt en anden opgørelsesmetode. (Vi henviser til [kapitel 2 i redegørelsen for 2021](#) for mere om årsagen til den ændrede opgørelsesmetode.) Opgørelsesmetoden er også den samme som på Ankestyrelsens talportal. (I talportalen på Ankestyrelsens hjemmeside har man mulighed for at sammensætte tal for sagsudfald og nøgletal for klager over førsteinstansernes afgørelser. Talportalen blev oprettet i 2020 for kommunale klagesager. I juni 2021 blev flere sagsområder tilføjet, herunder også klagesager på arbejdsskadeområdet. Talportalen kan tilgås her: [Når du klikker på dette link åbner Ankestyrelsens Talportal](#))

Data i redegørelsen er trukket pr. 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen.

Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

NYE REGISTRERINGER

I efteråret 2021 implementerede Ankestyrelsen nye og udvidede registreringer om Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings og vores resultat i klagesagerne.

De nye registreringer betyder, at når Ankestyrelsen eksempelvis ændrer en afgørelse om varigt mén, har vi data om, hvor mange procentpoint ændringen udgør, og om ændringen er i op- eller nedadgående retning. Vi har også data om, hvorvidt ændringen skyldes en anden vurdering af den samlede méngrad eller en anden vurdering af et eventuel fradrag.

Hvis vi stadfæster, har vi desuden data om, hvorvidt Ankestyrelsens vurdering af sagen afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering – eksempelvis når Ankestyrelsen er enig i, der er kan anerkendes en personskade som følge af et ulykkestilfælde, men hvor vi er uenige med Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i omfanget af den anerkendte personskade. (Sag nr. 6, 7 og 8 i kapitel 4 er eksempler på stadfæstede afgørelser med ændret indhold.)

Registreringerne er indført med henblik på at opnå et bedre og mere dybdegående datagrundlag i afgjorte sager på arbejdsskadeområdet til brug for blandt andet statistik i denne redegørelse.

Kapitel 4 og 5 indeholder uddrag af statistik på baggrund af det nye datagrundlag.

TAL OG TENDENSER PÅ UDVALGTE SAGSOMRÅDER

I dette afsnit sammenfatter vi de overordnede nøgletal i 2022 og fremtrædende tendenser, som Ankestyrelsen har set på de største sagsområder i forbindelse med sagsbehandlingen af de afgjorte sager i 2022.

Infoboks start:

NØGLETAL I 2022

Indkomne sager

- Ankestyrelsen modtog 7.915 klager over sager afgjort af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.
- Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén (29 procent), tab af erhvervsevne (22 procent), anerkendelse af erhvervssygdomme (18 procent) og anerkendelse af ulykker (17 procent).

Afgjorte sager

- Ankestyrelsen afgjorde 9.885 sager.
- 71 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, og 29 procent er omgjort (ændring, hjemvisning eller ophævelse).
- Af de omgjorte sager er omkring 19 procent er ændret, 7 procent er hjemvist, og 2 procent er ophævet.
- Til sammenligning afgjorde Ankestyrelsen 10.358 sager i 2021. 74 procent af de afgjorte sager blev stadfæstet, 17 procent ændret, 7 procent hjemvist og 2 procent blev ophævet.
- Omgørelsesprocenten, dvs. andelen af ændringer, hjemvisninger og ophævelser, ligger i intervallet 26-29 procent for de seneste tre år. (Procenttallene er afrundet, og summen udgør derfor ikke præcist 29 procent, som er omgørelsesprocenten i 2022.)
- Af de 9.885 afgjorte sager, der indgår i redegørelsen, er tre sager modtaget i 2018, 14 sager i 2019, 115 sager i 2020, 4.579 i 2021 og 5.174 sager i 2022.
- Hovedparten af de afgjorte sager i 2022 handler om varigt mén (30 procent), tab af erhvervsevne (24 procent), anerkendelse af ulykker (17 procent) og anerkendelse af erhvervssygdomme (16 procent).

Andelen af stadfæstelser

Stadfæstelsesprocenten er faldet fra 74 procent i 2021 til 71 procent i 2022. Det svarer til et fald på tre procentpoint.

Også i 2020 var stadfæstelsesprocenten 71 procent. Stadfæstelsesprocenten har således bevæget sig inden for tre procentpoint i den treårige periode, som redegørelsen for 2022 belyser.

I sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er stadfæstelsesprocenten faldet fra 89 procent i 2021 til 85 procent i 2022. For sager om tab af erhvervsevne er stadfæstelsesprocenten faldet fra 72 procent i 2021 til 69 procent i 2022.

I sager om anerkendelse af ulykker og varigt mén er stadfæstelsesprocenten uændret i forhold til 2021. Se figur 2.1.

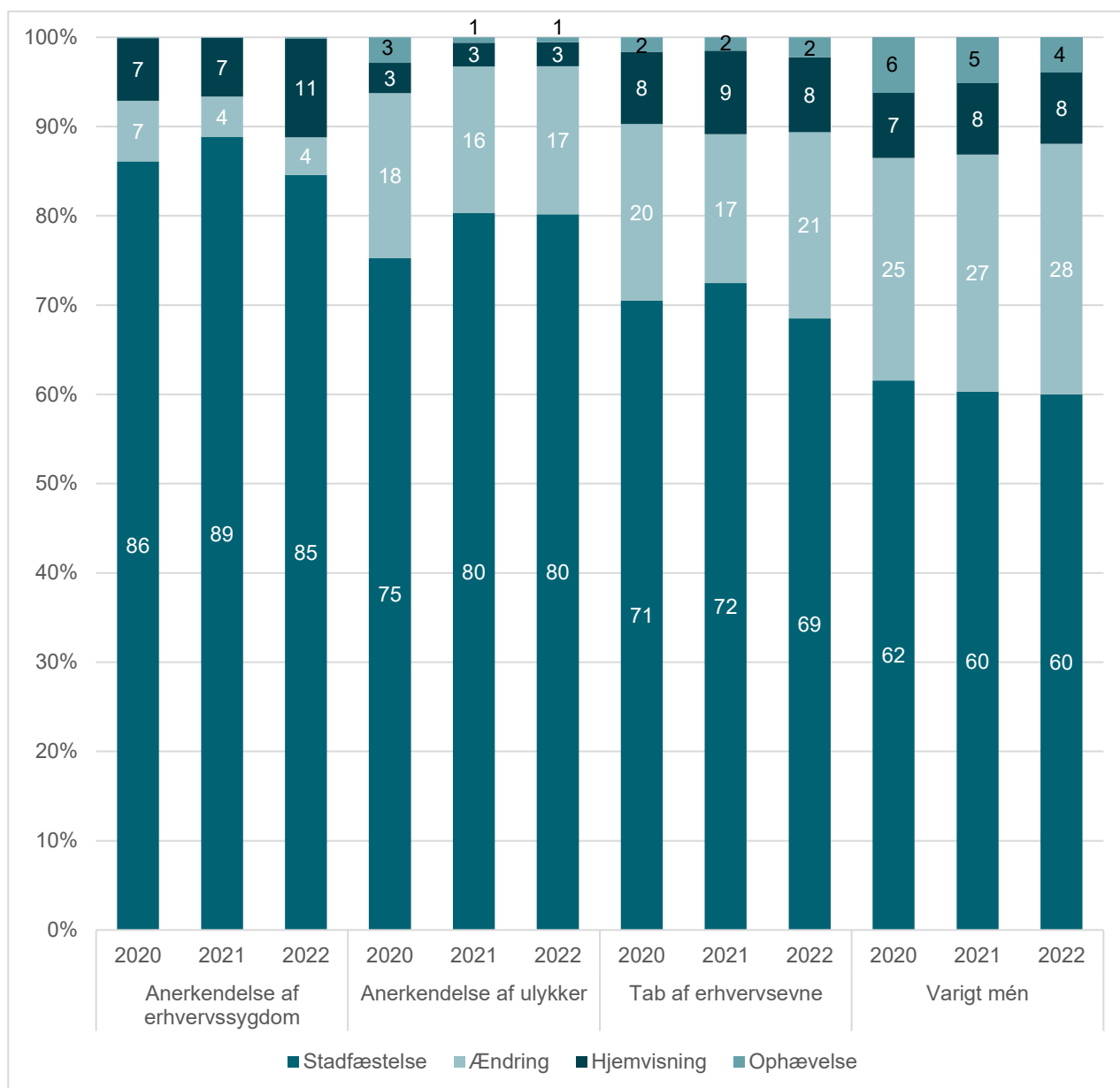
Omgørelsesprocenten

Omgørelsesprocenten er steget fra 26 procent i 2021 til 29 procent i 2022. Det svarer til en stigning på tre procentpoint.

Omgørelsesprocenten er summen af alle sager, som Ankestyrelsen har ændret, hjemvist eller ophævet i 2022.

Generelt for perioden 2020 til 2022 er omgørelsesprocenten inden for de fire største sagsområder højest for afgørelser om varigt mén, og lavest for anerkendelse af erhvervssygdomme. Der er tilsvarende flest ændringer af afgørelser om varigt mén, og færrest ændringer af afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme. Der er flest hjemvisninger af afgørelser om tab af erhvervsevne og færrest for afgørelser om anerkendelse af ulykker. Andelen af ophævede afgørelser er størst for afgørelser om varigt mén.

Figur 2.1 ANKESTYRELSENS SAGSUDFALD FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2020-2022 (PROCENT)

Note til figur: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager inden for de fire udvalgte sagsområder. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland i alt 43 afgjorte sager. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager på sagsområdet. Omgørelsesprocenten er summen af alle sager, som Ankestyrelsen har ændret, hjemvist eller ophævet set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Hvis der ikke fremgår procenttal for ophævelser, skyldes det, at procenten (efter almindelig afrunding) udgør mindre end 1 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem

Hyppigste årsager til ændringer og hjemvisninger

Samlet set er årsagen til ændringer af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller forkert retsanvendelse.

De hyppigste årsager til ændringer i 2022 er uændrede i forhold til 2021.

For både afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme, anerkendelse af ulykker og afgørelser om varigt mén er den hyppigste årsag til ændringer en anden lægefaglig vurdering. For alle tre sagsområder er den næsthypigste årsag til ændringer en anden skønsmæssig vurdering.

Ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne skyldes oftest en anden skønsmæssig vurdering. En anden lægefaglig vurdering er den næst hyppigste årsag til ændringer.

På de fire største sagsområder er et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag den hyppigst forekommende årsag til hjemvisninger. Denne tendens er uændret i forhold til 2021.

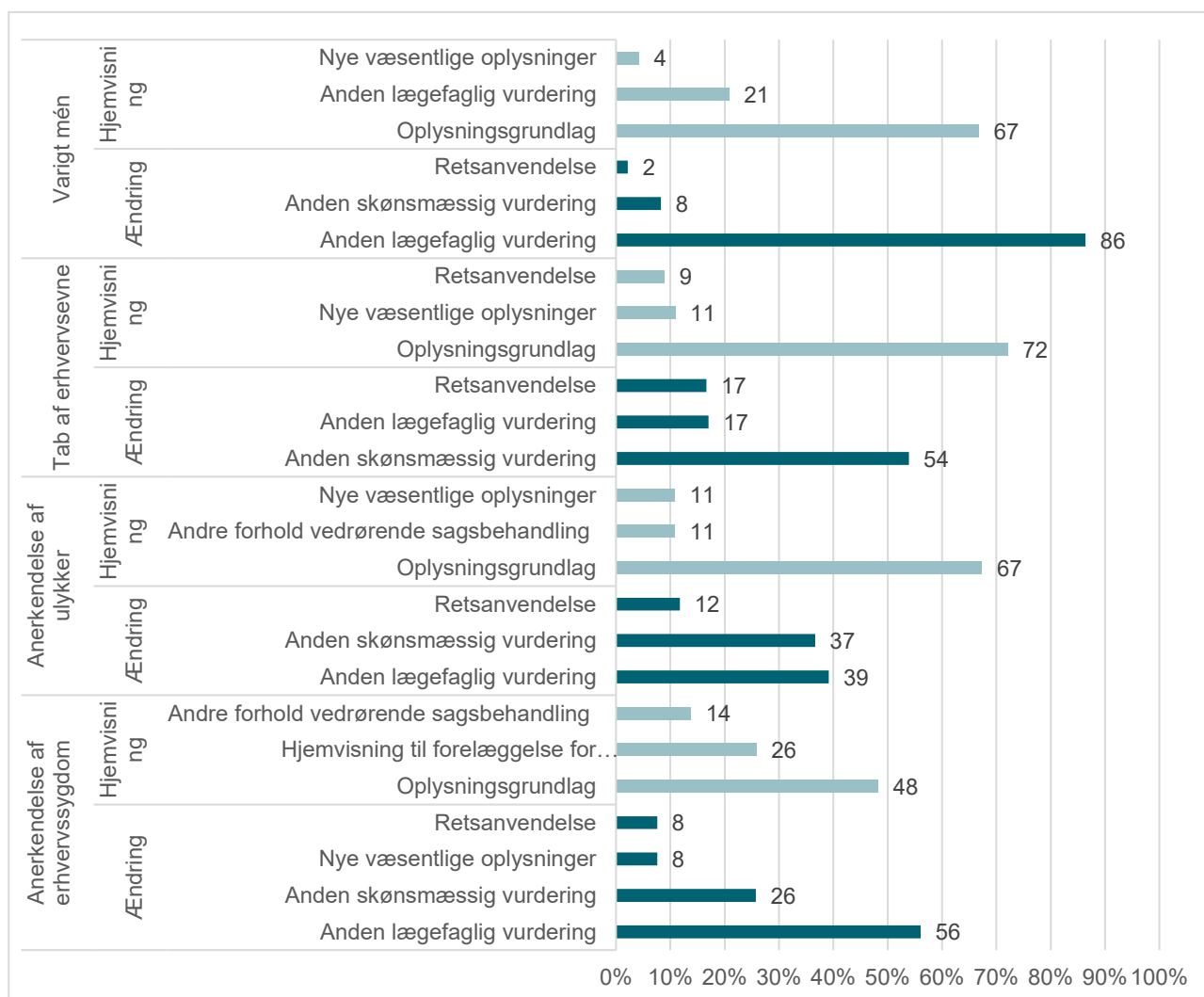
Kapitel 4 og 5 indeholder nærmere statistik for årsager til ændringer og hjemvisninger.

Hyppigste årsager til ophævelser

Ankestyrelsen ophæver flest afgørelser om varigt mén eller tab af erhvervsevne.

Den hyppigste årsag til, at en afgørelse om varigt mén eller tab af erhvervsevne ophæves, er, at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af en ulykke eller en erhvervssygdom til et afslag på anerkendelse. Når der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om varigt mén og/eller tab af erhvervsevne. I så fald registrerer vi årsagen til ophævelsen som forkert retsanvendelse.

Figur 2.2 viser hovedårsagerne til ændringer og hjemvisninger for de fire største sagsområder i 2022. Figuren indeholder ikke årsager til ophævelser, men kapitel 4 og 5 vil i relevant omfang indeholde statistik herom.

Figuren viser andelen af de tre mest anvendte årsagsemneord for henholdsvis ændrede og hjemviste klagesager inden for de fire største sagsområder. Figuren indeholder ikke årsager til ophævelser. Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Data vedrører realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttalene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Fremtrædende tendenser i sagsbehandlingen 2022

Ankestyrelsen har i 2022 offentliggjort fem principmeddelelser, der belyser forskellige problemstillinger i forhold til vurderingen af, om en skade er opstået som følge af arbejdets forhold. (Se bilag 2 for overblik over offentliggjorte principmeddelelser om arbejdsskade i 2022.)

Vi har derfor udvalgt en række eksempler, som belyser nogle af de problemstillinger, som er behandlet i principmeddelelserne.

På tre ud af fire af de største sagsområder (anerkendelse af ulykker, anerkendelse af erhvervs sygdomme og varigt mén) er hovedårsagen til ændringer en anden lægefaglig vurdering. De udvalgte sager med denne tendens viser blandt andet:

- For sager om anerkendelse af ulykker kan en anden lægefaglig vurdering af hændelsen/påvirkningens karakter være afgørende for resultatet.
- For sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme kan en anden lægefaglig vurdering af diagnosen og/eller den erhvervsmæssige belastning være afgørende for resultatet.
- For sager om varigt mén og tab af erhvervsevne kan en anden lægefaglig vurdering af, hvorvidt forudbestående eller konkurrerende sygdomme har indvirkning på et påvist varigt mén eller erhvervsevnetab, være afgørende for sagens resultat, herunder også en anden vurdering af størrelsen på et eventuelt fradrag.
- Sagerne viser, at selvom den afgørende årsag til ændringen er en anden lægefaglig vurdering, er der også ofte et element af andet skøn i den samlede vurdering.

For sager om tab af erhvervsevne er den hyppigste årsag til ændringer en anden skønsmæssig vurdering. De udvalgte eksempler med denne tendens viser hyppige årsager til, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om tab af erhvervsevne som følge af en anden skønsmæssig vurdering.

Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er hovedårsagen til, at sager hjemvises. De udvalgte sager med denne tendens viser blandt andet:

- Når sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme er utilstrækkeligt oplyst, er det typisk fordi der mangler lægelige oplysninger eller oplysninger om den arbejdsmæssige belastning.
- Sagerne om varigt mén kan ud fra en lægefaglig vurdering være utilstrækkeligt oplyst, fordi den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkelig stationær til, at Ankestyrelsen kan fastsætte et (sikkert) varigt mén.
- Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag i sager om tab af erhvervsevne skyldes ofte manglende oplysninger om forudbestående eller konkurrerende skade eller sygdoms indflydelse på erhvervsevnen enten før eller efter arbejdsskaden. Det er derfor ikke muligt at skønne over grundlaget for/størrelsen på fradraget på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.
- Ankestyrelsen indhenter ikke de manglende oplysninger, hvis vi vurderer, at de kan være af en sådan karakter, at det grundlag, der lå til grund for Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings afgørelse, ændrer sig væsentligt.

Ankestyrelsen har i 2022 hjemvist et stigende antal sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme som følge af andre forhold vedrørende sagsbehandlingen. Størstedelen af disse hjemvisninger skyldes en problemstilling om manglende stillingtagen til anmeldelsesfrist.

Selvom Ankestyrelsen stadfæster en afgørelse, er det ikke ensbetydende med, at vi er enige i hele Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagen.

Ankestyrelsen har udvalgt en række eksempler, som illustrerer årsager til, at vores vurdering kan afvige fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, selvom sagen er registreret som en stadfæstelse. De udvalgte eksempler viser, at:

- Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt en personskade som følge af en ulykke, og Ankestyrelsen er enig i, at der kan anerkendes en personskade, registrerer vi sagen som en stadfæstelse. I den vurdering kan dog ligge, at Ankestyrelsen anerkender en personskade af større eller mindre omfang eller behandler og anerkender en anden skadestype end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.
- Når Ankestyrelsens vurdering af en sag om anerkendelse af erhvervssygdomme afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, men vi alligevel stadfæster afgørelsen, skyldes uenigheden hovedsagligt en anden vurdering af diagnosen for den anmeldte sygdom, og/eller en anden vurdering af om diagnosen er omfattet af erhvervs sygdomsfortegnelsen.
- I sager om varigt mén kan en stadfæstelse med en anden begrundelse skyldes en anderledes medicinsk vurdering af sagen. Hvis Ankestyrelsen skønner det samlede mén større end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men samtidig finder grundlag for et fradrag, og vi som følge heraf når til samme méngrad som følge af arbejdsskaden, vil sagen blive registreret som en stadfæstelse.

Ankestyrelsen stadfæster fortsat ofte afgørelser med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Denne tendens er hyppigst forekommende ved sager om tab af erhvervsevne.

Det er dermed en fremtrædende tendens, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på dette område laver korrekte vurderinger med fyldestgørende begrundelser og henviser til rette lovgrundlag.

Kapitel 3: Nøgletal om indkomne og afgjorte sager

Dette kapitel indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2022. Kapitlet indeholder også nøgletal for sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2022.

Vi gennemgår, hvordan de indkomne sager fordeler sig på sagsområder, og hvordan de afgjorte realitetsbehandlede sager fordeler sig i forhold til udfald.

Derudover indeholder kapitlet tal over årsager til ændringer, hjemvisninger og ophævelser i 2022.

INDKOMNE SAGER

I 2022 modtog Ankestyrelsen 7.915 klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I 2021 modtog Ankestyrelsen 11.900 klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. (For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode) I 2022 modtog Ankestyrelsen dermed omkring 33 procent færre sager sammenlignet med 2021.

Nedgangen i antallet af indkomne sager skal ses i lyset af, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har implementeret et nyt sagsbehandlingssystem, der er fuldt idriftsat i starten af 2022 og har givet et (midlertidigt) fald i antallet af oversendte sager til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen modtog i 2022 flest klagesager om varigt mén, som udgør omkring en tredjedel af de indkomne sager i 2022. Sager om tab af erhvervsevne, anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme udgør hver omkring en femtedel af de indkomne sager.

Tabel 3.1 viser indkomne sager fordelt på sagsområder i 2022

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1.455	18
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	53	1
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	54	1
Anerkendelse af ulykker	1.315	17
Anmeldelsesfrist	137	2
Arbejdsgivers sikringspligt	10	0
Den sikrede personkreds	182	2
Diverse	1	0
Forsørgertabserstatning m.v.	9	0
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	120	2
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	141	2
Hjælpebidler	13	0
Sygebehandling	126	2
Tab af erhvervsevne	1.743	22
Tilbagebetaling	66	1
Varigt mén	2.313	29
Årsløn	177	2
I alt	7.915	100

Note: Indkomne sager vedrører alle klagesager, der er indkommet til Ankestyrelsen i 2022, uanset om de efterfølgende er realitetsbehandlet eller ej. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

AFGJORTE SAGER

Ankestyrelsen afgjorde 9.885 klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2022.

Hovedparten af de afgjorte sager vedrører varigt mén med 30 procent, tab af erhvervsevne med 24 procent, anerkendelse af ulykker med 17 procent og anerkendelse af erhvervssygdomme med 16 procent.

Tabel 3.2 viser afgjorte sager fordelt på sagsområder i 2022

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1.571	16
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	40	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	39	0
Anerkendelse af ulykker	1.696	17
Anmeldelsesfrist	151	2
Arbejdsgivers sikringspligt	13	0
Den sikrede personkreds	241	2
Forsørgertabserstatning m.v.	9	0
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	124	1
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	182	2
Hjælpemidler	26	0
Sygebehandling	160	2
Tab af erhvervsevne	2.391	24
Tilbagebetaling	90	1
Varigt mén	2.938	30
Årsløn	214	2
I alt	9.885	100

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland i alt 43 afgjorte sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere

årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem

Udfaldet af afgjorte sager

Tablet 3.3 viser udfaldet af de 9.885 afgjorte sager i 2022. Tabellen viser, at 71 procent af sagerne er stadfæstet, 19 procent er ændret, 7 procent er hjemvist, og 2 procent er ophævet. (Procenttallene er afrundet og udgør derfor ikke nødvendigvis 100 procent. Af samme årsag udgør summen af ændringer, hjemvisninger og ophævelser ikke nødvendigvis 29 procent, som er omgørelsesprocenten i 2022.)

På de fire største sagsområder er omgørelsesprocenten højest for afgørelser om varigt mén med 40 procent. Omgørelsesprocenten for afgørelser om tab af erhvervsevne er 31 procent, afgørelser om anerkendelse af ulykker er 20 procent, og afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdomme er 15 procent.

På de øvrige sagsområder er omgørelsesprocenten højest for sager om årsløn. Sagsområdet udgør kun omkring 2 procent af alle afgjorte sager. Redegørelsen vil derfor ikke fokusere nærmere på årsager til omgørelse på området.

Tablet 3.3 viser udfaldet af afgjorte sager fordelt på sagsområder

	Stadfæstelse	Ændring	Hjemvisning	Ophævelse	I alt	Omgørelsespct.
Anerkendelse af erhvervssygdom	85	4	11	0	16	15
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	75	3	20	3	0	25
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	79	3	18	0	0	21
Anerkendelse af ulykker	80	17	3	1	17	20
Anmeldelsesfrist	75	17	8	0	2	25
Arbejdsgivers sikringspligt	77	0	15	8	0	23
Den sikrede personkreds	80	15	4	0	2	20
Forsørgertabserstatning m.v.	100	0	0	0	0	0
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	79	15	5	1	1	21
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	77	20	3	0	2	23
Hjælpebidler	96	4	0	0	0	4
Sygebehandling	79	15	2	4	2	21
Tab af erhvervsevne	69	21	8	2	24	31
Tilbagebetaling	78	17	2	3	1	22

Varigt mén	60	28	8	4	30	40
Årsløn	57	21	10	11	2	43
I alt	71	19	7	2	100	29

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland i alt 43 afgjorte sager. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager på sagsområdet. Omgørelsesprocenten er summen af alle sager, som Ankestyrelsen har ændret, hjemvist eller ophævet set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet efter almindelige afrundingsprincipper. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Omgørelsesprocenten er i 2022 på 29 procent. Ud af alle omgørelser udgør ændringer omkring tre fjerdedele, mens hjemvisninger udgør omkring en fjerdedel. Ophævelser udgør kun 2 procent af alle afgjorte sager.

Det er en stigning i omgørelsesprocenten på tre procentpoint i forhold til 2021. Dette skyldes hovedsagligt en stigning på fire procentpoint i hjemvisninger for sager om anerkendelse af erhvervssygdomme og en tilsvarende stigning på fire procentpoint i ændringer for sager om tab af erhvervsevne. Se figur 2.1.

I 2022 skyldes omkring halvdelen af alle ændringer en anden lægefaglig vurdering (52 procent), omkring to tredjedele af alle hjemvisninger skyldes et utilstrækkeligt oplysningsgrundlaget (62 procent) og næsten alle ophævelser skyldes en forkert retsanvendelse (92 procent).

Tabel 3.4 viser årsager til ændringer, hjemvisninger og ophævelser

	Ændring		Hjemvisning		Ophævelse		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	10	1	52	7	17	8	79	3
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsstyrelsens sagssudvalget	0	0	49	7	0	0	49	2
Nye væsentlige oplysninger	78	4	54	7	0	0	132	5
Oplysningsgrundlag	78	4	451	62	0	0	529	19
Partens klagebemærkninger	13	1	3	0	0	0	16	1
Retsanvendelse	176	9	49	7	198	92	423	15
Anden lægefaglig vurdering	983	52	57	8	0	0	1.040	37
Anden skønsrættelig vurdering	539	29	18	2	0	0	557	20
I alt	1.877	100	733	100	215	100	2.825	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Årsager til ændringer

Tabel 3.4 viser, at 983 afgørelser er ændret på grund af en anden lægefaglig vurdering. Det svarer til 52 procent af det samlede antal ændrede afgørelser. (Se tabel A.2 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

Tabellen viser også, at 539 afgørelser er ændret på grund af en anden skønsrættelig vurdering. Det svarer til 29 procent af det samlede antal ændrede afgørelser. (Se tabel A.3 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ændringer på grund af en anden skønsrættelig vurdering fordeler sig på de enkelte sagsområder.) 176 sager er ændret som følge af retsanvendelsen. Det svarer til 9 procent. (Se tabel A.4 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ændringer på grund af retsanvendelsen fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

Årsager til hjemvisninger

Der er i 2022 hjemvist flest sager om varigt mén og tab af erhvervssevne. De to sagsområder udgør til sammen over halvdelen af alle hjemviste sager. (Se tabel A.1 i bilag 4 for udfaldet af afgjorte sager i 2022 i antal fordelt på alle sagsområder.)

Tabel 3.4 viser, at 451 sager er hjemvist, fordi oplysningsgrundlaget i sagerne ikke har været tilstrækkeligt til, at Ankestyrelsen har kunnet træffe afgørelse. Det svarer til 62 procent af det samlede antal hjemviste sager. (Se tabel A.5 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over,

hvordan hjemvisninger på grund af oplysningsgrundlaget fordeler sig på de enkelte sagsområder)

Årsager til ophævelser

Der er i 2022 ophævet flest afgørelser om varigt mén. Sagsområdet udgør omkring halvdelen af alle ophævede afgørelser. (Se tabel A.1 i bilag 4 for udfaldet af afgjorte sager i 2022 i antal fordelt på alle sagsområder.)

Tabel 3.4 viser, at 198 afgørelser er ophævet på grund af retsanvendelsen. Det svarer til omkring 92 procent af det samlede antal ophævede afgørelser. (Se tabel A.6 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ophævelser på grund af retsanvendelsen fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

Kapitel 4: Afgørelser om anerkendelse af en arbejdsskade

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2020. Desuden handler kapitlet om tendenser eller temaer, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2022.

Kapitlet handler desuden om sager om arbejdets forhold (§ 5), som vi i 2022 har offentliggjort flere principmeddelelser om. (Se bilag 2 for overblik over offentliggjorte principmeddelelser om arbejdsskade i 2022.)

Der er udvalgt eksempler fra afgørelser, som illustrerer hyppige årsager til, at Ankestyrelsen omgør sager om den sikrede personkreds (sagsområdet indeholder sager om arbejdets forhold), anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme.

Eksemplerne omfatter afgørelser, der er ændret eller hjemvist. Eksemplerne omfatter desuden afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, da disse sager er med til at illustrere visse tendenser.

I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne.

ARBEJDETS FORHOLD

Det er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 5, hvornår en skade sket som følge af en ulykke eller erhvervssygdom er omfattet af arbejdsskadesikringsloven (se henvisning til lovbekendtgørelsen i bilag 1).

Lovboks start:

§ 5. Ved arbejdsskade i denne lov forstås ulykke, jf. § 6, og erhvervssygdom, jf. § 7, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. dog § 10 a.

Lovboks slut

Det er en grundlæggende betingelse for at anerkende en skade som en arbejdsskade, at skaden er opstået som følge af arbejdet eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår.

En skade, der sker på arbejdspladsen, er som udgangspunkt forårsaget af arbejdets forhold. Skader, som sker på grund af rent private forhold, er derimod ikke omfattet af loven.

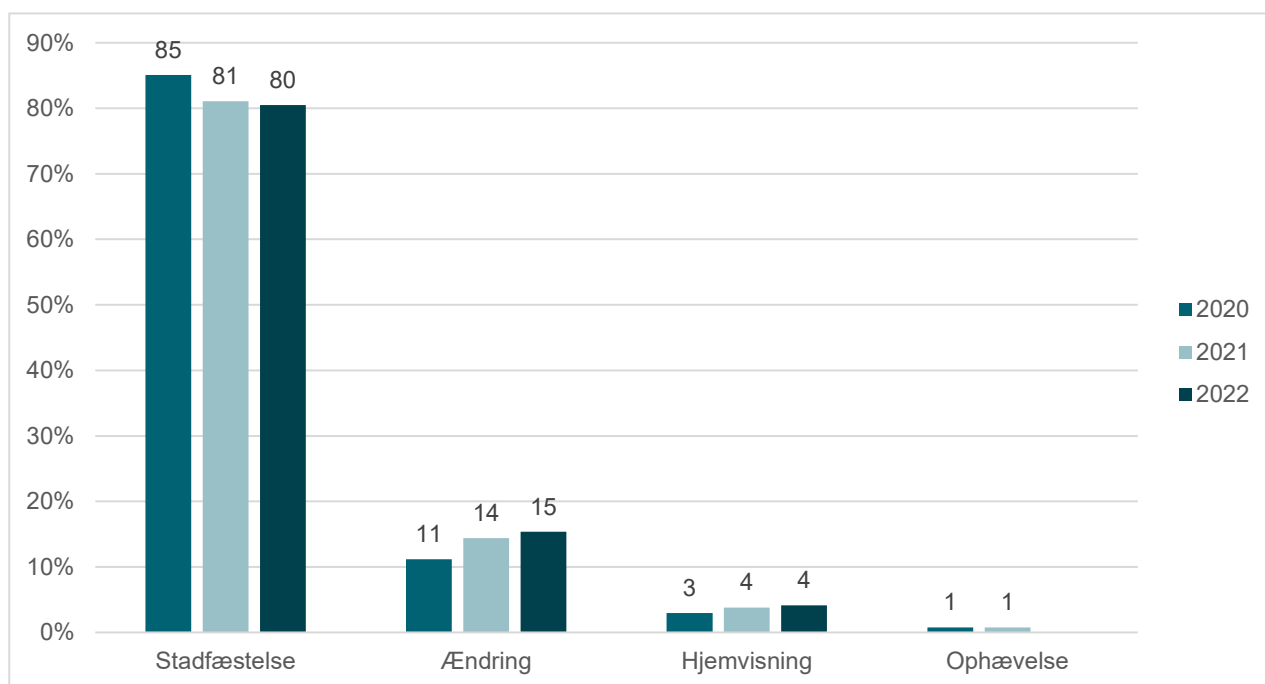
Når Ankestyrelsen behandler en sag, hvor der skal tages stilling til, om arbejdsskaden er sket under arbejdets forhold, journaliseres den under sagsemnet den sikrede personkreds.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM DEN SIKREDE PERSONKREDS

Ankestyrelsen omgør 19 procent af sagerne om den sikrede personkreds i 2022. 15 procent af afgørelserne er ændret, 4 procent er hjemvist, mens ingen sager er ophævet.

Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om den sikrede personkreds også 19 procent i 2021. 14 procent var ændret, 4 procent var hjemvist, og 1 procent var ophævet.

Figur 4.1 viser sagsudfald for sager om den sikrede personkreds 2020-2022 i procent

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Hvis der ikke fremgår procenttal for ophævelser, skyldes det, at procenten (efter almindelig afrunding) udgør mindre end 1 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem

Tabel 4.1 viser sagsudfald og materiel afgørelse for sager om den sikrede personkreds 2022

Sagsudfald	AES' afgørelse	Ankestyrelsens afgørelse	Antal
Stadfæstelse	Omfattet	Omfattet	108
	Ikke omfattet	Ikke omfattet	86
Stadfæstelser i alt			194
Ændring	Omfattet	Ikke omfattet	21
	Ikke omfattet	Omfattet	16
Ændringer i alt			37
Hjemvisning			10
I alt			241

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændrede afgørelser om den sikrede personkreds

I 2022 har Ankestyrelsen ændret 37 sager om den sikrede personkreds. Heraf er 21 sager ændret til, at tilskadekomne ikke er omfattet af lovens personkreds, mens vi i 16 sager har ændret til, at tilskadekomne er omfattet af lovens personkreds.

De fleste ændringer skyldes en anden skønsmæssig vurdering. En anden skønsmæssig vurdering udgør omkring tre fjerdedele af alle ændringer på området.

Tabel 4.2 viser årsag til ændringer for sager om de sikrede personkreds 2022

	Antal sager
Nye væsentlige oplysninger	5
Oplysningsgrundlag	1
Retsanvendelse	2
Anden lægefaglig vurdering	2
Anden skønsmæssig vurdering	27
I alt	37

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlet sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Hjemvisninger og ophævelser om den sikrede personkreds

I 2022 har Ankestyrelsen hjemvist 10 sager om den sikrede personkreds. Se tabel 4.1. Henset til det beskedne antal vil redegørelsen ikke gå nærmere ind i årsagerne hertil.

I 2022 er der ingen afgørelser om den sikrede personkreds, som er ophævet.

Stadfæstede afgørelser om den sikrede personkreds

Ankestyrelsen har i 2022 stadfæstet 80 procent af afgørelserne i sager om den sikrede personkreds. Se figur 4.1. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 21 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. (Se tabel A.7. i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse fordeler sig på de enkelte sagsområdet.)

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt sager, som belyser nogle af de problemstillinger, som Ankestyrelsen har behandlet principielt i 2022. De udvalgte eksempler understøtter den tendens, at Ankestyrelsen oftest ændrer sager om den sikrede personkreds grundet en anden skønsmæssig vurdering.

Ankestyrelsen har i 2022 offentliggjort fem principmeddelelser på området. (Se bilag 2 for overblik over offentliggjorte principmeddelelser om arbejdsskade i 2022.) To af principmeddelelserne har omhandlet skader sket under hjemmearbejde, herunder hvorvidt disse skader er sket som følge af arbejdet eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår.

Én principmeddelelse har omhandlet, hvornår en skade, der sker på arbejdsstedet i forbindelse med arbejdets påbegyndelse eller afslutning, er en følge af arbejdets forhold.

Der er ligeledes offentliggjort en principmeddelelse om smitte af COVID-19, der belyser, hvornår det er sandsynliggjort, at smitten er forårsaget af arbejdets forhold.

Principmeddelelse 8-22 og 40-22

handler om skader sket under hjemmearbejde. Principmeddelelserne opstiller de elementer, der kan indgå i den konkrete vurdering af, om en skade sket under hjemmearbejde er omfattet af loven.

Anden skønsmæssig vurdering

Sag nr. 1 og 2 illustrerer, hvornår en anden skønsmæssig vurdering kan medføre et ændret resultat. I sag nr. 1 vurderer Ankestyrelsen, at en skade sket under færden i hjemmet i forbindelse med hjemmearbejde, skyldes arbejdets forhold.

Vi bemærker, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse i sagen ligger før offentliggørelsen af principmeddelelse [8-22](#). Principmeddelelsen har præciseret den retlige ramme for vurderingen af skader sket under hjemmearbejde, og Ankestyrelsens resultat (ændring) skal ses i lyset heraf.

Caseboks start:

ÆNDRING – FÆRDEN PÅ ARBEJDE - ARBEJDETS FORHOLD

Sag nr. 1 drejer sig om en tilskadekomne, som i forbindelse med hjemmearbejde er på vej ned i kælderen, hvor hun har fast arbejdsstation, efter at have holdt et virtuelt møde i stueetagen. På vej ned i kælderen slår tilskadekomne sit hoved mod loftet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at skaden ikke er sket under arbejdets forhold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne arbejder hjemmefra, og at arbejdsgiver ikke har givet instrukser om, hvordan hjemmearbejdspladsen skal indrettes, samt at tilskadekomne selv har indrettet arbejdspladsen i kælderen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at et ærinde fra stueetagen til kælderen er arbejdet uvedkommende og ikke skyldes arbejdets forhold, da tilskadekomne kommer til skade på vej hen til arbejdsstationen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at skaden er sket under arbejdets forhold. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne arbejder i stueetagen, da hun har holdt et virtuelt møde, og at hun kommer til skade i forbindelse med sin færden til den faste arbejdsstation, hvor hun skal arbejde videre. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at skaden ikke opstår som følge af private forhold i hjemmet, og at arbejdsgiver ikke har opstillet særlige betingelser for indretningen eller brugen af hjemmearbejdsplads.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, at tilskadekomnes færden mellem stueetagen til den faste arbejdsstation i kælderen, har direkte forbindelse til arbejdet og ikke kan anses som et privat ærinde i eget hjem. Ankestyrelsen anvender principperne fra principmeddelelserne 8-22 og U-9-06.

Caseboks slut

I sag nr. 2 vurderer Ankestyrelsen, at en skade ikke er omfattet af loven, da skaden sker under et privat ærinde og ikke grundet arbejdets forhold.

Caseboks start

ÆNDRING – ARBEJDETS FORHOLD – PRIVAT ÆRINDE

Sag nr. 2 drejer sig om en tilskadekomne, der inden arbejdets påbegyndelse har afleveret sin private bil til rengøring ved et firma ved siden af arbejdspladsen. I arbejdstiden går tilskadekomne over en parkeringsplads for at hente sin bil, da hun falder på grund af is på vejen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at skaden er sket under arbejdets forhold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne er på vej tilbage for at hente sin bil, og at arbejdsgiver har en interesse i, at bilen er rengjort, da tilskadekomne gør brug af bilen i arbejdstiden.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at skaden ikke er sket under arbejdets forhold. Ankestyrelsen lægger vægt på, at skaden sker, da tilskadekomne er på vej hen for at hente sin private bil efter rengøring, og at ærindet ikke er i arbejdsgivers interesse. Ankestyrelsen lægger yderligere vægt på, at tilskadekomne på skadestidspunktet ikke kunne have borgere med i bilen grundet COVID-19-situationen, hvorfor bilen på dette tidspunkt udelukkende blev anvendt i privat regi. Endeligt lægger Ankestyrelsen vægt på, at tilskadekomne selv har valgt at få bilen rengjort for egen regning.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer arbejdsgivers interesse i ærindet væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvilket er den afgørende årsag til ændringen. Ankestyrelsen henviser til principmeddelelse 6-09, hvoraf det fremgår, at en arbejdsgiver ikke hæfter for skader sket under en privat handling.

Caseboks slut

Stadfæstelse på baggrund af samme oplysningsgrundlag

Sag nr. 3 er et eksempel på, at Ankestyrelsen vurderer sagen på baggrund af samme oplysningsgrundlag som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, og når til det samme resultat.

Sagen er udvalgt for at vise den tendens, at stadfæstelsesprocenten på området er høj, og at Ankestyrelsen i størstedelen af alle sager på området er enige i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings (skønsmæssige) vurdering.

Principmeddelelse

9-22 handler om, hvornår det er sandsynliggjort, at tilskadekomne har pådraget sig COVID-19-smitte grundet arbejdets forhold.

Caseboks start:

STADFÆSTELSE – COVID-19 – KOLLEGASMITTE – ARBEJDETS FORHOLD

Sag nr. 3 drejer sig om en tilskadekomne, som over to dage arbejder sammen med en kollega, som udviser symptomer på COVID-19. Tilskadekomne og kollegaen har sat varer på plads, gjort klar til åbning af butik og stået ved kassen sammen ved siden af hinanden. Kollegaen er få dage senere konstateret smittet med COVID-19 og efterfølgende er tilskadekomne selv konstateret smittet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at smitten er opstået under arbejdets forhold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har været udsat for en konkret smitterisiko i en periode inden for fem dage på arbejdspladsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at tilskadekomne ikke altid kunne holde relevant afstand til den pågældende kollega, at der ikke altid blev anvendt værnemidler, og at tilskadekomne og kollegaen rørte ved de samme overflader.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at smitten er opstået under arbejdets forhold. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne over to dage har arbejdet tæt sammen med en kollega, som har vist symptomer på COVID-19, og at tilskadekomne få dage senere selv er blevet testet positiv.

Ankestyrelsen lægger også vægt på, at tilskadekomne ikke har anvendt værnemidler i form af visir eller mundbind.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer sagen i lighed med Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Afgørelsen er i øvrigt i overensstemmelse med Ankestyrelsens principmeddelelse 9-22, hvoraf det fremgår, at der ved vurderingen af årsagssammenhæng kan indgå oplysninger om restriktioner og foranstaltninger iværksat af sundhedsmyndighederne, det generelle smittetryk i samfundet og hvilken virusvariant, der er den dominerende på smittetids-punktet.

Caseboks slut

ULYKKER

Den 1. januar 2020 trådte en ændring af arbejdsskadesikringsloven i kraft. Ændringen gælder for ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020.

Efter ændringen er en ulykke defineret i arbejdsskadesikringslovens § 6 på denne måde: (Se henvisning til lovbekendtgørelsen i bilag 1.)

Lovboks start

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

Lovboks slut

Principmeddelelse 25-21 omhandler, kravene til personskadebegrebet for skader sket fra og med 1. januar 2020. Kriterierne for at anerkende en ulykke som en arbejdsskade er dermed, at:

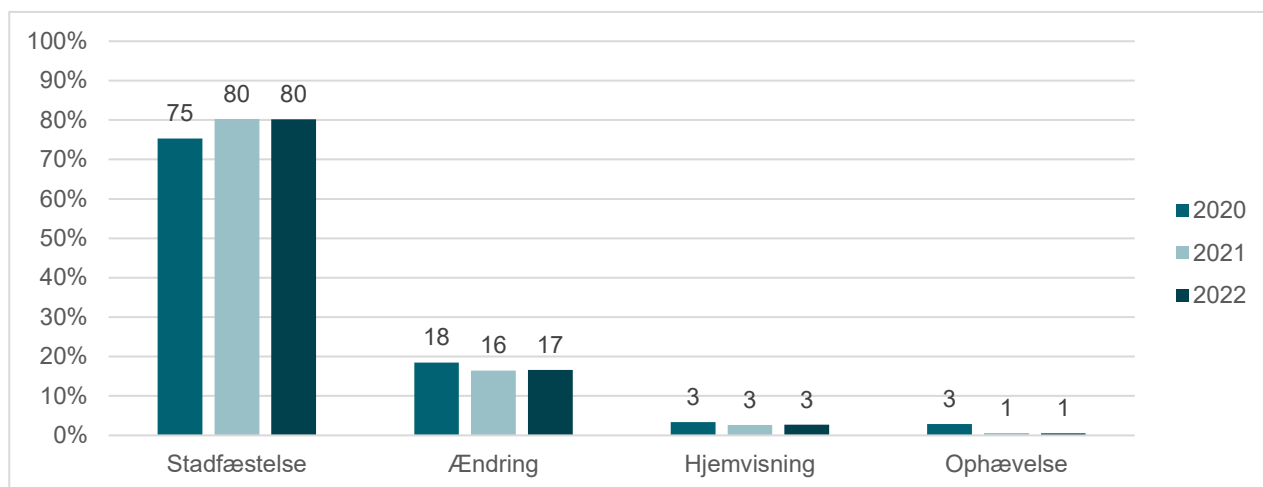
- der er en personskade
- der er sket en hændelse eller påvirkning inden for fem dage
- der er årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaden

Kravet om personskade er opfyldt, når der er dokumenteret fysiske eller psykiske gener af enten forbigående eller varig karakter. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at der er modtaget relevant behandling. (Ved ulykker med skadesdato fra den 1. januar 2004 og frem til og med den 31. december 2019 er der kun tale om en personskade, når der er dokumenteret vedvarende gener, eller hvis der er dokumenteret forbigående gener, som er gået over ved relevant og helbredende behandling. Ordlyden af dagældende § 6 (skader indtrådt fra og med 1. januar 2004 til og med 31. december 2019) fremgår af bilag 1.)

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ULYKKER

Ankestyrelsen omgør 21 procent af sagerne om anerkendelse af ulykker i 2022.

Figur 4.2 viser sagsudfald for ulykker i perioden 2020-2022 i procent.

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

17 procent af afgørelserne er ændret, 3 procent er hjemvist, og 1 procent er ophævet.

Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om anerkendelse af ulykker på 20 procent i 2021. 16 procent var ændret, 3 procent af sagerne var hjemvist, og 1 procent af sagerne var ophævet. For 2020 var omgørelsesprocenten 24 procent fordelt med 18 procent ændringer, 3 procent hjemvisninger og 3 procent ophævelser.

Der er således sket en stigning svarende til et enkelt procentpoint for omgjorte sager om anerkendelse af ulykker i forhold til 2021.

Tallene vedrører alle afgjorte sager på området om anerkendelse af ulykker i 2022, og derfor ikke kun sager afgjort efter ulykkesbegrebet efter 1. januar 2020.

Hvis vi alene betragter sagsudfaldet for sager afgjort efter det nye ulykkesbegreb (skader sket fra og med 1. januar 2020), er omgørelsesprocenten lidt lavere end den generelle omgørelsesprocent på området. Ankestyrelsen omgør i 2022 17 procent af alle sager om anerkendelse af ulykker med skadesdato efter 1. januar 2020.

Tabel 4.3 viser sagsudfald for sager om ulykker afgjort i 2022 fordelt på skadesdato

	Stadfæstelse		Ændring		Hjemvisning		Ophævelse		I alt		Omgørelse
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Procent
Skadedato før 1/1 -20	581	43	145	52	25	54	7	78	758	45	23
Skadedato efter 1/1 -20	779	57	136	48	21	46	2	22	938	55	17

Note: Data vedrører realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Tallene vedrører alle afgjorte sager i 2022 om anerkendelse af ulykker for skader sket før og efter 1. januar 2020. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tabel 4.3 viser, at 55 procent af alle ulykkesager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2022, har en skadesdato efter 1. januar 2020, mens 45 procent har en skadesdato før 1. januar 2020.

Tabel 4.4 viser sagsudfald og materiel afgørelse for sager om ulykker i 2022

Sagsudfald	AES's afgørelse	Ankestyrelsens afgørelse	Antal	Procent
Stadfæstelse	Afslag på anerkendelse	Afslag på anerkendelse	441	26
	Anerkendelse	Anerkendelse	749	44
		Anerkendelse med ændret indhold	170	10
Stadfæstelser i alt			1.360	80
Ændring	Afslag på anerkendelse	Anerkendelse	86	5
	Anerkendelse	Afslag på anerkendelse	195	11
Ændringer i alt			281	17
Hjemvisning			46	3
Ophævelse			9	1
I alt			1.696	100

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændrede afgørelser om ulykker

Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af ulykker, ændrer vi i 5 procent (af det samlede antal afgørelser) fra afslag til anerkendelse, mens vi i 11 procent ændrer fra anerkendelse til afslag. Se tabel 4.4.

I 39 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af ulykker er årsagen en anden lægefaglig vurdering. 37 procent er ændret på baggrund af en anden skønsmæssig vurdering, mens 12 procent er ændret på grund af retsanvendelsen.

I 2021 skyldes 42 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af en ulykke en anden skønsmæssig vurdering. 41 procent af de ændrede afgørelser skyldes en anden lægefaglig vurdering, mens 9 procent er ændret på grund af retsanvendelsen.

Tabel 4.5 viser årsager til ændringer for sager om ulykker i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	2	1
Nye væsentlige oplysninger	18	6
Oplysningsgrundlag	15	5
Retsanvendelse	33	12
Anden lægefaglig vurdering	110	39
Anden skønsmæssig vurdering	103	37
I alt	281	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Når vi ændrer en afgørelse på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, skyldes det ofte en anden vurdering af, om en hændelse er en relevant belastning eller påvirkning i forhold til at medføre personska den.

Hjemviste afgørelser om ulykker

Hovedparten af de hjemviste sager om anerkendelse af ulykker skyldes et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Tabel 4.6 viser årsager til hjemvisninger for sager om ulykker i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	11
Nye væsentlige oplysninger	5	11
Oplysningsgrundlag	31	67
Retsanvendelse	4	9
Anden skønsmæssig vurdering	1	2
I alt	46	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

67 procent af sagerne i 2022 er hjemvist grundet et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Til sammenligning skyldes 57 procent af de hjemviste afgørelser om anerkendelse af ulykker i 2021 oplysningsgrundlaget.

Den hyppigste årsag til hjemvisning er således den samme som i 2021. De store udsving i procenterne skal dog ses i sammenhæng med det relativt beskedne antal hjemvisninger, hvorved få sager kan ændre procenterne markant.

I de fleste tilfælde skyldes en hjemvisning som følge af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, at der mangler lægelige oplysninger om for eksempel forudbestående sygdom/skader eller oplysninger fra tilskadekomne og/eller arbejdsgiver om hændelsen.

Ophævede afgørelser

I 2022 udgjorde andelen af ophævede afgørelser 1 procent af alle afgjorte sager om anerkendelse af ulykker. (En påklaget afgørelse om anerkendelse af en ulykke bliver ophævet, hvis eksempelvis en tilskadekomne ikke er omfattet af lovens personkreds og/eller opfylder betingelserne for dispensation af for sent anmeldelse.) Se figur 4.2.

Henset til det beskedne omfang vil redegørelsen ikke gå nærmere ind i årsagerne hertil.

Stadfæstede afgørelser om anerkendelse af ulykker

Ankestyrelsen har i 2022 stadfæstet 80 procent af afgørelserne i sager om anerkendelse af ulykker. Se figur 4.2. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 25 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. (Se tabel A.7 i bilag 4 for en mere

detaljeret oversigt over, hvordan stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings begrundelse fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

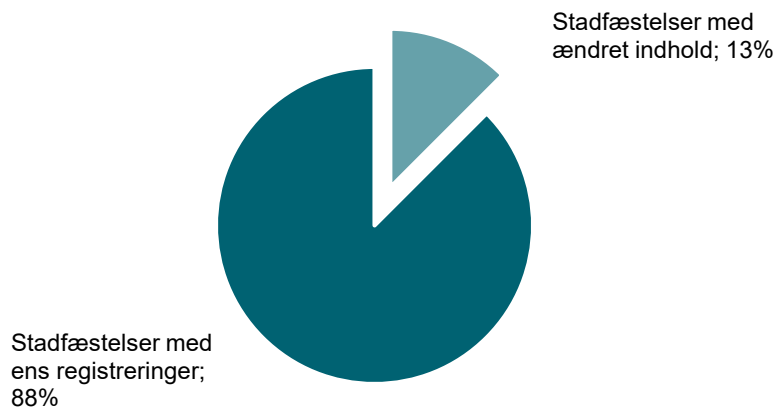
Sagerne om anerkendelse af ulykker er det område ud af de fire største sagsområder, hvor Ankestyrelsen i mindst omfang stadfæster med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings begrundelse.

Af alle afgjorte sager om anerkendelse af ulykker er 26 procent stadfæstelser af afslag på anerkendelse, mens 44 procent er stadfæstelser af anerkendelse af ulykker. Se tabel 4.4 ovenfor.

Denne procentsats adskiller dog ikke stadfæstelser, hvor vi er enige i Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings resultat i sin helhed, fra de tilfælde, hvor vi ikke er enige i indholdet af anerkendelsen og derfor anerkender mere, mindre eller en anden skadestype end Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring.

I 88 procent af alle afgørelser om stadfæstelse af anerkendelse af ulykker er Ankestyrelsen kommet frem til det samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring. I 13 procent af alle stadfæstelser har Ankestyrelsen ændret indholdet af anerkendelsen. (Sag nr. 6, 7 og 8 er eksempler på stadfæstede afgørelser med ændret indhold for sager om anerkendelser af ulykker.).

Figur 4.3 nedenfor viser stadfæstede afgørelser om ulykker i 2022

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlet sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 88 procent af alle stadfæstede afgørelser om anerkendelse af ulykker har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens vi i 13 procent af alle stadfæstelser har registreringer med ændret indhold - f.eks. at Ankestyrelsen har truffet afgørelse om anerkendelse af flere skader end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har, men er enig i, at den personske, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt, kan anerkendes som en arbejdsskade. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser fra sager om anerkendelse af ulykker i 2022.

De udvalgte sager har alle en skadesdato efter 1. januar 2020, da størstedelen af alle afgjorte sager om anerkendelse af ulykker i 2022 er efter det nye ulykkesbegreb, og da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremadrettet primært behandler sager om anerkendelse af ulykker med en skadesdato efter 1. januar 2020.

Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af ulykkes skyldes det oftest en anden lægefaglig vurdering. Vi har udvalgt to sager, som illustrerer denne tendens.

Selvom Ankestyrelsen stadfæster en afgørelse om anerkendelse af en ulykke, er det ikke ensbetydende med, at vi er enige i hele Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagen.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt en personske som følge af et ulykkestilfælde, og Ankestyrelsen er enig i, at der kan anerkendes en personske, registrerer vi sagen som en stadfæstelse. I den vurdering kan dog ligge, at Ankestyrelsen anerkender en personske af større eller mindre omfang end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det kan også indebære, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender en anden skadestype. (Pr. 1. januar 2023 har Ankestyrelsen ændret sin registreringspraksis. Fremover vil et sådan tilfælde blive registreret som en ændring, hvilket alt andet lige vil gøre stadfæstelsesprocenten for denne type sager lavere fremover. De nye ændringer i registreringerne vil ikke blive nærmere behandlet i redegørelsen for 2022.)

Vi har udvalgt tre sager, der viser, hvornår Ankestyrelsen kan stadfæste en afgørelse om anerkendelse af en ulykke, men hvor vores vurdering alligevel afviger væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

Ændring grundet anden lægefaglig vurdering

Sag nr. 4 er et eksempel på, at særligt en anden lægefaglig vurdering af belastningen ved en konkrete hændelse kan medføre, at en afgørelse om anerkendelse af en ulykke ændres.

Sagen er også et eksempel på, at selvom det afgørende for udfaldet er en anden lægefaglig vurdering, ligger der også et element af en anden skønmæssig (juridisk) vurdering til grund

for ændringen.

Sagen er således et eksempel på, at det kan være vanskeligt at afgrænse, om en sag ændres som følge af en anden lægefaglig vurdering eller anden skønsmæssig vurdering. Det beror på en afvejning af, hvilke af de to årsager der får størst betydning for sagens udfald. (Se bilag 3, hvor Ankestyrelsens registreringer er nærmere beskrevet.)

Caseboks start:

ÆNDRING – ANERKENDELSE – RELEVANT BELASTNING - DOKUMENTATIONSKRAV

Sag nr. 4 drejer sig om en tilsynsfører, som i forbindelse med sit arbejde skal flytte en gulvvaskemaskine, som pludseligt væl-ter, hvorved tilskadekomne får et ryk i venstre arm.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af smerter i venstre skulderled. Arbejdsmarkedets Erhvervssik-ring vurderer, at tilskadekomne ikke har løftet bevisbyrden for, at der er sket en skade som følge af en påvirkning eller hæn-delse på arbejdet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne ved første lægehenvendelse ikke oplyser om hændelsen og oplyser, at han har haft smerter i mere end et år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at tilskadekomne ikke har været sygemeldt som følge af hændelsen og ikke har haft efterfølgende skånehensyn på sit arbejde.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender forværring af smerter og overrivning af sene i venstre skulder som en arbejdsskade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der er beskrevet en forværring af forudbestående smerter i venstre skulder i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen. Tilskadekomne beskriver ved første lægehenvendelse (omkring en måned efter hændelsen) smerter gennem mere end et år, som var blevet forværret den sidste måned. Der beskrives ved efterfølgende lægehenvendelse forværring af forudbestående smerter ved hændelsen. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at en ultralydsscanning af venstre skulder viser en relativ ny overrivning af senen, og at tilskadekomne ved hændelsen er udsat for en relevant belastning i forhold til at medføre forværring af forudbestående smerter i skulderen.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, at Ankestyrelsen vurderer dokumentationskravet og hændelsens karakter væsentlig anderledes. I forhold til dokumentationskravet er det afgørende, at tilskadekomne ved første lægehenvendelse oplyser om forværring af forudbestående smerter igennem den sidste måned, hvilket tidsmæssigt stemmer overens med skadestidspunktet. Tilskadekomne oplyser også om hændelsen på arbejdet, som årsag til hans forværrede smerter ved sin anden lægehenvendelse.

Caseboks slut

Ændring grundet anden skønsmæssig vurdering

Det er en konkret vurdering, hvornår tilskadekomne har sandsynliggjort, at der er sket en hændelse/påvirkning som følge af arbejdets forhold, og at denne er årsag til personskaden.

Principperne fra Ankestyrelsens principmeddelelse [47-18](#) om bevisbedømmelsen gælder i samme omfang som tidligere på trods af lovændringen pr. 1. januar 2020. Principmeddelelse 47-18 oplister de elementer, der kan indgå i den konkrete bevisbedømmelse af spørgsmålet om årsagssammenhæng.

Sag nr. 5 er et eksempel på en sag, hvor en anden skønsmæssig vurdering af spørgsmålet om dokumentation medfører, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af en ulykke.

Caseboks start

ÆNDRING – AFSLAG – DOKUMENTATIONSKRAVET

Sag nr. 5 drejer sig om en tilskadekomne, som i forbindelse med montering af en dør får et smæld i venstre underarm.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender smerter i venstre arm som arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne opsøger læge i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, samt at tilskadekomne ved hændelsen er udsat for relevant belastning af venstre arm.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen giver afslag på anerkendelse af smerter i venstre arm som en arbejdsskade. Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er godtgjort en årsagssammenhæng mellem hændelsen og personskadens. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne har oplyst forskellige datoer for hændelsen, at tilskadekomne først opsøgte læge omkring en måned efter hændelsen, at daværende arbejdsgiver ikke har kendskab til hændelsen, at der ikke har været sygefravær i tidsmæssig sammenhæng med de anførte skadesdatoer, og at der ikke efterfølgende er blevet taget skånehensyn til tilskadekomne på arbejdspladsen.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, at Ankestyrelsen vægter betydningen af de modstridende oplysninger om skadesdatoen sammenholdt med de øvrige tidsnære oplysninger i sagen væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

CASEBOKS SLUT

Stadfæstelse med ændret indhold

Ankestyrelsen har i 2022 afgjort en række sager, hvor vi enten anerkender mere, mindre eller en anden skadetype end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi har udvalgt tre sager, der belyser, hvornår dette kan være tilfældet.

ÆNDRET OMFANG AF ANERKENDELSEN

Sag nr. 6 er et eksempel på, at Ankestyrelsen anerkender flere skader end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring særligt ud fra en anden lægefaglig vurdering af hændelsens relevans i forhold til at medføre skaden.

Caseboks start

STADFÆSTELSE MED ÆNDRET INDHOLD – ANERKENDELSE - BELASTNINGENS KARAKTER

Sag nr. 6 drejer sig om en VVS-montør, som ligger med hovedet inde i et skab og er ved at udskifte et håndvaskarmatur. Skabet står på en omkring 20 centimeter høj sokkel, hvorfor tilskadekomne er nødt til at løfte sit bækket for at ligge ordentligt. Da svensknøglen, som tilskadekomne holder, glider ud af hånden, laver tilskadekomne et hurtigt ryk, så nøglen ikke rammer tilskadekomne i hovedet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender smerter i nakken som en arbejdsskade og giver afslag på anerkendelse af smerter i brystryggen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger i forhold til nakken vægt på, at tilskadekomne har opsøgt læge i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, hvor tilskadekomne har oplyst om smerter fra nakken, og at der ved hændelsen er sket en relevant belastning af nakken. I forhold til brystryggen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at der ved hændelsen er en mindre belastning af brystryggen, og at belastningen ikke kan overvinde kroppens naturlige styrke, hvorfor der er en formodning om, at skaden er opstået spontant.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender både smerterne i nakken og brystryggen som en arbejdsskade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne har opsøgt kiropraktor og læge i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, hvor smerter i nakke og brystryg nævnes og henføres til hændelsen, ligesom tilskadekomne har været sygemeldt i tidsmæssig sammenhæng hermed. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at hændelsen har medført en relevant belastning af både nakken og brystryggen i forhold til at give (forværrede) smerter.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, en anden (lægefaglig) vurdering af hændelsens egnethed i forhold til at medføre (forværrede) smerter i brystryggen. I forhold til anerkendelse af smerter i nakken er vi enige med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering. Vi ændrer således anerkendelsens omfang til at omfatte flere skader.

Caseboks slut

Sag nr. 7 er eksempel på, at Ankestyrelsen anerkender en anden skade end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ud fra en anden lægefaglig vurdering.

Caseboks start**STADFÆSTELSE MED ÆNDRET INDHOLD – ANERKENDELSE - ANDEN DIAGNOSE/SKADE**

Sag nr. 7 drejer sig om en smed, som under betjening af en maskine taber et værktøj ned over hånden, hvorved højre 5. finger (lillefinger) kommer i klemme. Tilskadekomne er samme dag på skadestuen, hvor pågældende klager over udtalte smerter over højre 5. fingers grundled.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender brud på højre 5. finger som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at der ved røntgenundersøgelse er konstateret brud på højre 5. finger, og at tilskadekomne bliver behandlet for et udisloceret (ikke-forskudt) brud, samt at der ved hændelsen er tale om en relevant belastning i forhold til at forårsage et brud.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender smerter i højre 5. fingers grundled som en arbejdsskade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at en røntgenundersøgelse på skadesdagen viser, at der ikke er tegn på brud, men at tilskadekomne klager over udtalte smerter og hævelse over højre hånds 5.

finger umiddelbart efter hændelsens indtræden. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at tilskadekomne har været sygemeldt i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, og at der ved hændelsen er en relevant belastning i forhold til at medføre smerter i fingeren.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, at Ankestyrelsen baggrund af journalnotat fra radiograf vurderer, at der ikke er konstateret et brud på højre 5. finger. Ankestyrelsen ændrer derfor omfanget af den persons skade, der anerkendes.

Caseboks slut

Sag nr. 8 er et eksempel på stadfæstelse med ændret indhold, hvor Ankestyrelsen forholder sig til flere skader/symptomer, end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har gjort og dermed ændrer omfanget af anerkendelsen.

Caseboks start

STADFÆSTELSE MED ÆNDRET INDHOLD – ANERKENDELSE AF MERE – FLERE SKADER

Sag nr. 8 drejer sig om en tilskadekomne, som står på en stige, da vedkommende mister balancen og falder 1,5 meter ned. Tilskadekomne lander på venstre side.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender overrevet sene i venstre albue og smerter i venstre skulder, venstre hofte og venstre side af brystkassen samt i hovedet som en arbejds-skade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne opsøger læge i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, hvor han har oplyst om smerter fra de pågældende kropsdele, og at der ved hændelsen har været en relevant belastning i forhold til at forårsage de anførte skader.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender overreven sene og smerter i venstre albue, smerter i venstre håndled, skulder, hofte og ben/knæ som en arbejdsskade. Ankestyrelsen giver afslag på anerkendelse af smerter fra hovedet og brystryggen som en arbejdsskade. I forhold til den overrevne sene og smerter i venstre albue samt smerter i venstre skulder og hofte er Ankestyrelsen enig i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering. Herudover vurderer Ankestyrelsen, at der er godtgjort en persons skade i form af smerter i venstre håndled og ben/knæ, da disse er do-kumenteret i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen, og hændelsen er en relevant belastning i forhold til at medføre smerter herfra. I forhold til smerterne fra brystryggen og hovedet vurderer Ankestyrelsen, at disse ikke er en sandsynlig følge af hændelsen. Ankestyrelsen lægger afgørende vægt på, at der går omkring én måned fra hændelsen, indtil tilskadekomne oplyser om smerter/symptomer fra hovedet og bryst-ryggen på trods af flere lægehenvendelser i den mellemliggende periode.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer, at flere skader/symptomer skal indgå i vurderingen af anerkendelse, da der ved første lægehenvendelse samme dag som hændelsen oplyses om smerter i venstre albue, skulder, håndled, hofte og ben (knæ). Derudover foretager Ankestyrelsen en anden skønsmæssig vurdering af, hvorvidt der er dokumenteret årsagssammenhæng mellem hændelsen og smerterne fra brystryggen og hovedet. Ankestyrelsen foretager denne vurdering i henhold til principmeddelelse 47-18.

Caseboks slut

ERHVERVSSYGDOMME

En erhvervssygdom er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 7:

Lovboks start

§ 7. VED ERHVERVSSYGDOMME FORSTÅS EFTER DENNE LOV:

1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.

2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Lovboks slut

Bestemmelsen i arbejdsskadesikringsloven skal læses i sammenhæng med bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme. (Bekendtgørelse nr. 1033 af 28. maj 2021 om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005. Se henvisning til bekendtgørelsen i bilag 1.)

Det fremgår af bekendtgørelsen, at en sygdom kan anerkendes, hvis følgende generelle betingelser er opfyldt:

1. Den skadelige påvirkning skal have en styrke og tidsmæssig udstrækning, som efter medicinsk dokumentation kan forårsage sygdommen.
2. Sygdomsbilledet skal efter medicinsk dokumentation stemme overens med den skadelige påvirkning og sygdommen.

3. Sygdommen må ikke med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige. (Arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 1. Se bestemmelsens fulde ordlyd i bilag 1.)

Mange sygdomme er udbredt i befolkningen uanset erhverv.

En sygdom, der anerkendes som en erhvervssygdom, skal udelukkende eller i overvejende grad være forårsaget af arbejdets særlige art og ikke andre forhold. Der må ikke være lægefaglig tvivl om, at sygdommen skyldes arbejdet.

En sygdom, som er på fortegnelsen over erhvervssygdomme, anerkendes når:

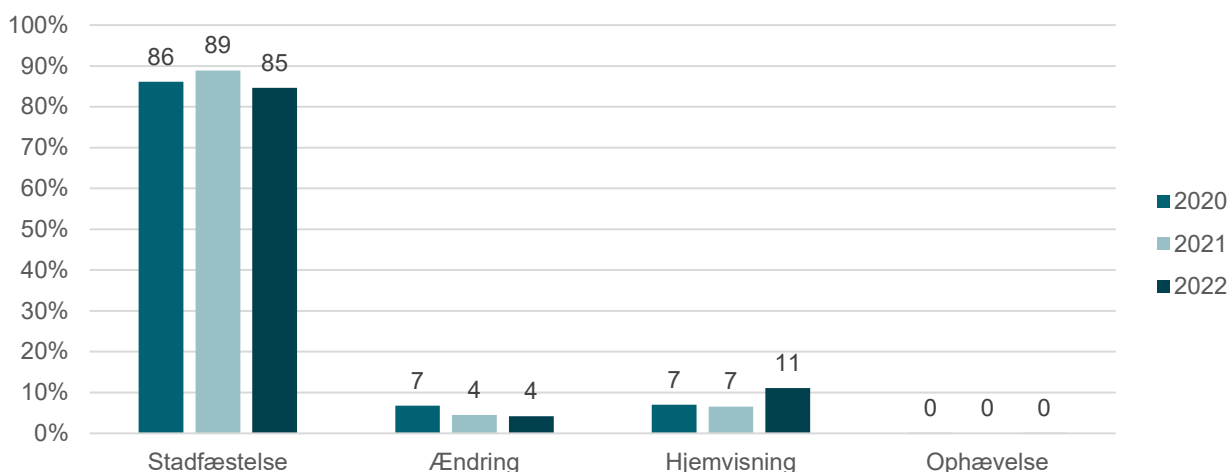
- de generelle betingelser efter arbejdsskadesikringsloven og bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme er opfyldte, og
- fortegnelsens specielle betingelser er opfyldte.

Hvis sygdommen ikke er på fortegnelsen, eller hvis der er tale om en sygdom på fortegnelsen, hvor de specielle betingelser ikke er opfyldt, kan der kun ske anerkendelse efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. (Udvalget vurderer konkrete arbejdsskadesager, hvor en sygdom er omfattet af fortegnelsen, men de specielle betingelser ikke er opfyldt, og hvor en sygdom ikke er omfattet af fortegnelsen over erhvervssygdomme, men hvor der er sandsynlighed for, at sygdommen skyldes arbejdet. Udvalget indstiller til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, om den konkrete sag kan anerkendes som en arbejdsskade.)

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 15 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2022. 4 procent af afgørelserne er ændret, og 11 procent er hjemvist.

Figur 4.4 viser sagsudfald for erhvervssygdomme i perioden 2020 til 2022 i procent

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlet sager. Sager med sagsemnet Anerkendelse af erhvervssygdom, særlov, veteran og Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7) indgår ikke. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Til sammenligning er 11 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2021 omgjort. 4 procent af afgørelserne er ændret, og 7 procent af sagerne er hjemvist. For 2020 var omgørelsesprocenten 13 procent fordelt med 7 procent ændringer og 7 procent hjemvisninger. Andelen af ændringer er uændret fra 2021 til 2022. Andelen af hjemvisninger er steget til 11 procent, hvilket er en stigning på fire procentpoint i forhold til 2021.

Andelen af omgjorte sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er således steget med samlet fire procentpoint sammenlignet med 2021. Stigningen skyldes en stigning i antallet af hjemvisninger.

Tabel 4.7 viser sagsudfald og materiel afgørelse for sager om erhvervssygdomme

Sagsudfald	AES' afgørelse	Ankestyrelsens afgørelse	Antal	Procent
Stadfæstelse	Afslag på anerkendelse	Afslag på anerkendelse	1.278	81
	Anerkendelse	Anerkendelse	51	3
Stadfæstelser i alt			1.329	85
Ændring	Afslag på anerkendelse	Anerkendelse	49	3
	Anerkendelse	Afslag på anerkendelse	17	1
Ændringer i alt			66	4
Hjemvisning			174	11
Ophævelse			2	0
I alt			1.571	100

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændrede afgørelser om erhvervssygdomme

Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdom, ændrer vi i 3 procent (af det samlede antal afgørelser) fra afslag til anerkendelse, mens vi i 1 procent af tilfældene ændrer fra anerkendelse til afslag.

I 56 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2022 er årsagen en anden lægefaglig vurdering. Anden skønsmæssig vurdering udgør 26 procent af ændringerne, mens nye væsentlige oplysninger og retsanvendelse begge udgør 8 procent.

Til sammenligning skyldes 66 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2021 en anden lægefaglig vurdering. I 2021 var henholdsvis 10 procent ændret som følge af en anden skønsmæssig vurdering og nye væsentlige oplysninger.

De store udsving i procenterne skal ses i sammenhæng med det relativt beskedne antal ændringer.

Tabel 4.8 viser årsager til ændringer for sager om erhvervssygdomme i 2022

	Antal	Procent
Nye væsentlige oplysninger	5	8
Oplysningsgrundlag	2	3
Retsanvendelse	5	8
Anden lægefaglig vurdering	37	56
Anden skønsmæssig vurdering	17	26
I alt	66	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlet sager. Sager med sagsemnet Anerkendelse af erhvervssygdom, særlov, veteran og Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7) indgår ikke. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Den primære årsag til ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2022 er dermed en anden lægefaglig vurdering. Det drejer sig typisk om en anden lægefaglig vurdering af, om erhvervssygdomsfortegnelsens kriterier for anerkendelse er opfyldt.

Hjemviste afgørelser om erhvervssygdomme

I 48 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2022 er årsagen til hjemvisning et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. 26 procent af sagerne er hjemvist, fordi Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. 14 procent af sagerne er hjemvist grundet andre forhold vedrørende sagsbehandlingen.

Tabel 4.9 viser årsager til hjemvisninger for sager om erhvervssygdomme i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	24	14

Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	45	26
Nye væsentlige oplysninger	11	6
Oplysningsgrundlag	84	48
Retsanvendelse	5	3
Anden lægefaglig vurdering	2	1
Anden skønsmæssig vurdering	3	2
I alt	174	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlet sager. Sager med sagsemnet Anerkendelse af erhvervssygdom, særlov, veteran og Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7) indgår ikke. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Til sammenligning skyldes 56 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2021 et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, mens 25 procent af sagerne blev hjemvist med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

I 2021 blev kun 2 procent af de hjemviste sager hjemvist grundet andre forhold vedrørende sagsbehandlingen. Der er således sket en markant stigning i antal hjemvisninger grundet andre forhold vedrørende sagsbehandlingen. Vi har under tendenser forklaret en af de væsentligste årsager til denne stigning.

Ophævede afgørelser

I 2022 udgjorde andelen af ophævede afgørelser 0 procent af alle afgjorte sager om anerkendelse af en erhvervssygdom. Dette er i lighed med både 2020 og 2021. Se figur 4.4.

Stadfæstede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme

Ankestyrelsen har i 2022 stadfæstet 85 procent af afgørelserne i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme. Se figur 4.4 ovenfor. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 36 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. (Se tabel A.7. i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse fordeler sig på de enkelte sagsområdet.)

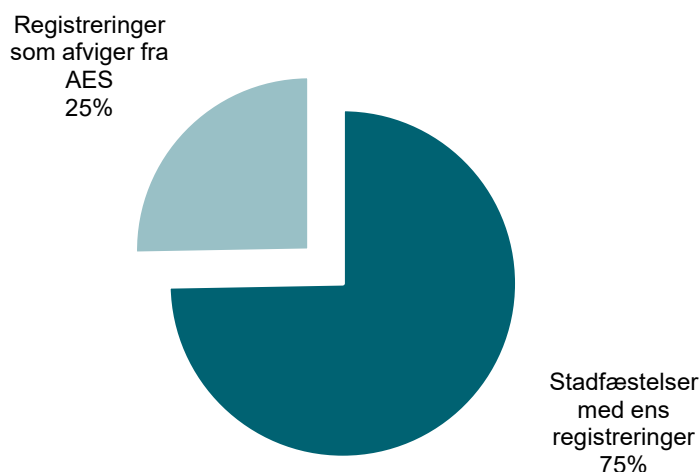
Af de samlede 85 procent af stadfæstede afgørelser udgør 81 procent afgørelser om afslag på anerkendelse af erhvervssygdom, mens 3 procent vedrører anerkendelser. (Procenttallene er afrundet, og summen udgør derfor ikke præcist 85 procent.) Se tabel 4.7.

Selvom Ankestyrelsen stadfæster størstedelen af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdom, kan vores vurdering alligevel afvige væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

I 75 procent af alle afgørelser om stadfæstelse af anerkendelse af erhvervssygdomme har Ankestyrelsen registreret sagens udfald ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det betyder, at vi eksempelvis har været enige i vurderingen af, om den anmeldte sygdom fremgår af erhvervssygdomsfortegnelsen, herunder også hvilket punkt.

I 25 procent af alle stadfæstelser har Ankestyrelsen vurderet dele af sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men er alligevel nået til samme resultat. (Sag nr. 13 er et eksempel på, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, men vi alligevel vurderer sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.)

Figur 4.5 viser stadfæstede afgørelser om erhvervssygdomme i 2022

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlet sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 75 procent af alle stadfæstede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens 25 procent af alle stadfæstelser har registreringer som afviger - f.eks. at Ankestyrelsen har behandlet sygdommen efter andet punkt i erhvervssygdomsfortegnelsen end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Sager med sagsemnet Anerkendelse af erhvervssygdom, særlov, veteran og Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7) indgår ikke. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgør 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser eller temaer i sagerne om anerkendelse af erhvervssygdom i 2022.

Vi har udvalgt eksempler på hjemvisninger og ændringer af anerkendelse af erhvervssygdomme. Eksemplerne belyser de hyppigste årsager til, at Ankestyrelsen i 2022 har ændret eller hjemvist sager om erhvervssygdomme.

Ankestyrelsen stadfæster størstedelen af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdom, men vores vurdering kan alligevel afvige væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering. Vi har derfor også udvalgt et eksempel på en stadfæstelse, hvor Ankestyrelsens vurdering afviger væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering

Flere forhold kan føre til, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af en erhvervssygdom på grund af en anden lægefaglig vurdering. Der kan for eksempel være tale om en anden lægefaglig vurdering af, om kravene til den arbejdsmæssige belastning og/eller diagnosen er opfyldte efter erhvervssygdomsfortegnelsens kriterier.

Sag nr. 9 er et eksempel på en sag, hvor Ankestyrelsen særligt ud fra en anden lægefaglig vurdering af den arbejdsmæssige belastning ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og anerkender en erhvervssygdom.

Caseboks start:

ÆNDRING – ANERKENDELSE – HØJRESIDIG TENNISALBUE

Sag nr. 9 drejer sig om en tilskadekommen, der i en længere årrække arbejder som fodermeister. Der er anmeldt tennisalbue.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af højresidig tennisalbue efter punkt C.4.1. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer blandt andet, at der ikke er tale om kraftfulde, gentagne og akavede bevægelser i albueledet i mindst 3 til 4 timer om dagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at der ikke har været tale om kraftfuldt statiske løft. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender højresidig tennisalbue som en erhvervssygdom efter fortegnelsepunkt C.4.1. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekommen er udsat for høj grad af gentagne og kraftfulde arbejdsfunktioner i op til eller mere end halvdelen af arbejdsdagen. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at særligt arbejdsopgaver med fodring, tandslibning og vaccination, har udgjort albuebelastende arbejdsopgaver.

Afgørende for resultatet:

Det har væsentlig betydning, at flere af tilskadekomnes arbejdsopgaver har medført flere albuebelastende funktioner. De enkelte arbejdsopgaver har ikke været langvarige, men den samlede daglige udsættelse har medført en tilstrækkelig belastning efter erhvervssygdomsfortegnelsens kriterier. Den lægefaglige vurdering indgår med særlig vægt ved Ankestyrelsens samlede vurdering.

Caseboks slut

Sag nr. 10 er et eksempel på, at Ankestyrelsen på grund af en anden lægefaglig vurdering giver afslag på anerkendelse af erhvervssygdom – i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som har anerkendt den anmeldte sygdom.

Caseboks start

ÆNDRING – AFSLAG – HØRENEDSÆTTELSE – IKKE STØJBETINGET UD FRA AUDIOGRAM

Sag nr. 10 drejer sig om en tilskadekomme, der i en lang år-række arbejder som steward. Der er anmeldt støjskade på in-de øre. Desuden er der oplysninger om, at tilskadekomne har tinnitus.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender støjbetinget hø-renedsættelse efter punkt A.1. i fortegnelsen over erhvervs-sygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne i en længere årrække er udsat for høreskade-lig støj fra blandt andet jettflymotor, hjælpemotor og strømfor-syning i mindre end halvdelen af arbejdstiden. Desuden bemærker Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at audiogrammet viser tegn på, at tilskadekomne har en støjbetinget hørened-sættelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at anerkende hørenedsættelse med tinnitus som en erhvervs-sygdom efter fortegnelsens punkt A.1., ligesom Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for forelæggelse for Erhvervs-sygdomsudvalget. Desuden vurderer Ankestyrelsen, at diagnosen støjbetinget hørenedsættelse ikke kan stilles. Ankestyrelsen lægger vægt på, at audiogram i speciallægeerklæringen og fra ørelægen viser, at der er tale om et aldersbetinget høretab kombineret med et genetisk betinget høretab, og ikke et støj-betinget høretab.

Afgørende for resultatet:

På baggrund af audiogrammet kan diagnosen støjbetinget hø-renedsættelse ikke stilles. Den lægefaglige vurdering af begge audiogrammer er derfor af væsentlig betydning for resultatet. Ved sagens behandling er Ankestyrelsens principmeddelelse 19-20 om støjbetinget hørenedsættelse inddraget.

Caseboks slut

Hjemvisning grundet oplysningsgrundlaget

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen efterprøver en afgørelse om anerkendelse af erhvervs-sygdom på samme grundlag som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Hvis der kommer nye oplysninger i forbindelse med en klage, eller efter sagen er oversendt til Ankestyrelsen, vil vi som udgangspunkt også inddrage disse oplysninger i vores vurdering. (Se nærmere om betydningen af nye væsentlige oplysninger i bilag 3 om Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer.)

Hvis Ankestyrelsen vurderer, at en sag ikke er tilstrækkeligt oplyst, har vi mulighed for selv at indhente de manglende oplysninger. Det vil vi typisk gøre, hvis de manglende oplysninger udgør en mindre, supplerende del af oplysningsgrundlaget. Det kan eksempelvis være opdateret journal fra egen læge.

Ankestyrelsen indhenter ikke oplysninger, hvis vi vurderer, at de manglende oplysninger kan være af en sådan karakter, at grundlaget for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ændrer sig væsentligt. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis der er relevante oplysninger, som ikke er indgået i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har indhentet tilstrækkelige oplysninger om den erhvervsmæssige belastning, og der er en risiko for, at oplysningerne har en væsentlig betydning for vurderingen.(

Dette skal ses i lyset af, at myndighederne er omfattet af officialprincippet (undersøgelsesprincippet)).

I praksis betyder det, at Ankestyrelsen kan hjemvise en sag, når:

- der mangler væsentlige oplysninger,
- der er kommet nye væsentlige oplysninger af betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings oprindelige afgørelse,
- der er modstridende oplysninger, som giver anledning til væsentlig tvivl,
- der er væsentlige sagsbehandlingsfejl eller hjemmelsmangler i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, eller
- når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til sagen i sin helhed.

Når Ankestyrelsen hjemviser en sag til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ligger der i disse tilfælde en implicit kritik af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings oplysning og/eller sagsbehandling af sagen.

I sager om anerkendelse af erhvervssygdomme vil en hjemvisning oftest skyldes, at der mangler lægelige oplysninger om diagnosen og/eller oplysninger om den arbejdsmæssige belastning.

Sag nr. 11 er et eksempel på en hjemvisning, fordi der både mangler oplysninger om diagnose og om den erhvervsmæssige belastning.

Caseboks start

HJEMVISNING – MANGLENDE OPLYSNINGER OM DIAGNOSE OG BELASTNING

Sag nr. 11 drejer sig om en tilskadekommen, der i en længere årrække har arbejdet som slagter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for anerkendelse af en erhvervssygdom efter fortegnelsen, da sygdommen muskelspændinger i nakken ikke er op-taget på fortegnelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at diagnosen kroniske nakkeskuldertmerter ikke kan stilles, hvorfor der ikke kan ske anerkendelse efter punkt B.2. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger særlig vægt på erklæring fra Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse til ny behandling. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler lægelige oplysninger til afklaring af diagnosen, da der på sagen foreligger forskellige oplysninger herom. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at de foreliggende oplysninger om den arbejdsmæssige belastning ikke er tilstrækkeligt oplyst i forhold til graden af hurtigt og gentagne bevægelser samt kraftanvendelsen.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at der er behov for oplysninger, som kan belyse diagnosen yderligere. Desuden er der behov for yderligere oplysninger om den arbejdsmæssige belastning i

forhold til graden af hurtigt og gentagne bevægelser samt kraft-anvendelse ved arbejdsopgavernes udførelse.

Caseboks slut

Hjemvisning grundet andre forhold vedrørende sagsbehandlingen

Ankestyrelsen har i 2022 hjemvist en række sager grundet problemstillinger vedrørende anmeldelsesfrist.

Det fremgår af arbejdsskadesikringsloven § 36, at fristen for anmeldelse er et år, og at fristen for anmeldelse af erhvervssygdomme regnes fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne har fået kendskab til, at sygdommen må antages at være erhvervsbetinget.

Det er en konkret bevisvurdering om og hvornår, tilskadekomne har fået det relevante kendskab. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal som førsteinstans forholde sig til, om anmeldelsesfristen er overholdt, samt om der eventuelt kan ske dispensation fra anmeldelsesfristen.

Stillingtagen til anmeldelsesfristen går forud for vurderingen af, om der kan ske anerkendelse af en erhvervssygdom. En afgørelse, der er truffet efter reglerne for anerkendelse af erhvervssygdomme, men skulle være behandlet efter reglerne om anmeldelsesfrist, er derfor afgjort på et forkert retligt grundlag.

Sag nr. 12 er et eksempel på, at der i sagen forelå oplysninger om en mulig for sen anmeldelse, og at yderligere sagsoplysning i Ankestyrelsen medførte hjemvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henblik på stillingtagen til, om anmeldelsesfristen var overskredet, og hvorvidt der var grundlag for dispensation fra fristen.

caseboks start

HJEMVISNING – MANGLENDE BEHANDLING AF ANMELDELSESFRIST

Sag nr. 12 drejer sig om en tilskadekomne, der i en længere årrække har arbejdet ved et pakkefordelingsfirma og blandt andet har haft arbejdsopgaver med knæliggende og hug-sidende stillinger. Der er anmeldt menisklæsion.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af dobbeltsidig menisklæsion efter punkt D.3. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne ikke har arbejdet med bøjet knæ i en overvejende del af arbejdsdagen, og at arbejdet ikke har været under trange pladsforhold. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervs-sygdomsudvalget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser sagen til ny behandling. Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet afgørelsen på et forkert retligt grundlag og ikke har forholdt sig til spørgsmålet om for sen anmeldelse. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne selv oplyser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at han mere end et år før anmeldelsen har fået af

vide, at arbejdet kunne være årsag til sygdommen. Ankestyrelsen har indhentet yderligere oplysninger i form af journal fra egen læge og sygehus, hvori det er bekræftet, at tilskadekomne mere end et år forud for anmeldelsen var blevet gjort bekendt med en mulig sammenhæng mellem skaden og hans erhvervsmæssige belastning.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at Ankestyrelsen under sagens behandling har indhentet yderligere oplysninger vedrørende tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand og i den forbindelse er blevet opmærksomme på en mulig problematik om anmeldelses-frist. Ankestyrelsen hjemviste derfor sagen med henblik på stillingtagen til anmeldelsesfristen.

Caseboks slut

Stadfæstelse, men Ankestyrelsens vurdering afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings vurdering

Når Ankestyrelsens vurdering afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings vurdering, men vi alligevel stadfæster afgørelsen, skyldes uenigheden hovedsagligt en anden vurdering af diagnosen på den anmeldte sygdom og af hvorvidt diagnosen er på erhvervssygdomsfortegnelsen.

Sag nr. 13 er et eksempel på en stadfæstelse, hvor Ankestyrelsen vurdering væsentligt afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings vurdering.

Caseboks start

STADFÆSTELSE – ANDEN VURDERING END ARBEJDSMAR-KEDETS ERHVERVSSIKRING

Sag nr. 13 drejer sig om en tilskadekomne, der igennem en længere årrække har arbejdet som pædagog- og omsorgsmed-hjælper. Tilskadekomne oplyser om belastninger i form af trusler og udadreagerende adfærd. Der er oprindeligt anmeldt belastningsreaktion uden specifikation og efterfølgende anmodet om genoptagelse, da diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion er stillet.

Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring giver afslag på anerkendelse af posttraumatisk belastningsreaktion efter punkt F.1. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring vurderer, at belastningerne ikke er af ekstraordinær karakter, hverken i forhold til at være af exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen giver afslag på anerkendelse af uspecificeret belastningsreaktion som erhvervs-sygdom. Ankestyrelsen vurderer, at diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion ikke kan stilles, idet tilskadekomne ikke har været udsat for exceptionelt truende eller katastrofeagtige belastninger på arbejdet.

Desuden vurderer Ankestyrelsen, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, at Ankestyrelsen vurderer at diagnosen post-traumatisk belastningsreaktion ikke kan stilles og vurderer, at der er tale om en sygdom uden for fortegnelsen. På trods af

den ændrede vurdering af diagnosen vurderer Ankestyrelsen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke kan ske anerkendelse.

Caseboks slut

Kapitel 5: Afgørelser om udmåling af ydelser efter loven

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om varigt mén og tab af erhvervsevne. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2020. Desuden handler kapitlet om tendenser, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2022.

Der er udvalgt eksempler fra afgørelser, som illustrerer hyppige årsager til, at Ankestyrelsen omgør sager om varigt mén eller sager om tab af erhvervsevne.

Eksemplerne omfatter afgørelser, der er ændret eller hjemvist. Eksemplerne omfatter desuden afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, da disse sager er med til at illustrere visse tendenser.

I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne.

VARIGT MÉN

Vurderingen af varigt mén er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 18: (Se henvisning til lovbekendtgørelsen i bilag 1.)

Lovboks start

§ 18. Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt mén, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

Lovboks slut

Den tilskadekomne skal godtgøre et varigt mén på mindst 5 procent for at være berettiget til godtgørelse.

Den tilskadekomne kan bevise størrelsen af sit varige mén ved at lade sig undersøge af en læge og gennemgå den lægebehandling eller optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig.

Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang, og under hensyn til de ulemper i den tilskadekomnes daglige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt. Som udgangspunkt kan méngraden først fastsættes, når en skade er stationær.

Det varige mén bliver ofte fastsat på baggrund af en funktionsattest eller en speciallægeerklæring, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhenter. En sådan attest eller erklæring beskriver de subjektive gener (oplevede smerter og ulemper), og de objektive fund (forandringer, der lægeligt kan påvises).

[Den vejledende méntabel](#) er udarbejdet ud fra erfaringer fra tidligere tilfælde med méngrader for de mest almindelige skader. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen tager normalt udgangspunkt i denne tabel ved fastsættelsen af méngraden.

Hvis det varige mén med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andre forhold end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af godtgørelsen for varigt mén. Det vil sige, at der skal ske fradrag i den samlede méngrad.

Betingelserne for fradrag er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 12:

Lovboks start

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

Lovboks slut

Vurderingen af et eventuelt fradrag og størrelsen heraf vil ofte bero på en lægefaglig vurdering af selve arbejdsskaden sammenholdt med eventuelle forudbestående og/eller konkurrerende lidelsers omfang og karakter. Det er en juridisk vurdering, om der efter en sådan afvejning er grundlag for at nedsætte det varige mén eller lade det bortfalde.

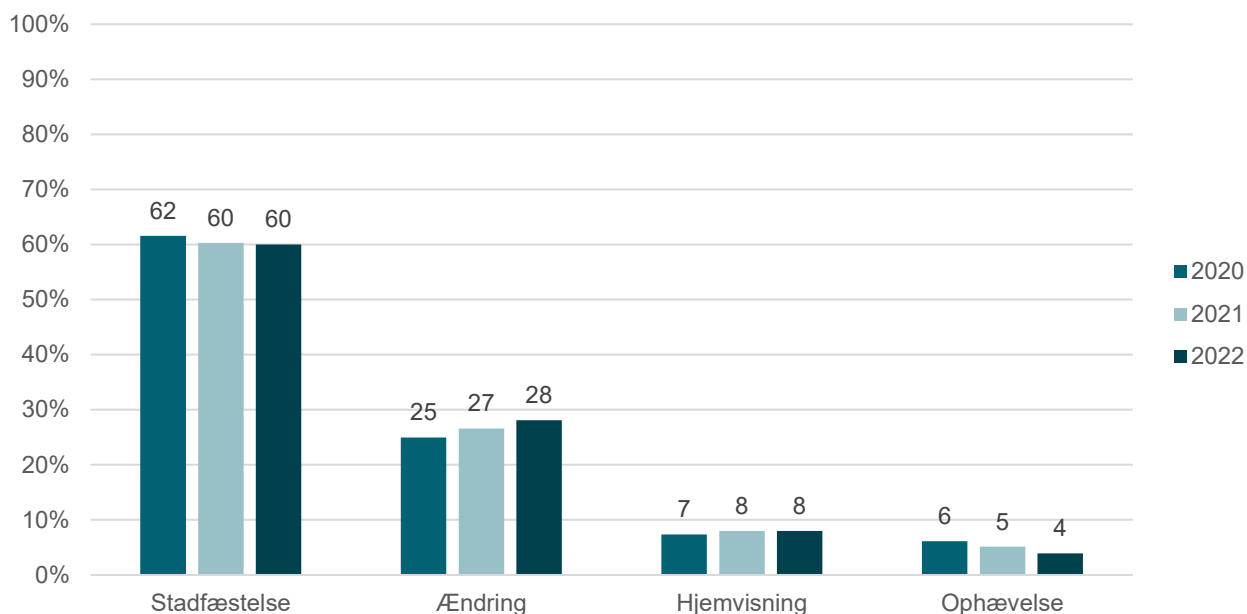
OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM VARIGT MÉN

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 40 procent af sagerne om varigt mén i 2022. 28 procent af de afgjorte sager er ændret, 8 procent er hjemvist, og 4 procent er ophævet.

Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om varigt mén også på 40 procent i 2021. I 2021 var 27 procent af de afgjorte sager ændret, 8 procent var hjemvist og 5 procent var ophævet. For 2020 var omgørelsesprocenten 38 procent; 25 procent ændringer, 7 procent hjemvisninger og 6 procent ophævelser.

Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén i 2020 til 2022 ligger i spændet 38-40 procent. Omgørelsesprocenten er i 2022 uændret i forhold til 2021. Der er dog sket en stigning på to procentpoint i forhold til 2020.

Figur 5.1 viser sagsudfald for varigt mén i perioden 2020 til 2022 i procent

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem

Ændrede afgørelser om varigt mén

I 86 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2022 er årsagen til ændringen en anden lægefaglig vurdering. 8 procent er ændret som følge af en anden skønsmæssig vurdering, og 2 procent er ændret som følge af oplysningsgrundlaget eller nye væsentlige oplysninger.

Til sammenligning var ændringer på grund af anden lægefaglig vurdering på 82 procent i 2021, mens 12 procent var ændret på grund af en anden skønsmæssige vurdering, og 3 procent var ændret på grund af nye væsentlige oplysninger.

Der ses dermed en stigning på fire procentpoint i ændringer som følge af en anden lægelig vurdering fra 2021 til 2022. Stigningen kan forklares af en tilsvarende nedgang på fire procentpoint i ændringer som følge af en anden skønsmæssig vurdering fra 2021 til 2022.

Tabel 5.1 viser årsager til ændringer for sager om varigt mén i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	0
Nye væsentlige oplysninger	14	2
Oplysningsgrundlag	9	1
Partens klagebemærkninger	2	0
Retsanvendelse	18	2
Anden lægefaglig vurdering	713	86
Anden skønsmæssig vurdering	68	8
I alt	825	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering udgør i lighed med både 2020 og 2021 fortsat hovedårsagen til ændringer af afgørelser om varigt mén.

En ændring som følge af en anden lægefaglig vurdering kan skyldes en væsentlig anden vurdering af skadens art og omfang. Det kan dog også dreje sig om en væsentlig anden vurdering af grundlaget for nedsættelse af méngraden (fradrag), herunder også fradragets størrelse.

Ved mindre ændringer i det varige mén skyldes ændringen oftest, at Ankestyrelsen har fundet det mere retvisende at sammenligne med et andet punkt i den vejledende méntabel, end det punkt som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenholdt generne med.

Ankestyrelsen kan også være enig i det anvendte punkt i méntabellen, men vurdere at generne er lidt reducerede eller lidt værre end punktet, hvorfor méngraden må fastsættes mere skønsmæssigt.

Ved større ændringer i det varige mén er ændringen typisk begrundet i, at Ankestyrelsen vurderer grundlaget for at nedsætte godtgørelsen (fradrag) anderledes.

Fastsættelse af et varigt mén vil oftest indeholde et element af medicinsk skøn. Det drejer sig særligt om de tilfælde, hvor Ankestyrelsen sammenligner den helbredsmæssige tilstand med et punkt i den vejledende méntabel, men hvor tilstanden ikke helt svarer til det anførte i punktet.

Det kan derfor være vanskeligt at afgrænse, om en sag ændres som følge af en anden lægefaglig vurdering eller anden skønsmæssig vurdering. Det beror på en afvejning af, hvilke af de to årsager der får størst betydning for sagens udfald. (Se bilag 3, hvor Ankestyrelsens årsagsregistreringer er nærmere beskrevet.)

Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om varigt mén, kan vi både forhøje eller nedsætte godtgørelsen for varigt mén eller lade den bortfalde. Det betyder, at vi kan nedsætte godtgørelsen, selvom det er tilskadekomne, der klager. Tilsvarende kan vi forhøje godtgørelsen, selvom det er forsikringssselskabet, der klager. (Dette følger af § 68, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Se bilag 1 for bestemmelsens ordlyd samt henvisning til lovbekendtgørelsen.)

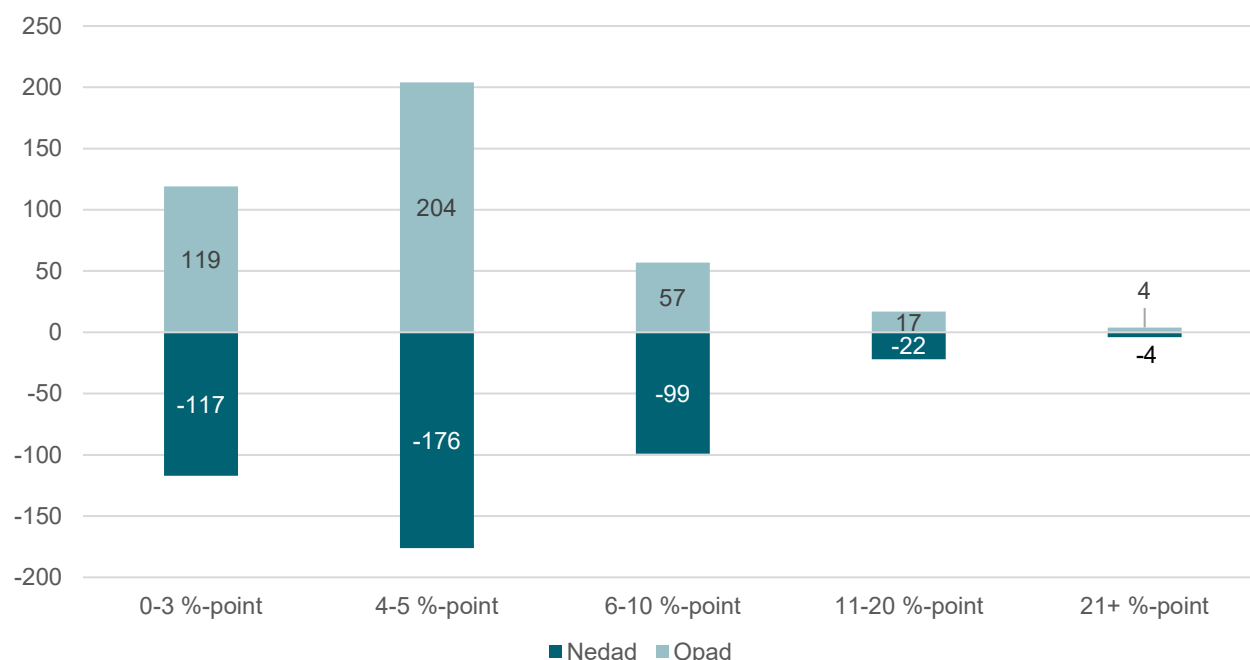
I 2022 har ændringerne været nogenlunde ligeligt fordelt mellem ændringer i op- og nedadgående retning. Ankestyrelsen har forhøjet méngraden i 49 procent af tilfældene og nedsat méngraden i 50 procent af tilfældene. (Der findes ikke tilsvarende data fra 2021 og 2020, som der kan sammenlignes med. Se nærmere om ændring i registreringer i kapitel 2.) Se figur 5.2 nedenfor.

De fleste ændringer har været i intervallet 4-5 procentpoint. Dette skal forstås i sammenhæng med, at hvis Ankestyrelsen nedsætter et varigt mén fra 5 procent til mindre end 5 procent (eller omvendt), vil ændringen fremgå af intervallet 4-5 procentpoint, da ændringen i Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem i så fald vil fremgå som en ændring på fem procentpoint.

25 procent af alle ændringer er en forhøjelse af méngraden på 4-5 procentpoint. 21 procent af alle ændringer er en nedsættelse i méngraden på 4-5 procentpoint.

Der har været næstflest ændringer i intervallet 0-3 procentpoint. 14 procent af alle ændringer har været en nedsættelse af méngraden på op til tre procentpoint. 15 procent af alle ændringer har været en forhøjelse af méngraden på op til tre procentpoint.

Figur 5.2 viser ændringsdetaljer for varigt mén i antal afgørelser

Note: Figuren indeholder fordeling på procentpoint – i hhv. positiv og negativ retning - for alle sager om varigt mén, som Ankestyrelsen har ændret i 2022. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser

samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Hjemviste afgørelser om varigt mén

I 67 procent af de hjemviste sager om varigt mén i 2022 er årsagen oplysningsgrundlaget. 21 procent er hjemvist på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, og 4 procent er hjemvist på grund af nye væsentlige oplysninger.

Til sammenligning var hjemvisning på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 78 procent i 2021, mens 11 procent var hjemvist på grund af en anden lægelig vurdering, og 5 procent var hjemvist på grund af nye væsentlige oplysninger.

De hyppigste forekommende årsager til hjemvisning er således de samme som i 2021. De store udsving i procenterne skal ses i sammenhæng med det relativt beskedne antal hjemvisninger.

Tabel 5.2 viser årsager til hjemvisninger for sager om varigt mén i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	8	3
Nye væsentlige oplysninger	10	4
Oplysningsgrundlag	157	67
Retsanvendelse	8	3
Anden lægefaglig vurdering	49	21
Anden skønsmæssig vurdering	3	1
I alt	235	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Oplysningsgrundlaget er dermed fortsat den overvejende årsag til hjemvisning. Der kan være flere årsager til, at en sag om varigt mén hjemvises på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

I mange tilfælde vil vurderingen af oplysningsgrundlaget også bero på en lægefaglig vurdering. Om årsagen til hjemvisningen skyldes en anden lægefaglig vurdering eller oplysningsgrundlaget, beror på en afvejning af, hvilke af de to årsager, der får størst betydning for sagens udfald.

Ophævede afgørelser om varigt mén

I 92 procent af de ophævede sager om varigt mén i 2022 er årsagen retsanvendelsen. 8 procent af sagerne er ophævet som følge af andre forhold vedrørende sagsbehandling

Til sammenligning var ophævelser på grund af retsanvendelsen på 97 procent i 2021, mens 3 procent var ophævet som følge af andre forhold vedrørende sagsbehandling.

De store udsving i procenterne skal ses i sammenhæng med det relativt beskedne antal ophævelser.

Tabel 5.3 viser årsager til ophævelser for varigt mén i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	9	8
Retsanvendelse	106	92
I alt	115	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Den hyppigste årsag til, at en afgørelse om varigt mén ophæves, er, at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af en ulykke eller en erhvervs sygdom til et afslag på anerkendelse. Hvis der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om varigt mén.

I så fald registrerer vi årsagen til ophævelsen af afgørelsen om varigt mén som forkert retsanvendelse. Det skyldes, at anerkendelsen bortfalder, hvorfor der ikke længere foreligger en (rets)gyldig afgørelse om varigt mén.

Vi har ikke udvalgt eksempler på ophævede afgørelser om varigt mén. Det skyldes, at de ophævede afgørelser ikke er et udtryk for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings materielle behandling af sager om varigt mén, men derimod nærmere vedrører deres behandling af sager om anerkendelse.

Stadfæstede afgørelser om varigt mén

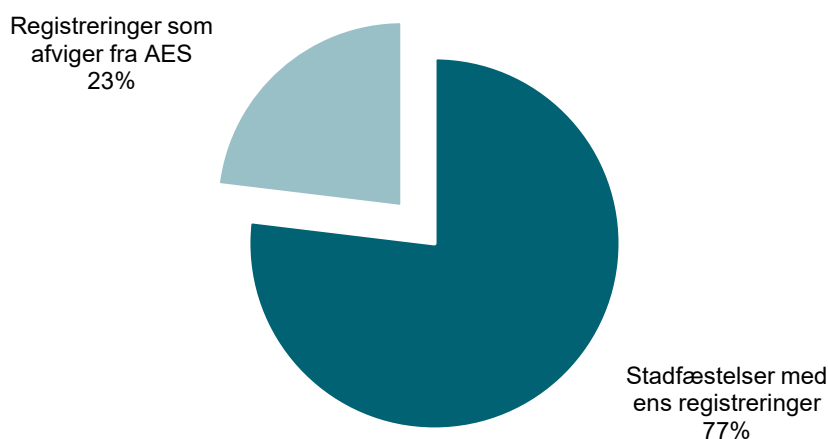
I 2022 har vi stadfæstet 60 procent af alle afgørelser om varigt mén. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 30 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. (Se tabel A.7 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

Det betyder, at Ankestyrelsen i 2022 i omkring en tredjedel af stadfæstelserne på området henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse samt det anvendte regelgrundlag. I 2021 var tallet 29 procent.

I 77 procent af alle stadfæstelser har Ankestyrelsen registreret, at vi er nået til samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det betyder, at vi har været enige i den samlede méngrads størrelse og det/de anvendte punkter i méntabellen. Hvis vi har foretaget fradrag i méngraden, har fradragets størrelse været tilsvarende Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

I 23 procent af alle stadfæstede sager har Ankestyrelsen dog registreret, at vi er nået til samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men dele af de underliggende forhold har vi vurderet anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. (Sag nr. 19 er et eksempel på, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, men vi alligevel vurderer sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.) Det kan eksempelvis være tilfælde, hvor vi når til samme méngrad som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men vi har anvendt et andet punkt i méntabellen i vores vurdering.

Figur 5.3 viser stadfæstede afgørelser om varigt mén i 2022

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager, som Ankestyrelsen har registreret med

sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 77 procent af alle stadfæstede afgørelser om varigt mén har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens 23 procent af alle stadfæstelser har registreringer som afviger – f.eks. at Ankestyrelsen har anvendt et andet punkt i méntabellen. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser eller temaer fra sager om varigt mén i 2022.

Redegørelsen for 2020 og 2021 indeholder eksempler på sager, hvor Ankestyrelsen har ændret Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse grundet en anden lægefaglig vurdering. En anden lægefaglig vurdering udgør igen i 2022 den væsentligste årsag til ændringer på området.

Vi har udvalgt tre eksempler på ændringer, hvor ændringen består i, at Ankestyrelsen vurderer spørgsmålet om fradrag anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som følge af en anden lægelig vurdering.

Oplysningsgrundlaget er i lighed med tidligere år den langt overvejende årsag til hjemvisning på området i 2022.

Vi har udvalgt to eksempler, hvor hjemvisningen skyldes, at arbejdsskadens følger ikke kunne anses som stationære, hvorfor Ankestyrelsen vurderede, at der ikke kunne fastsættes et varigt mén på det foreliggende grundlag.

Eksemplerne er udvalgt, da en større del af hjemvisninger af sager om varigt mén skyldes, at Ankestyrelsen vurderer, at den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt afklaret til, at vi kan skønne over det varige mén.

Selvom Ankestyrelsen stadfæster en afgørelse om varigt mén, kan vores vurdering alligevel afvige væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering. Vi har udvalgt ét eksempel, for at illustrere, hvornår det kan være tilfældet.

Anden lægefaglig vurdering af forudbestående eller konkurrerende skade/sygdom

Det er tilskadekomne, som har bevisbyrden for størrelsen af det samlede varige mén – herunder et varigt mén på mindst 5 procent.

Arbejdsskademyndighederne skal herefter foretage en afvejning af, om hele eller dele af det varige mén med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end følger efter arbejdsskaden.

Tilskadekomne har således ikke ret til godtgørelse for varigt mén for helbredsgener, som med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end følger efter arbejdsskaden.

Fradrag i méngraden kan ifølge Ankestyrelsens principmeddelelse [173-11](#) ske, når enten:

- forudbestående skade/sygdom allerede har medført helbredsmæssige gener inden arbejdsskaden, eller
- hvis forudbestående skade/sygdom med overvejende sandsynlighed ud fra en lægefaglig bedømmelse medfører nærliggende risiko for, at lidelsen uafhængigt af arbejdsskaden vil medføre væsentlig helbredsforringelse.

Derudover kan der være grundlag for fradrag i méngraden, hvis en senere opstået skade/sygdom, som med overvejende sandsynlighed er opstået uafhængigt af arbejdsskaden, medfører varige helbredsproblemer, som bidrager til det samlede varige mén.

Det vil altid være en konkret vurdering, om der er grundlag for at foretage fradrag som følge af konkurrerende eller forudbestående skade/sygdom.

Det er ofte oplysninger om, at tilskadekomne efter en arbejdsskade har fået påvist degenerative forandringer (slidgigt) i den beskadigede legemsdel, som giver anledning til overvejelser om fradrag.

Degenerative forandringer kan både være en følge af arbejdsskaden, en forudbestående eller en konkurrerende sygdom. Når slidgigt vurderes ikke at være en følge af arbejdsskaden, skal arbejdsskademyndigheden tage stilling til, om der skal ske fradrag herfor.

I vurderingen af, om der skal ske fradrag for slidgigt i den beskadigede legemsdel, lægger Ankestyrelsen særligt vægt på, om slidgigten har givet symptomer forud for arbejdsskaden og omfanget og karakteren af de dokumenterede gener herfra i tidsmæssig sammenhæng med arbejdsskadens indtræden.

Hvis slidgigten ikke har været symptomgivende forud for arbejdsskaden, vil arbejdsskademyndigheden alene kunne løfte bevisbyrden for fradrag, hvis det vurderes, at slidgigten ville have været symptomgivende på nogenlunde samme tidspunkt, selvom arbejdsskaden ikke var indtrådt (prognosesynspunkt).

I vurderingen af, om der kan ske fradrag efter et prognosesynspunkt, indgår særligt graden af de påviste degenerative forandringer (let, moderat eller svær) sammenholdt med arbejdsskadens karakter og symptomudviklingen efter arbejdsskaden. En sådan vurdering vil oftest ske efter inddragelse af en lægefaglig vurdering.

Sag nr. 14 er et eksempel på, at Ankestyrelsen foretager en anden lægelig vurdering af grundlaget for fradrag end Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring. Modsat Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring vurderer vi, at der ikke er grundlag for et fradrag i méngraden.

Caseboks start

ÆNDRING – KRONISKE NAKKE-SKULDER-SMERTER – EJ GRUNDLAG FOR FRADRAG

Sag nr. 14 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af kroniske nakke-skulder-smerter efter mangeårig belastninger som rengøringsassistent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det samlede mén efter et skøn med udgangspunkt i méntabellens punkt B.1.1.7.2, hvorefter svære erhvervsbetingede smerter og udtalt bevægeindskrænkning i nakke-skulder/skulderåg vurderes til 12 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er grundlag for et fradrag i méngraden på omkring 1/3, da tilskadekomne har udtalte degenerative forandringer i halshvirvelsøjlen og brystryggen, som med overvejende sandsynlighed ikke er en følge af arbejdsskaden, men som bidrager til den samlede smertetilstand og reducerede bevægelighed i nakke-skulderåget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen forhøjer det varige mén fra otte til 12 procent. Ankestyrelsen er enig i, at det samlede mén er 12 procent efter sammenligning med méntabellens punkt B.1.1.7.2. Ankestyrelsen finder ikke grundlag for et fradrag.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer, at de degenerative forandringer i rygsøjlen ikke kan forklare hele eller dele af tilskadekomnes nakke-skuldersmerter eller bevægeindskrænkning. Afgørende for denne vurdering er, at smerterne fra den degenerative ryglidelse er lavere placeret. Symptomerne fra den degenerative ryglidelse kan således klart adskilles fra de subjektive klager og objektive fund, som er indgået ved ménudmålingen. Der er således ikke forhold i sagen, som kan begrunde en nedsættelse (fradrag) af méngraden.

Caseboks slut

Sag nr. 15 er et eksempel på den omvendte situation, hvor Ankestyrelsen – modsat Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – vurderer, at dele af ménet med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskadens følger.

Caseboks start

ÆNDRING – FORVÆRREDE SKULDERSMERTER - FRADRAG

Sag nr. 15 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af forværrede smerter i venstre skulder. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet med udgangspunkt i méntabellens punkt D.1.5.11, hvorefter forandringer i skulderleddets rotatorsener med daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed vurderes til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at de samlede gener svarer til det anførte i punktet.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen nedsætter det varige mén fra 8 til 5 procent. Ankestyrelsen er enig i, at det samlede mén svarer til 8 procent efter sammenligning med méntabellens punkt D.1.5.11. Ankestyrelsen vurderer dog, at en del af det varige mén med overvejende sandsynlighed skyldes forudbestående degenerative forandringer i venstre skulder. Fradragets størrelse er vurderet til 1/3.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer, at de påviste degenerative forandringer er af så udbredt karakter (svær grad), at de med overvejende sandsynlighed ville have været blevet symptomgivende på nogenlunde samme tidspunkt, selvom arbejdsskaden ikke var sket. Ankestyrelsen vurderer på den baggrund, at en del af generne i venstre skulder ville være opstået uafhængig af arbejdsskaden.

Caseboks slut

En ændring kan også være begrundet i, at Ankestyrelsen vurderer fradragets størrelse væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Sag nr. 16 er et eksempel på den situation.

Fradragets størrelse fastsættes ud fra et skøn over arbejdsskadens og de forudbestående/konkurrerende helbredsforholds betydning for størrelsen af det varige mén.

Ankestyrelsen vil som udgangspunkt ikke tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, hvis alle relevante skønsmomenter er indgået i vurderingen af fradragets størrelse, medmindre vi har en væsentlig anden skønsmæssig vurdering af arbejdsskadens og de forudbestående/konkurrerende helbredsforhold betydning. En sådan vurdering vil oftest ske efter inddragelse af en lægefaglig vurdering.

Caseboks start

ÆNDRING – MENISKLÆSION – KUNSTIGT KNÆLED – FRADRAGETS STØRRELSE

Sag nr. 16 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af menisklæsi-on i højre knæ. Efter arbejdsskaden har tilskadekomne fået indsat en knæprotese.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 10 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet efter et skøn med udgangspunkt i mén-tabellens punkt D.2.7.19, hvorefter ikke velfungerende kunstigt knæled vurderes til 12-25 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at det samlede varige mén skønsmæssigt svarer til 15 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring foretager et fradrag på 1/3, da tilskadekomne har udtalte degenerative forandringer i knæet, som ville have ført til knæprotese i nærmeste fremtid uafhængigt af arbejdsskaden.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen nedsætter det varige mén fra 10 til otte procent. Ankestyrelsen er enig i, at det samlede mén sva-rer til skønsmæssigt 15 procent efter sammenligning med méntabellens punkt D.2.7.19. Ankestyrelsen er også enig i, en del af det varige mén med overvejende sandsynlighed skyldes forudbestående degenerative forandringer i knæet. Ankestyrelsen er dog ikke enig i fradragets størrelse, der ændres til 1/2.

Afgørende for resultatet:

Henset til arten og omfanget af de forudbestående degenerative fund vurderer Ankestyrelsen, at fradragets størrelse skal forhøjes til omkring 1/2. Ankestyrelsen lægger særligt vægt på, at billeddiagnostiske undersøgelser foretaget efter arbejdsskaden viste svær slidgigt i knæets indre ledkammer med næsten helt bortslidt brusk, hvilket vi vurderer, er den væsentligste årsag til, at tilskadekomne har fået indsat knæprotesen.

Caseboks slut

Helbredsmæssig tilstand ikke stationær

Ved vurderingen af det varige mén er det som hovedregel en betingelse, at den helbredsmæssige tilstand er afklaret og stationær (varig). Det betyder, at der som udgangspunkt er stillet en endelig diagnose, og at der ikke kan forventes en væsentlig bedring af tilstanden af sig selv eller ved behandling.

Det er en konkret vurdering, hvornår dette tidspunkt foreligger. Eksempelvis vil følger efter et brud som udgangspunkt være længere tid om at blive stationært end følger efter en skade på det bløde væv (bløddelsskade).

Stationærtidspunktet vurderes konkret ud fra medicinsk erfaring om skadens art og omfang sammenholdt med oplysninger om behandlingstiltag i den konkrete sag – eksempelvis oplysninger om operation, medicinsk behandling, fysioterapi, m.v., herunder hvornår behandlingen er igangsat eller ophørt. I vurderingen inddrager Ankestyrelsen også den undersøgende læges skøn over mulighed for bedring, men er ikke bundet af dennes vurdering. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen fastsætter et sikkert varigt mén, inden tilstanden er stationær, hvis tilskadekomne utvivlsomt vil have følger efter arbejdsskaden svarende til et varigt mén på mindst 5 procent. Det sikre varige mén er udtryk for, at selvom helbedsstilstanden skulle blive bedre, vil der mindst være et varigt mén på den fastsatte procentsats. I disse situationer vil der blive fastsat revision i sagen, hvilket betyder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal behandle spørgsmålet om varigt mén på ny, når tilstanden vurderes at være stationær.

Hvis der ikke kan fastsættes et sikkert varigt mén på mindst 5 procent, vil Ankestyrelsen i de fleste tilfælde hjemvise sagen, hvis den helbredsmæssige tilstand ikke var tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af de seneste lægelige oplysninger i sagen.

Arbejdsskademyndigheden vil dog - selvom den helbredsmæssige tilstand ikke er stationær - kunne træffe (endelig) afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén, hvis de varige følger med en stor grad af sikkerhed ikke vil komme til at svare til et varigt mén på mindst 5 procent. I den situation vil yderligere oplysning af sagen være udsigtsløs.

Nedenfor følger to eksempler på hjemvisninger, der skyldes, at den helbredsmæssige tilstand ikke var tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af de seneste lægelige oplysninger.

Det var i de konkrete sager ikke muligt at træffe afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén eller at fastsætte et sikkert varigt mén på mindst 5 procent.

Caseboks start

HJEMVISNING – SKADE PÅ HØJRE HÅNDLED - STATIONÆRTIDSPUNKTET

Sag nr. 17 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af følger efter hundebid i højre håndled.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet efter et skøn med udgangspunkt i mén-tabellens punkt D.1.2.8 og D.1.2.3. Efter punkt D.1.2.8 vurderes brud på håndrodknogle eller ledbåndsskade i håndrod med daglige belastningssmerter og let nedsat bevægelighed i håndled til 5 procent. Efter D.1.2.3 vurderes håndledsbrud helet med middelsvære smerter og middelsvært nedsat bevægelighed samt, eventuel forskydning og skurren til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne har daglige belastningsudløste smerter fra håndledet og middelsvært nedsat bevægelighed, hvorefter det varigt mén skønsmæssigt udgør 8 procent.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén, da den helbredsmæssige tilstand ikke er stationær på tidspunktet for de nyeste lægelige oplysninger i sagen.

Afgørende for resultatet:

Tilskadekomne er opereret for skadens følger i november 2020, og de nyeste lægelige oplysninger er en speciallægeerklæring fra februar 2021 – dvs. kun omkring tre måneder efter operationen. Af speciallægeerklæringen fremgår, at generne fra håndledet med overvejende sandsynlighed ville bedres inden for de kommende måneder. Ankestyrelsen vurderer på den baggrund, at skaden ikke var tilstrækkelig stationær allerede i februar 2021. Der foreligger derfor ikke oplysninger om helbredstilstanden efter stationærtidspunktet.

Caseboks slut

Caseboks start

HJEMVISNING – BRUD PÅ SKINNEBEN OG MENISK-LÆSION - STATIONÆRTIDSPUNKTET

Sag nr. 18 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af brud på venstre skinneben og menisklæsion i venstre knæ.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til mindre end 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet efter et skøn med udgangspunkt i méntabellens punkt D.2.6.2, hvorefter brud på skaftet af skinneben, helet med smerter og let fejlstil-

ling, fejlrotation eller forkortning vurderes til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes samlede gener er bedre end det anførte i punktet, idet der ikke er fejlstilling eller fejlrotation.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén, da den helbredsmæssige tilstand ikke er stationær på tidspunktet for de nyeste lægelige oplysninger i sagen.

Afgørende for resultatet:

Arbejdsskaden sker i februar 2020, tilskadekomne bliver opereret i venstre knæ i juni 2020, og de nyeste lægelige oplysninger er en speciallægeerklæring fra december 2020 – dvs. seks måneder efter operationen. Særligt henset til det relative voldsomme traume mod benet med skade på både skinneben og knæ og den efterfølgende operation kan den helbredsmæssige tilstand ikke betragtes som stationær allerede i december 2020. Der foreligger derfor ikke oplysninger om helbredstilstanden efter stationærtidspunktet.

CASEBOKS SLUT

Stadfæstelse, men Ankestyrelsens vurdering afviger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering

Selvom Ankestyrelsen stadfæster en afgørelse om varigt mén, er det ikke ensbetydende med, at vi er enige i hele Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagen.

I sag nr. 19 vurderer Ankestyrelsen spørgsmålet om det samlede varigt mén og grundlaget for fradrag væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi når dog alligevel til samme ménprocent som følge af arbejdsskaden, hvorfor sagen er registreret som en stadfæstelse.

Sagen er dermed et eksempel på, at vi stadfæster en afgørelse om varigt mén, selvom Ankestyrelsens vurdering afviger væsentligt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

Caseboks start

STADFÆSTELSE – ANDEN VURDERING END ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRING

Sag nr. 19 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af smerter i brystryggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet med udgangspunkt i ménstabellens punkt B.1.2.1, hvorefter følger efter forvriddinger, diskusprolaps og brud i brystryggen med lette, daglige rygsmerter vurderes til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at en del af tilskadekomnes medicinforbrug skyldes smerter fra osteoporose. I afgørelsen er det ikke anført, at hele eller dele af ménet skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Under lovregler er der heller ikke henvist til arbejdsskadesikringslovens § 12.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster, at tilskadekomne har et varigt mén på 5 procent som følge af arbejdsskaden. Ankestyrelsen skønner det samlede varige mén til 8 procent. Ankestyrelsen sammenligner tilskadekomnes gener med ménstabellens punkt B.1.2.1 (ligesom Arbejdsmarkedets

Erhvervssikring) og punkt B.1.2.3, hvorefter følger efter forvridninger, diskusprolaps og brud i brystryggen med middelsvære, daglige rygsmærter, eventuelt med udstrålende smærter vurderes til 10 procent. Ankestyrelsen vurderer, at en del af ménen med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne efter arbejdsskaden har fået konstateret multiple osteoporotiske sammenfald i ryggen, som bidrager til det samlede genebillede. Ankestyrelsen vurderer, at osteoporose og deraf følgende sammenfald i ryggen med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden følger.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen inddrager tilskadekomnes samlede smærter i vurderingen af det varige méns størrelse og foretager herefter et fradrag for den del af ménen, der med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Ankestyrelsen skønner derfor det samlede mén højere end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men finder – modsat Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – grundlag for et mindre fradrag i den samlede méngrad. Ankestyrelsen når derfor til samme ménprocent som følge af arbejdsskaden.

Caseboks slut

TAB AF ERHVERVSEVNE

Vurderingen af tab af erhvervsevne er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 17. (Se bestemmelsens fulde ordlyd samt henvisning til lovbekendtgørelsen i bilag 1.)

Lovboks start

§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

...

Lovboks slut

Erstatning for tab af erhvervsevne kompenserer tilskadekomne for et økonomisk tab, som en arbejdsskade har medført. Tilkendelse af erstatning sker, når arbejdsskaden har nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde i et omfang, der svarer til 15 procent eller derover.

Det er tilskadekomne, som har bevisbyrden for, at denne har lidt et tab i et erstatningsberettiget omfang.

Principmeddelelse 51-17 fastslår, betingelserne for at træffe afgørelse om midlertidig erstatning, selvom den erhvervsmæssige situation er uafklaret.

Som udgangspunkt skal den erhvervsmæssige situation være afklaret, før der træffes afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Der kan dog træffes en midlertidig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, når visse betingelser er opfyldt. Dette kræver, at der er en afklaring af de helbredsmæssige forhold. Det skal også være afklaret, at tilskadekomne på

grund af arbejdsskaden ikke kan vende tilbage til sit hidtidige arbejde i samme omfang som tidligere eller overgå til et andet arbejde, der giver en tilsvarende indtægt.

Hvis erhvervsevnetabet med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andre forhold end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af erstatningen. Det vil sige, at der skal ske fradrag i den samlede erhvervsevnetabsprocent.

Betingelserne for fradrag er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 12:

Lovboks start

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

Lovboks slut

Ved bedømmelsen af et eventuelt fradrag og størrelsen heraf vil en lægefaglig vurdering af arbejdsskadens følger sammenholdt med eventuelle forudbestående og/eller konkurrerende lidelsers omfang og karakter blive inddraget i sagen, når det er relevant. Det er herefter en juridisk vurdering, om der ud fra oplysningerne i sagen sammenholdt med den lægefaglige vurdering er grundlag for at nedsætte erhvervsevnetabsprocenten eller lade erstatningen helt bortfalde.

Hvis der er påvist et tab af erhvervsevne på mindst 15 procent som følge af arbejdsskaden, fastsættes også en årsløn. Reglerne om årsløn findes i arbejdsskadesikringslovens § 24.

I 2022 afgjorde Ankestyrelsen 214 sager om årsløn. Kapitel 5 indeholder derfor ikke statistik for disse sager, da sager om årsløn kun udgør omkring 2 procent af alle afgjorte sager i 2022. Se tabel 3.2.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE

Ankestyrelsen omgør i 2022 31 procent af sagerne om tab af erhvervsevne. 21 procent af de afgjorte sager er ændret, 8 procent er hjemvist og 2 procent er ophævet.

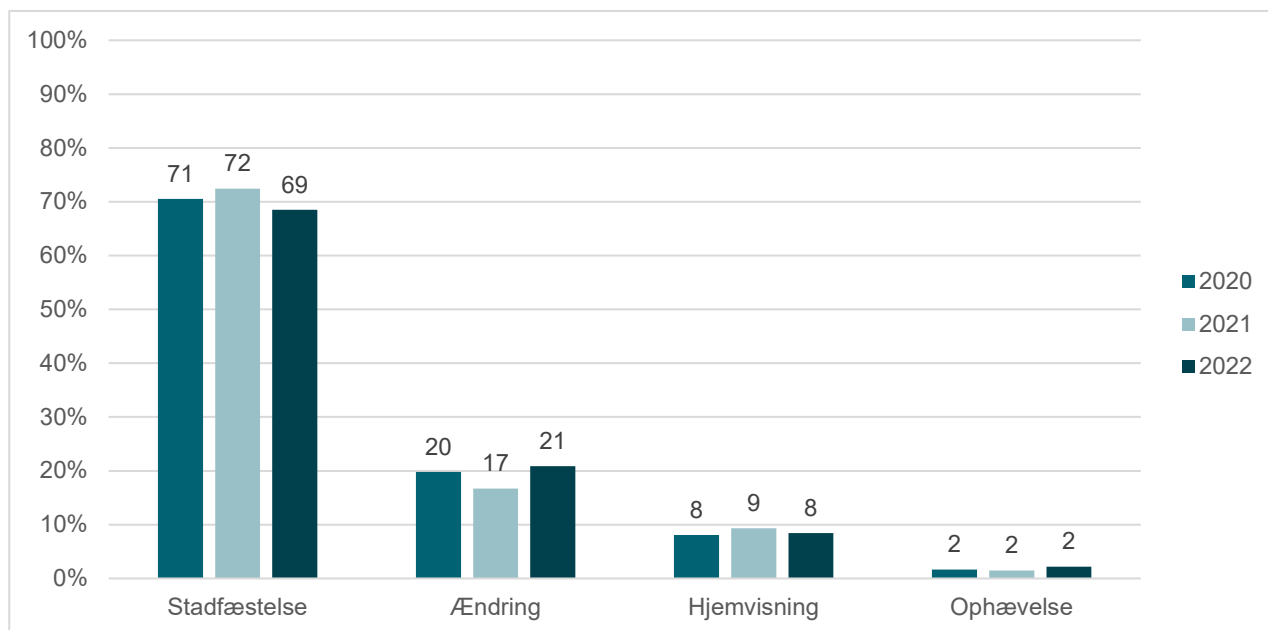
Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne på 28 procent i 2021. I 2021 var 17 procent af de afgjorte sager om tab af erhvervsevne ændret, 9 procent var hjemvist, og 2 procent var ophævet. I 2020 var omgørelsesprocenten 30 procent. 20 procent af de afgjorte sager var ændringer, 8 procent hjemvisninger og 2 procent ophævelser.

Omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne i 2020 til 2022 ligger i spændet 28-31 procent. Omgørelsesprocenten er steget med tre procentpoint siden 2021 og ligger en procentpoint højere end 2020.

Fra 2021 til 2022 er der sket en stigning i ændringer på fire procentpoint fra 17 til 21 procent. Dette skal dog ses i sammenhæng med, at ændringsprocenten i 2020 var på 20 procent. Ændringsprocenten i 2022 er således på nogenlunde samme niveau som i 2020.

Stigningen i ændringsprocenten fra 2021 til 2022 er således nærmere et udtryk for en signifikant lav ændringsprocent i 2021 set i forhold til de øvrige år.

Figur 5.4 viser sagsudfald for tab af erhvervsevne i perioden 2020 til 2022 i procent

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne

I 54 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2022 er årsagen til ændringen en anden skønsmæssig vurdering. 17 procent er ændret som følge af retsanvendelsen, og 17 procent er ændret som følge af en anden lægefaglig vurdering.

Til sammenligning var ændringer på grund af anden skønsmæssig vurdering på 55 procent i 2021, mens 21 procent var ændret på grund af retsanvendelsen, og 16 procent var ændret på grund af anden lægefaglig vurdering.

De hyppigste forekommende årsager til ændringer er således i det væsentlige uændrede i forhold til 2021.

Tabel 5.4 vi ser årsagerne til ændring for sager om tab af erhvervsevne i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	4	1
Nye væsentlige oplysninger	21	4
Oplysningsgrundlag	31	6
Partens klagebemærkninger	6	1
Retsanvendelse	83	17
Anden lægefaglig vurdering	85	17
Anden skønsmæssig vurdering	269	54
I alt	499	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ændringer på grund af en anden skønsmæssig vurdering udgør i lighed med både 2020 og 2021 fortsat størstedelen af årsagerne til ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne.

En ændring som følge af en anden skønsmæssig vurdering kan for eksempel skyldes, at vi foretager et væsentligt andet skøn over tilskadekomnes indtjeningssevne med skadens følger.

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 2, at der ved vurderingen af erhvervsevnetabet skal tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling eller optræning.

Særligt hvis tilskadekomnes erhvervsmæssige situation fortsat er uafklaret - eksempelvis hvis tilskadekomne modtager sygedagpenge - er vurderingen af tab af erhvervsevne i høj grad skønspregt. Ved vurderingen skal arbejdsskademyndighederne inddrage og afveje de skønsmomenter, som følger af ordlyden i § 17, stk. 2. (Se bestemmelsens fulde ordlyd i bilag 1.)

En ændring som følge af en anden skønsmæssig vurdering skyldes i mange tilfælde også vurderingen af fradrag, herunder vægtningen af forudbestående eller konkurrerende sygdommes eller skaders indflydelse på erhvervsevnen sammenholdt med arbejdsskadens indflydelse.

Ved mindre ændringer i erhvervsevnetabet skyldes ændringen oftest, at Ankestyrelsen foretager et andet skøn af tilskadekomnes indtjeningssevne med skadens følger og dermed når til et ændret resultat.

Ved større ændringer i erhvervsevnetabet er ændringen ofte begrundet i, at Ankestyrelsen vurderer grundlaget for at nedsætte erstatningen (fradrag) anderledes.

Vurderingen af fradrag vil oftest indeholde et element af medicinsk skøn. Det kan derfor være vanskeligt at afgrænse, om en sag ændres som følge af en anden lægefaglig vurdering eller anden skønsmæssig vurdering. Det beror på en afvejning af, hvilke af de to årsager der får størst betydning for sagens udfald. (Se bilag 3, hvor Ankestyrelsens registreringer er nærmere beskrevet.)

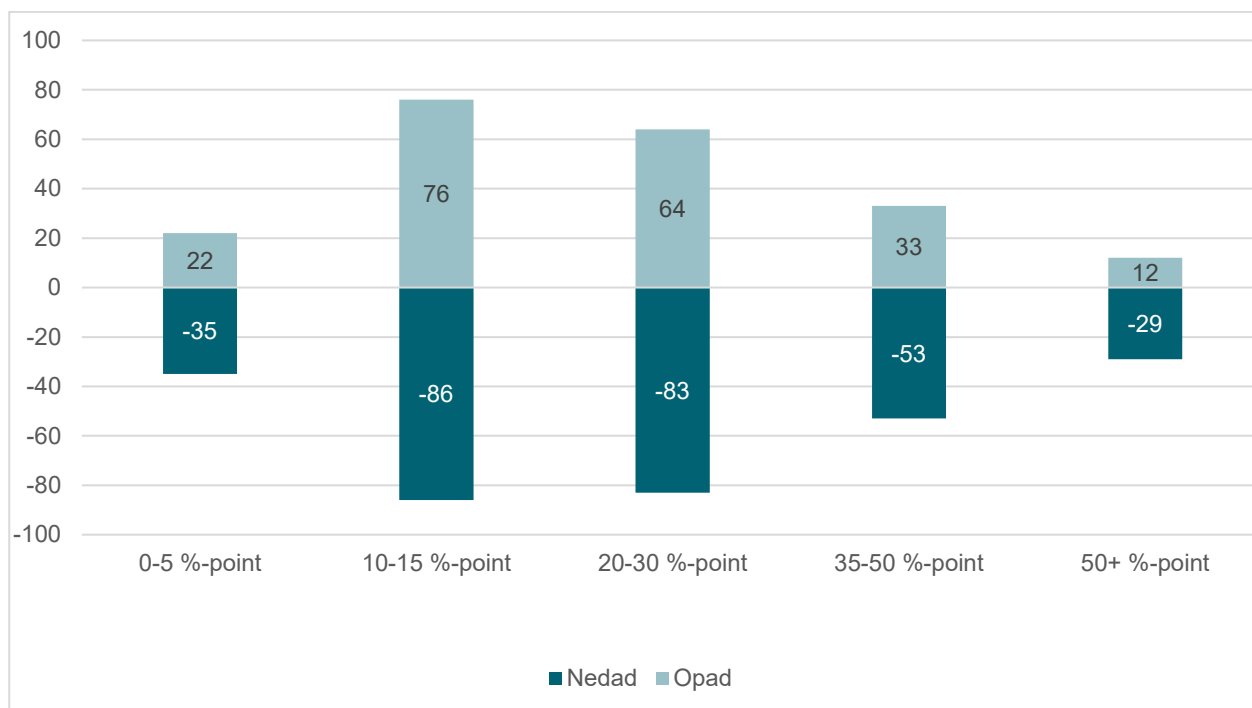
Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om tab af erhvervsevne, kan vi både forhøje eller nedsætte erstatningen for tab af erhvervsevne eller lade den bortfalde. Det betyder, at vi kan nedsætte erstatningen, selvom det er tilskadekomne, der klager. Tilsvarende kan vi forhøje erstatningen, selvom det er forsikrings-selskabet, der klager. (Dette følger af § 68, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Se bilag 1 for bestemmelsens ordlyd samt henvisning til lovbekendtgørelsen.)

I 2022 har der været en overvægt af sager, som er ændret i nedadgående retning. Ankestyrelsen har nedsat erstatningen i 58 procent af alle ændringer. I 41 procent af alle ændringer, har vi forhøjet erstatningen. (Der findes ikke tilsvarende data fra 2021 og 2020, som der kan sammenlignes med. Se nærmere om ændringen i registreringer i kapitel 2.)

De fleste ændringer har været i intervallet 10-15 procentpoint. Dette skal forstås i sammenhæng med, at hvis Ankestyrelsen nedsætter et tab af erhvervsevne fra 15 procent til mindre end 15 procent (eller omvendt), vil ændringen fremgå af intervallet 10-15 procentpoint, da ændringen i Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem i så fald vil fremgå som en ændring på 15 procentpoint.

15 procent af alle ændringer er en forhøjelse i erhvervsevnetabet på 10-15 procentpoint. 17 procent af alle ændringer er en nedsættelse i erhvervsevnetabet på 10-15 procentpoint. Der har været næstflest ændringer i intervallet 20-30 procentpoint. 17 procent af alle ændringer har været en nedsættelse af erhvervsevnetabet på 20-30 procentpoint. 13 procent af alle ændringer har været en forhøjelse af erhvervsevnetabet på 20-30 procentpoint.

Figur 5.5 viser ændringsdetaljer for tab af erhvervsevne (antal afgørelser)

Note: Figuren indeholder fordeling på procentpoint – i hhv. positiv og negativ retning - for alle sager om tab af erhvervsevne, som Ankestyrelsen har ændret i 2022. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Hjemviste sager om tab af erhvervsevne

72 procent af de hjemviste sager i 2022 skyldes oplysningsgrundlaget. I 11 procent af sagerne er årsagen nye væsentlige oplysninger, og i 9 procent af tilfældene retsanvendelsen.

Til sammenligning udgjorde oplysningsgrundlaget 73 procent af de hjemviste sager i 2021, mens 11 var hjemvist på grund af nye væsentlige oplysninger og 8 procent som følge af retsanvendelsen.

Der er således ikke sket en nævneværdig ændring af årsagerne til hjemvisning i 2022 sammenlignet med 2021.

Tabel 5.5 viser årsager til hjemvisninger for sager om tab af erhvervsevne i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	6	3
Nye væsentlige oplysninger	22	11
Oplysningsgrundlag	145	72
Partens klagebemærkninger	1	0
Retsanvendelse	18	9

Anden lægefaglig vurdering	2	1
Anden skønsmæssig vurdering	7	3
I alt	201	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er fortsat den overvejende årsag til, at sager om tab af erhvervsevne hjemvises.

Det kan blandt andet skyldes manglende oplysninger om indtjeningsvnen før og efter skaden, som får betydning ved vurderingen af det samlede erhvervsevnetab. Det kan også skyldes, at der mangler lægelige eller kommunale oplysninger om mulige konkurrerende og/eller forudbestående lidelsers betydning for funktionsevnen, som kan have betydning for spørgsmålet om fradrag.

Arbejdstilsynet har tidligere bedt Ankestyrelsen udarbejde en praksisundersøgelse, som nærmere skal afdække, hvilke oplysninger der typisk mangler, når Ankestyrelsen hjemviser afgørelser om tab af erhvervsevne på grund af oplysningsgrundlaget. Undersøgelsen blev offentliggjort i marts 2023. Den er dermed først offentliggjort efter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgjort de sager, som bliver behandlet i nærværende redegørelse.

Ophævede afgørelser om tab af erhvervsevne

98 procent af alle ophævede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2022 skyldes retsanvendelsen. Kun 2 procent (svarende til én sag) er ophævet som følge af andre forhold vedrørende sagsbehandlingen.

I 2021 skete alle ophævelser om tab af erhvervsevne som følge af retsanvendelsen.

Tabel 5.6 viser årsager til ophævelse for sager om tab af erhvervsevne i 2022

	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	2
Retsanvendelse	52	98
I alt	53	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland 43 afgjorte sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar

2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Ophævelser som følge af forkert retsanvendelse vil i de fleste tilfælde skyldes, at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse af en ulykke eller en erhvervssygdom til et afslag på anerkendelse. Hvis der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om tab af erhvervsevne.

I så fald registrerer vi ophævelsen af afgørelsen om tab af erhvervsevne som en forkert retsanvendelse. Det skyldes, at anerkendelsen bortfalder og derfor er der ikke længere en (rets) gyldig afgørelse om tab af erhvervsevne.

Vi har ikke udvalgt eksempler på ophævede afgørelser om tab af erhvervsevne. Det skyldes, at de ophævede afgørelser ikke er et udtryk for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings materielle behandling af sager om tab af erhvervsevne, men derimod nærmere vedrører deres behandling af sager om anerkendelse.

Stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne

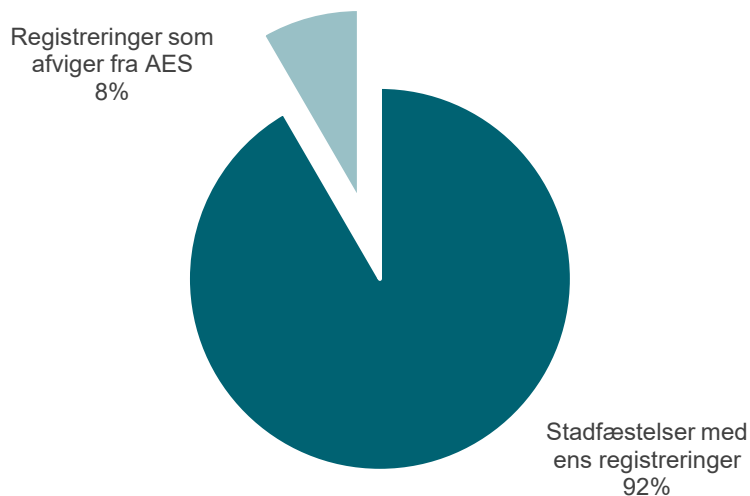
I 2022 er 69 procent af alle afgørelser om tab af erhvervsevne stadfæstet. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 49 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. (Se tabel A.7 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse fordeler sig på de enkelte sagsområder.)

Det betyder, at Ankestyrelsen i 2022 i omkring halvdelen af stadfæstelserne på området henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse samt det anvendte regelgrundlag. I 2021 var tallet 47 procent.

I 92 procent af alle stadfæstelser har Ankestyrelsen registreret, at vi er nået til samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det betyder, at vi har været enige i det samlede erhvervsevnetabs størrelse, og hvis vi har foretaget fradrag i erhvervsevnetabsprocenten, har fradragets størrelse også været tilsvarende Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

I 8 procent af alle stadfæstede sager har Ankestyrelsen dog registreret, at vi er nået til samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men dele af de underliggende forhold har vi vurderet anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det drejer sig eksempelvis om tilfælde, hvor vi vurderer erhvervsevnetabets størrelse ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men at Ankestyrelsen vurderer, at erstatningen – i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – skal tilkendes som en endelig erstatning. (Pr. 1. januar 2023 har Ankestyrelsen ændret sin registreringspraksis. Fremover vil et sådan tilfælde blive registreret som en ændring, hvilket alt andet lige vil gøre stadfæstelsesprocenten for denne type sager lavere fremover. De nye ændringer i registreringerne vil ikke blive nærmere behandlet i redegørelsen for 2022.)

Figur 5.6 viser stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2022

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager, som Ankestyrelsen har registreret med sagsudfaldet stadfæstelse. Figuren viser, at Ankestyrelsen i 92 procent af alle stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne har registreret sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens 8 procent af alle stadfæstelser har registreringer som afviger – f.eks. at Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at en erstatning skal tilkendes endeligt, mens Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at erstatningen kun kunne tilkendes midlertidigt. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser eller temaer fra sager om tab af erhvervsevne i 2022.

I 2022 er den væsentligste årsag til ændringer på området fortsat en anden skønsmæssig vurdering. Vi har udvalgt tre sager, der kan illustrere årsager til, at vi ændrer en afgørelse grundet en anden skønsmæssig vurdering.

I lighed med afsnittet om varigt mén har vi udvalgt tre eksempler, hvor ændringen består i, at Ankestyrelsen vurderer spørgsmålet om fradrag anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Årsagen til ændringen er i alle tre eksempler en væsentlig anden skønsmæssig vurdering af forudbestående eller konkurrerende skades eller sygdoms indflydelse på erhvervsevnen.

Oplysningsgrundlaget er i lighed med tidligere år den langt overvejende årsag til hjemvisninger i 2022. Vi har udvalgt to eksempler på årsager til, at Ankestyrelsen hjemviser en sag grundet utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Fælles for de udvalgte eksempler er, at der mangler oplysninger om forudbestående eller konkurrerende skades eller sygdoms indflydelse på erhvervsevnen enten før eller efter arbejdsskaden, hvorfor det ikke er muligt at skønne over grundlaget for/størrelsen på fradraget på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Endelig har vi udvalgt én sag for at illustrere den tendens, at Ankestyrelsen i stigende grad stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser om tab af erhvervsevne med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse for afgørelsen.

Anden skønsmæssig vurdering af forudbestående eller konkurrerende skades eller sygdoms indflydelse på erhvervsevnen

Det er tilskadekomne, som har bevisbyrden for størrelsen af det samlede erhvervsevnetab – herunder et tab på mindst 15 procent.

Arbejdsskademyndighederne skal herefter foretage en afvejning af, om hele eller dele af erhvervsevnetabet, med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end følger efter arbejdsskaden.

Tilskadekomne har således ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne for erhvervsevnedættende funktionsbegrænsninger, som med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end følger efter arbejdsskaden.

Det følger af Ankestyrelsens principmeddelelse [48-14](#), at hvis tilskadekomnes erhvervsevne var påvirket forud for arbejdsskaden, vil dette typisk give sig til udtryk i en lavere årsløn. Der kan derfor ikke også trækkes fra i det samlede tab af erhvervsevne som følge af funktionsbegrænsninger fra den forudbestående skade eller sygdom. Hvis der derimod efter arbejdsskaden, men uafhængigt af denne, sker en forværring af den forudbestående skade eller sygdom, der medfører yderligere funktionsbegrænsninger, vil der som udgangspunkt kunne foretages fradrag i erhvervsevnetabet som følge heraf.

Sag nr. 20 er et eksempel på anvendelse af principperne i principmeddelelse [48-14](#). I sagen var Ankestyrelsen enig med Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i, at erhvervsevnen var nedsat allerede forud for arbejdsskadens indtræden. Ankestyrelsen vurderede dog – i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – at det forudbestående blev forværret efter arbejdsskaden, men uafhængigt af denne, hvilket overvejende var årsagen til den aktuelle erhvervsmæssige situation. Ankestyrelsen fandt derfor grundlag for et fradrag i det samlede erhvervsevnetab, hvorefter tilskadekomne ikke længere havde ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Ankestyrelsens lægekonsulent deltog under sagens behandling. Selvom det er en skønsmæssig vurdering, der er afgørende årsag til ændringen, er sagen dermed også et eksempel på, at det som et led i skønsvurderingen kan være nødvendigt at indhente en lægefaglig vurdering med henblik på afklaring af de lægelige forhold i sagen, og at der i den skønsmæssige vurdering ofte indgår et element af medicinsk skøn.

Caseboks start

ÆNDRING – FORVÆRRING AF FORUDBESTÅENDE SKADE – PROGNOSESYNSPUNKT - FRADRAG

Sag nr. 20 drejer sig om en tilskadekomne, der har pådraget sig en forværring af forudbestående smerter i venstre knæ efter et vridtraume. Arbejdsskaden indtrådte i juni 2018.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om, at tilskadekomne har ret til en midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne på 25 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes erhvervsevne var nedsat allerede forud for arbejdsskaden grundet en forudbestående knæskade. Tilskadekomnes indtjeningssevne, hvis skaden ikke var sket, skal derfor vurderes efter tilskadekomnes faktiske arbejdstid forud for arbejdsskaden på 32 timer om ugen og ikke efter en omregning af lønnen svarende til en fuldtidsstilling (37 timer). Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer herefter, at erhvervsevnen er nedsat med 25 procent, indtil der foreligger en nærmere afklaring af de erhvervsmæssige forhold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er dokumenteret en forværring af de forudbestående knæ smerter, hvorfor der ikke er grundlag for en nedsættelse (fradrag) af erstatningen. Det forhold, at erhvervsevnen i noget omfang var nedsat forud for skaden, er der allerede taget højde for i vurderingen, da tilskadekomnes løn forud for arbejdsskaden ikke skulle omregnes til en fuldtidsstilling.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen nedsætter erhvervsevnetabet fra 25 til mindre end 15 procent, da vi finder grundlag for at foretage et væsentligt fradrag i det samlede erhvervsevnetab. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne efter arbejdsskaden er i stand til at genoptage sit tidligere arbejde og senere overgå til et nyt jobområde uden en lønnedgang til følge. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at tilskadekomne først overgår til sygedagpenge i forbindelse med en operation i knæet i juni 2019. Ankestyrelsen vurderer, at operationen er begrundet i tiltagende bruskegeneration (slid), som har været til stede allerede forud for arbejdsskaden, da MR-skanning fra 2017 har påvist en stor bruskskade efter et tidligere (privat) vridtraume. Ankestyrelsen vurderer, at de tiltagende forandringer i brusken i venstre knæ, som var årsag til operationen og den efterfølgende overgang til sygedagpenge, skyldes en forværring af de forudbestående skader på brusken, som er opstået uafhængigt af arbejdsskaden.

Afgørende for resultatet:

Selvom knæskaden i noget omfang havde påvirket tilskadekomnes erhvervsevne allerede forud for arbejdsskaden, vurderer Ankestyrelsen, at der efter arbejdsskaden er sket en yderligere forværring af den forudbestående knæskade, som medfører den funktionsnedsættelse, som er årsag til tilskadekomnes overgang til sygedagpenge. Overgangen til sygedagpenge kunne således med overvejende sandsynlighed tilskrives andre forhold end arbejdsskadens følger. Vurderingen er i overensstemmelse med det anførte i principmeddelelse [48-14](#).

Caseboks slut

Sag nr. 21 er et eksempel på den omvendte situation, hvor Ankestyrelsen – modsat Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – vurderer, at betingelserne for fradrag ikke er til stede.

Hvis arbejdsskaden og eventuelle konkurrerende forhold medfører funktionsbegrænsninger, der påvirker erhvervsevnen på samme måde, kan arbejdsskademyndigheden ikke foretage fradrag, medmindre det er overvejende sandsynligt, at de konkurrerende forhold ville have medført en nedsat erhvervsevne uafhængigt af arbejdsskaden.

Bevisbyrden for fradrag vil typisk ikke være løftet, hvis det ikke i tilstrækkelig grad er muligt at adskille, hvilke funktionsbegrænsninger der er en følge af arbejdsskaden, og hvilke funktionsbegrænsninger, der er en følge af andre forhold. Sag nr. 21 er et eksempel herpå.

Caseboks start

ÆNDRING – ADSKILLELSE AF FUNKTIONSBE-GRÆNSNINGER - EJ GRUNDLAG FOR FRADRAG

Sag nr. 21 drejer sig om en tilskadekomne, der har pådraget sig uspecificeret belastningsreaktion som følge af flere belastende hændelser under sit uddannelsesforløb til socialpædagog (erhvervssygdom).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om afslag på erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne har et samlet erhvervsevnetab på 15 procent, men at dele af tabet med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Fradragets størrelse er vurderet til 2/3. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne også lider af angst og depression, som bidrager til den samlede funktionsnedsættelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen forhøjer erhvervsevnetabet fra mindre end 15 til 15 procent, da vi ikke finder grundlag for fradrag i det samlede erhvervsevnetab. Årsagen er, at der er stort sammenfald mellem tilskadekomnes funktionsbegrænsninger som følge af arbejdsskaden og funktionsbegrænsninger som følge af de konkurrerende psykiske lidelser, da symptomerne fra de forskellige psykiske lidelser i vidt omfang overlapper hinanden. Ankestyrelsen vurderer endvidere, at de funktionsbegrænsninger, som arbejdsskaden medfører, i sig selv afholder tilskadekomne fra at kunne arbejde som socialpædagog på fuld tid.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen vurderer, at det ikke i tilstrækkelig grad er muligt at adskille funktionsbegrænsningerne som følge af arbejdsskaden fra følgerne efter øvrige konkurrerende psykiske lidelser, og at det ikke er overvejende sandsynligt, at de konkurrerende psykiske lidelser ville have manifisteret sig i en nedsat erhvervsevne uafhængigt af arbejdsskaden. Bevisbyrden for, at dele af det påviste erhvervsevnetab med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden, er derfor ikke løftet.

Caseboks slut

I sag nr. 22 er Ankestyrelsen enig i grundlaget for fradrag, men vurderer fradragets størrelse væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Frdragets størrelse skal altid fastsættes ud fra et skøn over arbejdsskadens og de konkurrerende funktionsbegrænsningers samlede indflydelse på erhvervsevnen. Herefter skal der foretages en konkret afvejning af, i hvilket omfang de hver især bidrager til den samlede funktionsnedsættelse.

Ankestyrelsen vil som udgangspunkt ikke tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, hvis alle relevante skønsmomenter er indgået i vurderingen af fradragets størrelse, medmindre vi har en væsentlig anden skønsmæssig vurdering af arbejdsskadens og de forudbestående/konkurrerende helbredsforholds betydning. En sådan vurdering vil oftest ske efter inddragelse af en lægefaglig vurdering.

Selvom Ankestyrelsen i den konkrete sag var enig i grundlaget for fradrag, vurderede vi, at de konkurrerende helbredsforhold kun i mindre omfang bidrog til det samlede erhvervsevnetab.

Caseboks start

ÆNDRING – OVERGANG TIL FØRTIDSPENSION - FRADRAGETS STØRRELSE

Sag nr. 22 drejer sig om en tilskadekomne, der har pådraget sig højresidigt rotator cuff-syndrom som følge af mange års skulderbelastende arbejde som murer (erhvervssygdom).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om, at tilskadekomne har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 30 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring vurderer, at tilskadekomne har et samlet erhvervsevnetab på 85 procent efter overgang til førtidspension og senere folkepension, men at dele af tabet med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Fradragets størrelse er fastsat til 2/3. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne ud over arbejdsskaden i højre skulder også har helbredsmæssige gener i form af slidgigt i venstre skulder, slidgigt i begge håndled samt søvnapnø i svær grad, som medfører en yderligere forringelse af erhvervsevnen og er en væsentlig del af tilkendelsen til førtidspension.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen forhøjer erhvervsevnetabet fra 30 til 55 procent, da vi nedsætter fradraget fra 2/3 til 1/3. Ankestyrelsen er enig i, at tilskadekomne har et samlet erhvervsevnetab på 85 procent efter overgang til førtidspension og senere folkepension. Ankestyrelsen er også enig i, at de konkurrerende gener i form af slidgigt i venstre skulder, slidgigt i begge håndled og søvnapnø i svær grad medvirker til den samlede erhvervsevnenedsættelse. Ankestyrelsen vurderer dog, at disse gener kun medvirker til omkring 1/3 af det samlede erhvervsevnetab. I den vurdering lægger vi vægt på, at vi ikke i tilstrækkeligt omfang kan adskille hvilke funktionsbegrænsninger, der er en følge af arbejdsskaden og hvilke, der er en følge af den konkurrerende slidgigt. Ankestyrelsen vurderer dermed, at den primære årsag til den nedsatte erhvervsevne er beskrevet som gener, der relaterer sig til arbejdsskadens følger, og at arbejdsskaden i sig selv giver omfattende funktionsbegrænsninger.

Afgørende for resultatet:

Der er tale om en meget skønsmæssig vurdering af fradragets størrelse. Ankestyrelsen lægger overvejende vægt på de samme forhold som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men finder efter en konkret afvejning, at de konkurrerende helbredsmæssige forhold kun i mindre omfang bidrager til den samlede erhvervsevnenedsættelse. Ankestyrelsen vurderer dermed, at der kun er grundlag for et fradrag på omkring 1/3.

Caseboks slut

Hjemvisning som følge af manglende oplysninger af betydning for vurderingen af fradrag

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen efterprøver en afgørelse om tab af erhvervsevne på samme grundlag som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Hvis der kommer nye oplysninger i forbindelse med en klage, eller efter sagen er oversendt til Ankestyrelsen, vil vi som udgangspunkt også inddrage disse oplysninger i vores vurdering.

Hvis Ankestyrelsen vurderer, at en sag ikke er tilstrækkelig oplyst, har vi mulighed for selv at indhente de manglende oplysninger. Det vil vi typisk gøre, hvis de manglende oplysninger udgør en mindre, supplerende del af oplysningsgrundlaget. Det kan eksempelvis være opdateret journal fra egen læge.

Ankestyrelsen indhenter ikke oplysninger, hvis vi vurderer, at de manglende oplysninger kan være af en sådan karakter, at grundlaget for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ændrer sig væsentligt. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis der er relevante oplysninger, som ikke er indgået i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, og der er en risiko for, at oplysningerne har en væsentlig betydning for vurderingen.

I praksis betyder det, at Ankestyrelsen kan hjemvise en sag, når:

- der mangler væsentlige oplysninger,
- der er kommet nye væsentlige oplysninger af betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings oprindelige afgørelse,
- der er væsentlige sagsbehandlingsfejl eller hjemmelsmangler i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, eller
- når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til sagen i sin helhed.

Vi har udvalgt to eksempler på hjemvisninger som følge af manglende væsentlige oplysninger. Sagerne er udvalgt, da den hyppigste årsag til, at en sag om tab af erhvervsevne hjemvises i 2022 i lighed med tidligere år er oplysningsgrundlaget.

Om en sag om tab af erhvervsevne er tilstrækkeligt oplyst, er altid en konkret vurdering. Oplysninger, som er nødvendige i én sag, kan være irrelevante for en anden sag.

Det fremgår af [Praksisundersøgelse – sager om tab af erhvervsevne, der hjemvises grundet oplysningsgrundlaget](#), at når Ankestyrelsen hjemviser en sag om tab af erhvervsevne grundet oplysningsgrundlaget, så er der – baseret på de udvalgte sager, som indgik i undersøgelsen – oftest tale om manglende lægelige oplysninger. Det fremgår også, at når der ikke er indhentet tilstrækkelige lægelige oplysninger, er det særligt spørgsmålet om fradrag eller årsagssammenhæng, som Ankestyrelsen ikke kan vurdere.

Undersøgelsen viste ikke et generelt mønster for hvilke slags lægelige oplysninger, der oftest mangler i sagerne. Dette beror på en konkret vurdering af den enkelte sag. Generelt skal sagen dog indeholde tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at arbejdsskademyndigheden kan vurdere:

- hvilke konkurrerende eller forværrede forudbestående sygdomme, der er til stede hos den tilskadekomne, samt omfanget af disse sygdomme, og om de med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end den anerkendte arbejdsskade
- om de konkurrerende eller forværrede forudbestående sygdomme er en medvirkende årsag til tilskadekomnes nedsatte erhvervsevne, herunder om sygdommen giver funktionsbegrænsninger ud over funktionsbegrænsningerne som følge af arbejdsskaden.

Sag nr. 23 er et eksempel på, at der både mangler væsentlige oplysninger om tilskadekomnes indtjeningsevne efter arbejdsskaden og oplysninger, som kan belyse, om hele eller dele af den nuværende erhvervsevnenedsættelse skyldes funktionsbegrænsninger, som ikke er en følge af arbejdsskaden.

Ankestyrelsen vurderede, at de manglende oplysninger havde væsentlig betydning for vurderingen af spørgsmålet om tab af erhvervsevne, herunder også spørgsmålet om fradrag. Ankestyrelsen hjemviste sagen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til ny behandling.

CASEBOKS START

HJEMVISNING – EJ TILSTRÆKKELT OPLYST – FUNKTIONSBEGRÆNSNINGER SOM FØLGE AF ANDRE FORHOLD END ARBEJDSKADEN

Sag nr. 23 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig et brud på højre skinneben efter et fald.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke har ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne har et samlet erhvervsevnetab på 15 procent, men at en del af tabet skyldes konkurrerende funktionsbegrænsninger, som nedsætter erhvervsevnen i et yderligere omfang. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring nedsætter derfor erhvervsevnetabet med omkring 1/3.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes ansættelser og arbejdsopgaver efter arbejdsskaden, og dermed også belyse, om årsagen til jobskifte med lavere indtjening til følge er en følge af arbejdsskaden eller med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold. Der mangler også nærmere lægelige oplysninger, der kan belyse, om tilskadekomne har andre funktionsbegrænsninger ud over følgerne af arbejdsskaden, som nedsætter indtjeningsevnen i et yderligere omfang.

Afgørende for resultatet:

Sagen er utilstrækkeligt oplyst, da der både mangler oplysninger om tilskadekomnes indtjeningsevne med skadens følger samt oplysninger om, hvorvidt konkurrerende/forudbestående sygdom har indvirkning herpå. Oplysningerne er væsentlige for at kunne tage stilling til sagen på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Sag nr. 24 er et eksempel på, at der mangler væsentlige oplysninger om tilskadekomnes ansættelser efter arbejdsskaden, herunder også årsag til disses ophør, og der ligeledes mangler lægelige oplysninger, som kan belyse arbejdsskadens følger nærmere.

Ankestyrelsen vurderede, at de manglende oplysninger havde væsentlig betydning for vurderingen af erhvervsevnetabet. Vi hjemviste sagen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til ny behandling.

Caseboks start

HJEMVISNING – EJ TILSTRÆKKELT OPLYST – MANGLENDE OPLYSNINGER OM ERHVERVS- OG HELBREDSMÆSSIGE FORHOLD

Sag nr. 24 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde pådrog sig en skade på venstre knæ efter fald fra stige.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke har ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne fortsat er i arbejde og ikke har lidt et indtægtstab på mindst 15 procent.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne har haft flere kortvarige ansættelser efter arbejdsskaden, men at vi mangler oplysninger om, hvorvidt ophøret i ansættelserne er begrundet i arbejdsskadens følger eller andre forhold. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at der mangler lægelige oplysninger, idet der alene foreligger en funktionsattest, som er udarbejdet, før skaden kunne anses som stationær. Der mangler dermed også oplysninger, der kan beskrive følgerne efter arbejdsskaden nærmere, herunder belyse eventuelle skånebehov.

Afgørende for resultatet:

Sagen er utilstrækkeligt oplyst, da der både mangler oplysninger om tilskadekomnes ansættelser efter arbejdsskadens samt oplysninger om de nuværende helbredsmæssige forhold. Oplysningerne er væsentlige for at kunne tage stilling til sagen på tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

I 2022 er stadfæstelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne på 69 procent. Andelen af stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse udgør 49 procent af alle stadfæstelser. I 2021 henviste Ankestyrelsen i 47 procent af alle stadfæstelser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Sag nr. 25 er udvalgt som eksempel på den tendens, at sager om tab af erhvervsevne er det sagssemne (ud af de fire største sagsområder), hvor Ankestyrelsen i størst grad henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, og at tendensen er tiltagende.

Caseboks start

STADFÆSTELSE – ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVS-SIKRINGS BEGRUNDELSE

Sag nr. 25 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig en skade i højre skulder.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om, at tilskadekomne har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 60 procent. Tilskadekomne er overgået til førtidspension, hvorfor den erhvervsmæssige situation er afklaret. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at den samlede erhvervsevnenedsættelse udgør 90 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at tilskadekomne har en konkurrerende lænderyglidelse, som med overvejende sandsynlighed indvirker på det samlede erhvervsevnetab. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at omkring 1/3 af erhvervsevnetabet skyldes andre forhold end arbejdsskadens følger.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ankestyrelsen lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen er enig i de inddragede skønsmomenter samt afvejningen heraf i forhold til det samlede erhvervsevnetab efter overgangen til førtidspension. Ankestyrelsen er endvidere enig i, at den konkurrerende ryglidelse medfører en yderligere funktionsnedsættelse, som med overvejende sandsynlighed ikke er en følge af arbejdsskaden, og i vægtningen af fradragets størrelse.

Bilag 1: Regelgrundlag

Nedenfor fremgår de regler, der er særligt relevante for og inddraget i redegørelsen. Det fremgår desuden, hvilket regelgrundlag reglerne er uddraget fra.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring

Arbejdsskadesikringslovens § 5

§ 5. Ved arbejdsskade i denne lov forstås ulykke, jf. § 6, og erhvervssygdom, jf. § 7, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. dog § 10 a.

Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

Infoboks start

TIDLIGERE ULYKKESBEGREB:

Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker indtrådt fra og med den 1. januar 2004 til og med den 31. december 2019)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. For ulykker gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor ulykken indtræder, eller hvor den påvirkning, der har forårsaget ulykken, ophører, medmindre andet er fastsat i loven.

infoboks slut

Arbejdsskadesikringslovens § 7

§ 7. Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov:

1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.

2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder

de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdoms-udvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Arbejdsskadesikringslovens § 8

§ 8. En person, der har pådraget sig en sygdom, som er optaget i fortegnelsen over erhvervs sygdomme, jf. § 7, stk. 1, har krav på ydelser efter loven, medmindre det anses for overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Stk. 2. For erhvervs sygdomme gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor sygdommen anmeldes, medmindre andet er fastsat i loven.

Arbejdsskadesikringslovens § 12

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

Arbejdsskadesikringslovens § 16

§ 16. Fristen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af, om en anmeldt skade er omfattet af loven, er:

- 1) 3 måneder for afgørelse af, om en anmeldt ulykke er omfattet af loven.
- 2) 6 måneder for afgørelse af, om en anmeldt sygdom, der behandles efter § 7, stk. 1, nr. 1, er omfattet af loven.
- 3) 2 år for afgørelse af, om en anmeldt sygdom, der behandles efter § 7, stk. 1, nr. 2, og § 7, stk. 2, er omfattet af loven.

Stk. 2. Fristen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af, om tilskadekomne har ret til ydelser efter loven, jf. § 11, nr. 1-3, er 1 år. Fristen er dog 2 år for sager omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Fristerne i stk. 1 og 2 regnes fra den dag, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har modtaget anmeldelsen.

Stk. 4. Fristerne i stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings aføgelse af, om efterladte har ret til ydelser efter loven, jf. § 11, nr. 4-6, når arbejdsskaden har medført døden. Fristerne regnes fra den dag, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har modtaget anmeldelse af dødsfaldet.

Stk. 5. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring underretter sagens parter, når afgørelserne ikke kan træffes inden for de frister, der er nævnt i stk. 1, 2 og 4. Underretningen skal indeholde en begrundelse om, hvorfor fristerne ikke kan overholdes og oplysning om, hvornår afgørelsen forventes truffet.

Stk. 6. Forskud på erstatning for tab af erhvervsevne og på godtgørelse for varigt mén kan udbetales i tiden inden den endelige afgørelse.

Arbejdsskadesikringslovens § 17

§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

Stk. 4. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme som følge af påvirkning af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen, jf. § 7, stk. 2, kan tidligst ydes fra det 15. år.

Stk. 5. Erstatningen tilkendes som en løbende ydelse, medmindre den kapitaliseres efter reglerne i § 27.

Stk. 6. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende ydelse årligt 83 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 7. Den årlige erstatning udbetales med 1/12 månedligt forud. Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger før arbejdsskaden er anmeldt. Udbetaling af løbende erstatning ophører med udgangen af den måned, hvor tilskadekomne når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Er tilskadekomne på tidspunktet for afgørelsen 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, udbetales erstatningen efter reglerne i § 27 som et kapitalbeløb med den faktor, der er fastsat for en person, der er 2 år fra at nå folkepensionsalderen, ganget med den årlige løbende erstatning. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen.

Stk. 8. Udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt, og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen.

Stk. 9. Reglerne i stk. 7 og 8 anvendes tilsvarende i sager, der genoptages efter §§ 41 og 42. Der udbetales i disse sager ikke erstatning fra et tidspunkt, der ligger før anmodningen om genoptagelse, eller før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genoptaget sagen, jf. § 42.

Arbejdsskadesikringslovens § 18

§ 18. Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt men, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

Arbejdsskadesikringslovens § 24

§ 24. Årslønnen udgør tilskadekomnes samlede arbejdsfortjeneste i året før arbejdsskadens indtræden. Årslønnen fastsættes med udgangspunkt i oplysningerne i indkomstregisteret og andre oplysninger fra told- og skatteforvaltningen.

Stk. 2. Årslønnen fastsættes efter et skøn, når

- 1) særlige indtægtsforhold eller ansættelsesforhold gør sig gældende,
- 2) tilskadekomne på grund af en erhvervssygdom ikke har været beskæftiget til samme løn i hele det foregående år,
- 3) tilskadekomne har været ude af erhverv i en kortere eller længere periode før datoen for sygdommens anmeldelse eller
- 4) årslønnen fastsat efter stk. 1, 2. pkt., ikke giver et retvisende billede af tilskadekomnes indtjening på skadetidspunktet.

Stk. 3. Ved beregning af erstatning trækkes arbejdsmarkedsbidrag, jf. lov om arbejdsmarkedsbidrag, fra årslønnen.

Stk. 4. I årslønnen medregnes værdien af fri kost og logi samt værdien af andre naturalydelser. Satserne for værdien af kost og logi for personer, der har ophold hos arbejdsgiveren, svarer til de satser, der fastsættes af Skatterådet i medfør af ligningslovens § 16, stk. 3, nr. 2, for det pågældende år.

Stk. 5. Årslønnen kan ikke sættes højere end 367.000 kr. inklusive arbejdsmarkedsbidrag. Beløbet reguleres efter § 25.

Stk. 6. Er tilskadekomne under 18 år eller under uddannelse, kan der ved årslønsfastsættelsen tages hensyn til den erhvervsindtægt, der kunne forventes efter det fyldte 18. år eller efter uddannelsens afslutning, hvis arbejdsskaden ikke havde fundet sted. Årslønnen skal dog ansættes til mindst 137.000 kr. inklusive arbejdsmarkedsbidrag reguleret efter § 25, medmindre tilskadekomnes erhvervsevne allerede forud for arbejdsskadens indtræden var nedsat i væsentlig grad.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for opgørelse af årsløn for selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 8. Til brug ved beregning og regulering af erstatning for tab af erhvervsevne og tab af forsørger som løbende ydelse fastsættes en grundløn. Denne beregnes ved at gange den årsløn, der er fastsat efter reglerne i stk. 1-7, med forholdet mellem 367.000 kr. og det maksimale årslønsbeløb, der var gældende, da arbejdsskaden indtraf.

Arbejdsskadesikringslovens § 36

§ 36. Er anmeldelse ikke indsendt rettidigt, kan krav om erstatning efter loven dog rejses af tilskadekomne eller de efterladte inden for en frist af 1 år fra arbejdsskadens indtræden. For erhvervssygdomme, jf. § 7, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne eller de efterladte har fået kendskab til, at sygdommen må antages at være erhvervsbetinget. Der ses bort fra fristen, når det er dokumenteret, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade, jf. § 5, og tilskadekomne eller efterladte har ret til erstatning m.v., jf. § 11, som følge af arbejdsskaden. § 12, stk. 2, finder ikke anvendelse ved vurderingen af årsagssammenhængen efter denne bestemmelse.

Stk. 2. Krav efter loven eller mod arbejdsgiveren på erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade, jf. § 5, forældes efter reglerne i forældelsesloven, jf. dog stk. 3-52).

Stk. 3. Fristen efter forældelseslovens § 3, stk. 1, er 5 år for krav som nævnt i stk. 2. Denne forældelsesfrist regnes først fra den dag, da fordringshaveren blev bekendt med fordringen og skyldneren, eller fra den dag, da fordringshaverens manglende kendskab kan tilregnes denne som groft uagtsomt.

Stk. 4. Er en arbejdsskade anmeldt inden forældelsesfristens udløb, indtræder forældelse af krav efter loven tidligst 3 år efter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller den, der efter regler fastsat i medfør af § 15, stk. 6, eller § 35, stk. 3, træffer afgørelse eller tager stilling, har givet meddelelse om sin afgørelse eller stillingtagen. Indbringes sagen for Ankestyrelsen inden for den frist, der er fastsat i § 44, stk. 2, regnes fristen på 3 år fra meddelelsen om Ankestyrelsens afgørelse. Det samme gælder, når Ankestyrelsen behandler sagen, selv om klagefristen er overskredet, jf. § 44, stk. 3.

Stk. 5. Stk. 3 og forældelseslovens § 3, stk. 1 og 2, finder ikke anvendelse på krav på erstatning eller godtgørelse i sager omfattet af § 41, stk. 2. Det samme gælder ved genoptagelse på andet grundlag end §§ 41-43.

Arbejdsskadesikringslovens § 38

§ 38. Tilskadekomne skal snarest muligt efter arbejdsskadens indtræden lade sig undersøge af en læge og derefter gennemgå den lægebehandling eller den optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig. Tilskadekomne skal om nødvendigt lade sig indlægge til observation på sygehus eller lignende institution. Tilskadekomne skal endvidere efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestemmelse lade sig undersøge af en læge udpeget

af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, lade sig arbejdsprøve og efter anmodning afgive mundtlig forklaring for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Undlader tilskadekomne at efterkomme kravene efter denne bestemmelse, anvendes reglen i § 13, stk. 1.

Stk. 2. Tilskadekomne har ret til at få betalt rejseudgifter ved lægebehandling m.v., jf. stk. 1, når lægebehandlingen m.v. sker efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anmodning. Tilskadekomne har endvidere ret til at få erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ved behandling m.v., jf. stk. 1, 2. og 3. pkt., hvis fraværet er af mindst 2 timers varighed. Som grundlag for beregningen kan højst anvendes den timefortjeneste, der svarer til den i § 24, stk. 5, nævnte årsløn. I sager om ulykker betales udgifterne af forsikringsselskabet. I sager om erhvervssygdomme betales udgifterne af bidrag, jf. § 55.

Stk. 3. Stk. 2 gælder også, når Ankestyrelsen har begæret de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Betingelsen om, at der skal foreligge en anmodning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen, for at forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring betaler udgifterne efter stk. 2 og 3, kan fraviges i de tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen finder oplysningerne nødvendige. I sager om arbejdsulykker skal forsikringsselskabet alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter skadens indtræden. I sager om erhvervssygdomme skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter, at skaden er anmeldt, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for betaling af udgifter efter stk. 2 og 3 og bekendtgør årligt, med hvilke beløb der kan betales for transport m.v.

Arbejdsskadesikringslovens § 44

§ 44. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser efter § 40 kan indbringes for Ankestyrelsen af

- 1) tilskadekomne eller dennes efterladte,
- 2) forsikringsselskabet i sager om ulykker,
- 3) bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i sager om erhvervssygdomme og
- 4) arbejdsgiveren, for så vidt angår afgørelser om anerkendelse af arbejdsskader og afgørelser efter § 35, stk. 5.

Stk. 2. Klage efter stk. 1 skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Stk. 3. Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund her til.

Stk. 4. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 samt §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse, medmindre andet følger af denne lov.

Stk. 5. I det omfang arbejdsgiveren, forsikringsselskabet eller bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension indbringer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse for Ankestyrelsen, har klagen opsættende virkning. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har ret til aktindsigt i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings og Ankestyrelsens sag efter forvaltningslovens kapitel 4.

Stk. 6. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring videregiver ved afgørelsen af anerkendelsesspørgsmålet i arbejds-skadesagen oplysning om tilskadekomnes diagnose til arbejdsgiveren.

Stk. 7. Inden Ankestyrelsen behandler en klage efter stk. 1, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Klagen sendes derfor til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ved vurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til faktiske og retlige såvel som skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Stk. 8. Kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for behandling af klagesager, herunder også regler om tidsfrister for indsendelse og videresendelse af klager m.v.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

§ 16. Ankestyrelsen skal en gang årligt udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes.

Stk. 2. Redegørelsen følger kalenderåret og indsendes senest 6 måneder efter årets afslutning.

Stk. 3. Redegørelsen skal forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der skal have lejlighed til at afgive sine bemærkninger til redegørelsen, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de områder, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring varetager, jf. § 2, i det omfang Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer konkrete afgørelser, der efter lovgivningen kan påklages til Ankestyrelsen. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 5. Ankestyrelsen kan fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 4. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.

Uddrag af Bekendtgørelse om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser

§ 9. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter genvurderingen giver klageren helt eller delvist medhold, sendes ny afgørelse til sagens parter inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Den nye afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 2. En ny afgørelse, der giver klageren helt eller delvist medhold, har virkning fra tidspunktet for den første afgørelse.

Stk. 3. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes sagen, ledsaget af en begrundelse i oversendelsesbrevet, til Ankestyrelsen inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Sagens parter orienteres om oversendelsen til Ankestyrelsen og begrundelsen herfor.

Stk. 4. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan færdiggøre sin genvurdering inden for en frist på 4 uger efter udløbet af klagefristen, skal sagens parter have besked herom og om, hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet. Skyldes den forsinkede genvurdering, at der til brug for genvurderingen skal indhentes nye oplysninger eller vurderinger mv., regnes fristen for genvurdering fra tidspunktet, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager de nye oplysninger.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

§ 68. Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande og er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag.

Stk. 2. Ankestyrelsens afgørelse kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

Der er i øvrigt henvist til:

Bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervs sygdomme anmeldt fra 1. januar 2005

Vejledende procenttabel til brug for afgørelser om godtgørelse for varigt mén, truffet den 1. februar 2017 og senere i arbejdsskadesager

Bilag 2: Principmeddelelser

Ankestyrelsen har i 2022 offentliggjort 11 principmeddelelser i klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Disse er anført nedenfor.

Derefter er anført øvrige principmeddelelser, der er henvist til undervejs i årsredegørelsen.

Principmeddelelser offentliggjort i 2022

- Ankestyrelsens principmeddelelse 1-22 om arbejdsskade - arbejdets forhold - befordring til og fra kursussted - arbejdsgivers interesse - samkørsel - økonomisk fordel
- Ankestyrelsens principmeddelelse 2-22 om arbejdsskade - afledte følger - årsagssammenhæng
- Ankestyrelsens principmeddelelse 7-22 om arbejdsskade - tilbagebetaling - oplysningspligt
- Ankestyrelsens principmeddelelse 8-22 om arbejdsskade - arbejdets forhold - hjemmearbejde
- Ankestyrelsens principmeddelelse 9-22 om arbejdsskade - ulykke - årsagssammenhæng - COVID-19 - kollegasmitte - oplysningsgrundlaget
- Ankestyrelsens principmeddelelse 10-22 om arbejdsskade - vaccination - COVID-19 - arbejdets forhold - årsagssammenhæng
- Ankestyrelsens principmeddelelse 28-22 om arbejdsskade - arbejdets forhold - arbejdstids begyndelse eller ophør - færden på arbejdsstedet - privat handling
- Ankestyrelsens principmeddelelse 33-22 om arbejdsskade - anerkendelse - ulykke - psykisk skade - PTSD - bevisvurdering
- Ankestyrelsens principmeddelelse 38-22 om arbejdsskade - varigt mén - tab af særlige færdigheder - fravigelse af méntabellen - daglige livsførelse
- Ankestyrelsens principmeddelelse 40-22 om arbejdsskade - arbejdets forhold - hjemmearbejde
- Ankestyrelsens principmeddelelse 45-22 om arbejdsskade - godtgørelse for varigt mén - psykiske symptomer efter fysiske skader - årsagssammenhæng - formodningsregel

Øvrige relevante principmeddelelser

Arbejdets forhold

- Ankestyrelsens principmeddelelse U-9-06 om anerkendelse - ulykkestilfælde - arbejdets forhold - hjemmearbejde - arbejdsskade
- Ankestyrelsens principmeddelelse 6-09 om arbejdsskade - arbejdets forhold - privat ærinde - i arbejdstiden - arbejdet afbrudt Ankestyrelsens principafgørelse 6-09 om arbejdsskade - arbejdets forhold - privat ærinde - i arbejdstiden - arbejdet afbrudt

Ulykker

Ankestyrelsens principmeddelelse 25-21 om arbejdsskade - ulykker fra og med den 1. januar 2020 – personskadebegrebet

- Ankestyrelsens principmeddelelse 47-18 om arbejdsskade - ulykke - bevisbedømmelse - dokumentation

Erhvervssygdomme

- Ankestyrelsens principmeddelelse 19-20 om arbejdsskade - erhvervssygdom - støjskade - bevisbedømmelse

Varigt mén

- Ankestyrelsens principmeddelelse 173-11 om arbejdsskade – mén – ulykke – forudbestående gener – anerkendelse

Tab af erhvervsevne

- Ankestyrelsens principmeddelelse 51-17 om arbejdsskade – midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne – erhvervsmæssigt uafklaret
- Ankestyrelsens principmeddelelse 48-14 om arbejdsskade – forværring af forudbestående – fradrag – ledighedsydelse – forudbestående gener - tab af erhvervsevne

Bilag 3: Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer

Den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bliver udarbejdet på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

Vi registrerer, om vi stadfæster, ændrer eller ophæver den afgørelse, der er påklaget til Ankestyrelsen, eller om vi hjemviser sagen til fornyet behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi registrerer også årsagen til, at en sag bliver ændret, hjemvist eller ophævet.

INDEN KLAGEN SENDES TIL ANKESTYRELSEN

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgjort en sag, har sagens parter fire uger til at klage over afgørelsen. Hvis en af

parterne klager over afgørelsen, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring pligt til efter loven at genvurdere sagen. (Jf. arbejdsskadesikringslovens § 44, stk. 7-9.). En genvurdering indebærer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tage stilling til, om parten kan få helt eller delvist medhold i klagen.

Ved genvurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til:

- forkerte faktiske omstændigheder i afgørelsen (faktiske mangler),
- mangelfuld eller forkert anvendelse af regler i afgørelsen (retlige mangler) og/eller
- afvejningen af de skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Fejlen skal desuden have haft betydning for resultatet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

Hvis klageren ikke får helt eller delvist medhold i klagen, oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen sammen med genvurderingen.

Får klageren helt eller delvist medhold i sin klage, afgør Arbejdsmarkedets Erhvervssikring sagen på ny i form af en genvurderingsafgørelse. (Hvis også en genvurderingsafgørelse påklages, oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen til Ankestyrelsen. Det skyldes, at den samme afgørelse ikke kan genvurderes to gange. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan heller ikke genvurdere en afgørelse, som begge parter klager over. I disse tilfælde oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen med et oversendelsesbrev.)

Ankestyrelsen kan ikke behandle en klagesag, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til spørgsmålet om genvurdering.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har en frist på fire uger til at genvurdere klagesagen, inden den sendes til Ankestyrelsen. (Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan færdigbehandle genvurderingen inden for fire uger efter udløbet af klagefristen, skal sagens parter have besked herom. Se nærmere i § 9, stk. 3 og stk. 4 i bekendtgørelse nr. 1271 af 28. november 2019 om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.)

Genvurderingsfristen er en ordensforskrift. En ordensforskrift er en sagsbehandlingsregel, der ikke har betydning for afgørelsens indhold. Hvis en ordensforskrift er tilsidesat, kan det ikke medføre, at afgørelsen bliver ugyldig. (Ankestyrelsen vil dog udtale kritik i afgørelsen, når en ordensforskrift ikke er overholdt. Det kan for eksempel ske, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring uden grund ikke har overholdt genvurderingsfristen på fire uger, men først har genvurderet sagen og sendt klagen til Ankestyrelsen flere måneder efter, at en part har klaget.)

RAMMERNE FOR ANKESTYRELSENS BEHANDLING AF SAGEN

Ankestyrelsen prøver afgørelserne fuldt ud på arbejdsskadeområdet. Det betyder, at styrelsen som klageinstans skal tage stilling til alle dele af den påklagede afgørelse, og:

- efterprøve retlige spørgsmål (sagsbehandlingen, fortolkning, oplysningerne i sagen og det juridiske grundlag), og

- efterprøve skønnet i en afgørelse.

Ankestyrelsen påser i alle afgørelser, om almindelige forvaltningsretlige regler og principper er fulgt. Det er for eksempel reglerne om partshøring og begrundelse af afgørelsen.

Ankestyrelsen skal desuden efterprøve, om sagen er tilstrækkeligt oplyst. Ankestyrelsen forholder sig selvstændigt til de faktiske omstændigheder i sagen. Det gælder også for rent sagkyndige vurderinger (for eksempel lægefaglige vurderinger), der indgår i bedømmelsen af de faktiske omstændigheder.

Ankestyrelsen efterprøver og har adgang til at ændre skønnet i en afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt lovlige, saglige hensyn i forbindelse med skønsudøvelsen. (Det sker for eksempel, når Ankestyrelsen har indhentet en sagkyndig vurdering fra en af styrelsens tilknyttede lægekonsulenter, som foretager en anden lægefaglig vurdering end den, der ligger til grund for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Det kan også ske, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold, men Ankestyrelsen er uenig i vægtningen af de enkelte forhold.)

En part, der klager, kan ikke begrænse Ankestyrelsens prøvelse af sagen. Udgangspunktet er, at klagetemaet danner rammen for prøvelsen, men Ankestyrelsen kan efter omstændighederne udvide prøvelsen til andet end det, der er klaget over. Det vil eksempelvis sige, at Ankestyrelsen kan vurdere, at der er behov for at efterprøve spørgsmålet om anerkendelse, selvom der er klaget over spørgsmålet om varigt mén.

Ankestyrelsen har mulighed for at ændre afgørelsen til gunst eller ugunst for klager.

ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

Ankestyrelsen kan afvise, stadfæste, ændre, hjemvise eller ophæve afgørelser, der er klaget over. (Arbejdsskadesikringsloven § 44, stk. 4, jf. retssikkerhedsloven § 68, stk. 2.) Vi gennemgår reaktions-mulighederne nedenfor.

Infoboks start

REAKTIONSMULIGHEDER

AFVISNING

En afvisning er udfaldet af en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ved en prøvelse af de processuelle forudsætninger udtaler, at Ankestyrelsen ikke kan efterprøve sagen i realiteten. Ankestyrelsen kan afvise at behandle en sag, hvis klagen er modtaget efter klagefristens udløb, eller hvis klagen trækkes tilbage af den klagende part under behandlingen hos Ankestyrelsen, og klagen dermed bortfalder.

STADFÆSTELSE

En stadfæstelse betyder, at Ankestyrelsen kommer frem til det samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring i den påklagede afgørelse. Stadfæstelsen fastslår udelukkende, at resultatet er korrekt. Begrundelsen for resultatet kan derimod være en anden.

ÆNDRING

Ved en ændring ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og sætter sin egen afgørelse med et andet resultat i stedet.

HJEMVISNING

Ved en hjemvisning ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal behandle sagen igen samt træffe en ny afgørelse. En hjemvisning betyder en underkendelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

OPHÆVELSE

Ved en ophævelse gælder Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ikke mere. Ophævelsen vil typisk være en retsvirkning af en anden afgørelse. Et eksempel på dette er, hvis Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse til et afslag på anerkendelse. I sådan et tilfælde ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser om ydelser efter loven, hvis afgørelser om disse spørgsmål også er påklaget. Dette kunne for eksempel være spørgsmålene om varigt mén og tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen tager kun stilling til sådanne spørgsmål, hvis disse er påklaget.

Infoboks slut

ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Ankestyrelsen registrerer årsagerne til, at en sag ændres eller hjemvises med på forhånd definerede emneord. I 2021 har Ankestyrelsen anvendt de samme årsagsemneord som i 2020.

Nedenfor gennemgår vi årsagsemneordene. I kapitel 4 og 5 fremgår udvalgte eksempler på omgjorte sager og årsagerne til omgørelsen.

infoboks start

ÅRSAGSEMNEORD

OPLYSNINGSGRUNDLAG

Når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger, der har afgørende betydning for resultatet. Det benyttes for eksempel ved hjemvisninger, hvor Ankestyrelsen finder det nødvendigt at indhente nye oplysninger, som er afgørende for sagens resultat.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING

Når Ankestyrelsen med udgangspunkt i en anden læge-sagkyndig udtalelse vurderer oplysningerne i sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Benyttes, hvor læge-konsulenten har haft de samme lægelige oplysninger til rådighed, men vurderer for eksempel det varige mén lavere eller højere end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

Når Ankestyrelsen lægger vægt på de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tillagt vægt, og alle relevante forhold er inddraget, men Ankestyrelsen vægter elementerne anderledes.

HJEMVISNING TIL FORELÆGGELSE FOR ERHVERVSSYG-DOMSUDVALGET

Når Ankestyrelsen vurderer, at der kan være mulighed for anerkendelse af en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

RETSANVENDELSE

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har anvendt reglerne rigtigt, misforstået, ikke fortolket rigtigt eller helt eller delvist ikke anvendt reglerne. Desuden i tilfælde, hvor Ankestyrelsens udmeldte praksis i en principmeddelelse er anvendt forkert, misforstået eller glemt. Det benyttes for eksempel, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har henvist til en forkert bestemmelse, eller hvor et afgørende skønsmoment ikke er indgået i vurderingen. Det benyttes desuden i afgørelser om udmåling, der ophæves som følge af, at Ankestyrelsen ændrer en anerkendelse til en afvisning, fordi der herefter ikke længere foreligger hjemmel til afgørelsen om udmåling.

PARTENS KLAGEBEMÆRKNINGER

Når Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til/omtalt oplysninger, der taler imod resultatet. Benyttes typisk ved hjemvisninger, hvor inddragelse af oplysninger forudsætter, at der tilvejebringes yderligere oplysninger (for eksempel en funktionsattest eller speciallægeerklæring).

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER

Når der er nye oplysninger, som gør, at sagen skal vurderes på ny, fordi sagen ændrer væsentlig karakter eller kræver væsentligt yderligere sagsoplysning. Det kan for eksempel være, hvis nye oplysninger fører til, at retsgrundlaget for afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er forkert.

ANDRE FORHOLD VEDRØRENDE SAGSBEHANDLING

Når årsagen til omgørelsen skyldes andre sagsbehandlingsfejl end indeholdt i årsagsemneordet "Oplysnings-grundlaget". Det benyttes for eksempel, hvis der er kommet nye oplysninger ind inden for klagefristen, men Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har oversendt sagen til Ankestyrelsen inden klagefristens udløb

SÆRLIGT OM ÆNDREDE AFGØRELSE

Kategorien "ændring" dækker over alle typer af ændringer. Ændringen kan være både til gunst og til ugunst for den tilskadekomne, ligesom der kan være tale om en større eller mindre ændring.

Mange afgørelser beror på en vejledende lægefaglig udtalelse.

Ankestyrelsens lægefaglige vurdering af sagen foretages som udgangspunkt på baggrund af de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde i sagen. En ændring af en påklaget afgørelse på grund af en anden lægefaglig vurdering kan derfor ikke nødvendigvis betragtes som udtryk for en forkert retsanvendelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I visse sager tilsidesætter Ankestyrelsen skønnet i en påklaget afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold. I disse tilfælde vægter Ankestyrelsen elementerne anderledes, hvilket er det afgørende for ændringen, som dermed fører til et andet resultat.

En ændring kan også skyldes, at alle relevante forhold og elementer ikke er inddraget i den påklagede afgørelse. Ændringen kan desuden bero på forkert eller mangelfuld anvendelse af retsregler, principmeddelelser og domstolspraksis.

SÆRLIGT OM HJEMVISTE SAGER

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen har pligt til at sørge for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse (officialmaksimen). Hvis der mangler væsentlige oplysninger, kan Ankestyrelsen indhente de oplysninger, hvis de allerede eksisterer (for eksempel en journal fra tilskadekomnes praktiserende læge).

Hvis de manglende oplysninger ikke eksisterer eller ikke er udarbejdet (for eksempel en speciallægeerklæring), hjemviser Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der så skal indhente de relevante oplysninger.

Det er en konkret og skønsmæssig vurdering, om den enkelte sag er tilstrækkeligt oplyst. At en sag vurderes ikke at være tilstrækkeligt oplyst, kan for eksempel skyldes, at der mangler oplysninger om hændelsen eller påvirkningen, arbejdsmæssige belastninger eller helbreds-mæssige, økonomiske eller erhvervsmæssige forhold.

Sagens parter kan fremføre nye oplysninger over for Ankestyrelsen (nova). Det vil i disse tilfælde ikke have været muligt for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at inddrage oplysningerne i deres sagsbehandling.

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen som klageinstans har vide beføjelser til at inddrage de nye oplysninger ved afgørelsen af sagen. Hvis de nye oplysninger imidlertid ændrer sagens karakter væsentligt, vil Ankestyrelsen hjemvise sagen. Sagen ændrer væsentligt karakter, hvis det kræver en helt ny oplysning af sagen at afgøre den. Hvis de nye oplysninger derimod ikke ændrer sagens karakter, vil de nye oplysninger indgå i sagens behandling i Ankestyrelsen.

Det vil fremgå af den konkrete afgørelse, om der er tale om en stadfæstelse, ændring, ophævelse eller hjemvisning. Det vil desuden fremgå af Ankestyrelsens interne årsagsregistrering, hvad der i en konkret sag er baggrunden for ændringen eller hjemvisningen.

Bilag 4: Tabeller

Nedenfor fremgår uddybende tabeller, der er udeladt fra kapitlerne, men som der henvises til undervejs i redegørelsen.

Tabel A.1 Udfaldet af afgjorte sager i antal på alle sagsområder 2022

	Stadfæstelse		Ændring		Hjemvisning		Ophævelse		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervs-sygdom	1.329	85	66	4	174	11	2	0	1.571	100
Anerkendelse af erhvervs-sygdom, Særlig, Veteran	30	75	1	3	8	20	1	3	40	100
Anerkendelse af erhvervs-sygdom, Veteran (§ 7)	31	79	1	3	7	18	0	0	39	100
Anerkendelse af ulykker	1.360	80	281	17	46	3	9	1	1.696	10
Anmeldelsesfrist	113	75	26	17	12	8	0	0	151	100
Arbejdsgivers sikringspligt	10	77	0	0	2	15	1	8	13	100
Den sikrede personkreds	194	80	37	15	10	4	0	0	241	100
Forsørgertabs-erstatning m.v.	9	100	0	0	0	0	0	0	9	100
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	98	79	19	15	6	5	1	1	124	100
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	140	77	36	20	6	3	0	0	182	100
Hjælpebidler	25	96	1	4	0	0	0	0	26	100
Sygebehandling	127	79	24	15	3	2	6	4	160	100
Tab af erhvervsevne	1.638	69	499	21	201	8	53	2	2.391	100
Tilbagebetaling	70	78	15	17	2	2	3	3	90	100
Varigt mén	1.763	60	825	28	235	8	115	4	2.938	100
Årsløn	123	57	46	21	21	10	24	11	214	100

I alt	7.060	71	1.877	19	733	7	215	2	9.885	100
--------------	--------------	-----------	--------------	-----------	------------	----------	------------	----------	--------------	------------

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager, der er afvist (typisk fordi klagefristen ikke er overholdt), bortfaldet (typisk fordi klager trækker sin klage tilbage) og sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. I 2022 udgjorde afgørelser fra Færøerne og Grønland 43 afgjorte sager. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager på sagsområdet. Omgørelsesprocenten er summen af alle sager, som Ankestyrelsen har ændret, hjemvist eller ophævet set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tabel A.2 Ændringer på grund af anden lægefaglig vurdering fordelt på sagsområder 2022

	Ændret pga. anden lægefaglig vurdering	Antal ændrede sager	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	37	66	1.571	56	2
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	1	1	40	100	3
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	1	1	39	100	3
Anerkendelse af ulykker	110	281	1.696	39	6
Anmeldelsesfrist	7	26	151	27	5
Den sikrede personkreds	2	37	241	5	1
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	7	36	182	19	4
Sygebehandling	19	24	160	79	12
Tab af erhvervsevne	85	499	2.391	17	4
Tilbagebetaling	1	15	90	7	1
Varigt mén	713	825	2.938	86	24
I alt	983	1.811	9.499	54	10

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsstatistik

Tabel A.3 Ændringer på grund af anden skønsmæssig vurdering fordelt på sagsområder 2022

	Ændret pga. anden skøn	Antal ændrede sager	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	17	66	1.571	26	1
Anerkendelse af ulykker	103	281	1.696	37	6
Anmeldelsesfrist	13	26	151	50	9
Den sikrede personkreds	27	37	241	73	11
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	2	19	124	11	2
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	5	36	182	14	3
Tab af erhvervsevne	269	499	2.391	54	11
Tilbagebetaling	7	15	90	47	8
Varigt mén	68	825	2.938	8	2
Årsløn	28	46	214	61	13
I alt	539	1.850	9.598	29	6

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsstatistik

Tabel A.4 Ændringer på grund af retsanvendelse fordelt på sagsområder 2022

	Ændret pga. retsanvendelse	Antal ændrede sager	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	5	66	1.571	8	0
Anerkendelse af ulykker	33	281	1.696	12	2
Anmeldelsesfrist	4	26	151	15	3
Den sikrede personkreds	2	37	241	5	1
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	4	19	124	21	3
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	14	36	182	39	8
Tab af erhvervsevne	83	499	2.391	17	3
Tilbagebetaling	7	15	90	47	8

Varigt mén	18	825	2.938	2	1
Årsløn	6	46	214	13	3
I alt	176	1.850	9.598	10	2

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem

Tabel A.5 Hjemvisninger på grund af oplysningsgrundlag fordelt på sagsområder 2022

	Hjemvisning pga. oplysningsgrundlaget	Antal hjemviste sager	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle hjemviste sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	84	174	1.571	48	5
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	1	8	40	13	3
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	1	7	39	14	3
Anerkendelse af ulykker	31	46	1.696	67	2
Anmeldelsesfrist	2	12	151	17	1
Arbejdsgivers sikringspligt	1	2	13	50	8
Den sikrede personkreds	5	10	241	50	2
Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	3	6	124	50	2
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	5	6	182	83	3
Sygebehandling	3	3	160	100	2
Tab af erhvervsevne	145	201	2.391	72	6
Varigt mén	157	235	2.938	67	5
Årsløn	13	21	214	62	6
I alt	451	731	9.760	62	5

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tabel A.6 Ophævelser på grund af retsanvendelse fordelt på sagsområder 2022

	Ophævet pga. retsanvendelse	Antal ophævede sager	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle ophævede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	1	2	1.571	50	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	1	1	40	100	3
Anerkendelse af ulykker	8	9	1.696	89	0
Arbejdsgivers sikringspligt	1	1	13	100	8
Sygebehandling	6	6	160	100	4
Tab af erhvervsevne	52	53	2.391	98	2
Tilbagebetaling	1	3	90	33	1
Varigt mén	106	115	2.938	92	4
Årsløn	22	24	214	92	10
I alt	198	214	9.113	93	2

Note: Ankestyrelsen registrerer kun ét årsagsemneord på hvert sagsemne. Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Tabel a.7 Stadfæstelser med Arbejdsmarkedets erhvervssikrings begrundelse 2022

	Samme begrundelse som AES	Stadfæstelser i alt	Afgjorte sager i alt	Procent ift. alle stadfæstede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	483	1.329	1.571	36	31
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran (§ 7)	1	31	39	3	3
Anerkendelse af ulykker	345	1.360	1.696	25	20
Anmeldelsesfrist	44	113	151	39	29
Arbejdsgivers sikringspligt	3	10	13	30	23
Den sikrede personkreds	41	194	241	21	17

Genoptagelse, Anerkendelse (§ 41)	33	98	124	34	27
Genoptagelse, Ydelser (§ 42)	56	140	182	40	31
Hjælpebidler	18	25	26	72	69
Sygebehandling	71	127	160	56	44
Tab af erhvervsevne	806	1.638	2.391	49	34
Tilbagebetaling	36	70	90	51	40
Varigt mén	524	1.763	2.938	30	18
Årsløn	90	123	214	73	42
I alt	2.551	7.021	9.836	36	26

Note: Data vedrører kun realitetsbehandlede sager. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Data i redegørelsen er trukket pr 31. januar 2023 for alle årene. Data kan derfor afvige fra data i tidligere årsredegørelser samt på talportalen. Har du spørgsmål til data, så kontakt os på statistik@ast.dk.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsstatistik

Bilag 5: Overblik over sagseksempler

Sag	Sagsemne	Udfald	Årsag til omgørelse	Stikord
Sag nr. 1	Den sikrede personkreds	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – færden på arbejde – arbejdets forhold
Sag nr. 2	Den sikrede personkreds	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – arbejdets forhold – privat ærinde
Sag nr. 3	Den sikrede personkreds	Stadfæstelse		Stadfæstelse – covid-19 – kollegasmitte – arbejdets forhold
Sag nr. 4	Ulykker	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – anerkendelse – relevant belastning – dokumentationskrav
Sag nr. 5	Ulykker	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – afslag - dokumentationskravet
Sag nr. 6	Ulykker	Stadfæstelse		Stadfæstelse med ændret indhold – anerkendelse - belastningens karakter
Sag nr. 7	Ulykker	Stadfæstelse		Stadfæstelse med ændret indhold – anerkendelse – anden diagnose/skade
Sag nr. 8	Ulykker	Stadfæstelse		Stadfæstelse med ændret indhold – anerkendelse af mere – flere skader
Sag nr. 9	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – anerkendelse – højresidig tennisløbue

Sag nr. 10	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – afslag – hørenedsættelse ikke støjbetinget ud fra audiogram
Sag nr. 11	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Oplysningsgrundlag	Hjemvisning – manglende oplysninger om diagnose og belastninger
Sag nr. 12	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Andre forhold vedrørende sagsbehandlingen	Hjemvisning – manglende behandling af anmeldelsesfristen
Sag nr. 13	Erhvervssygdom	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anden vurdering end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
Sag nr. 14	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – kroniske nakke-skulder-smerter – ej grundlag for fradrag
Sag nr. 15	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – forværrede skulder-smerter - fradrag
Sag nr. 16	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – menisklæsion – kunstig knæled - fradragets størrelse
Sag nr. 17	Varigt mén	Hjemvisning	Oplysningsgrundlag	Hjemvisning – skade på højre håndled - stationærtidspunktet
Sag nr. 18	Varigt mén	Hjemvisning	Oplysningsgrundlag	Hjemvisning – brud på skinneben og menisklæsion - stationærtidspunktet
Sag nr. 19	Varigt mén	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anden vurdering end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
Sag nr. 20	Tab af erhvervsevne	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – forværring af forudbestående skade - prognosesynspunkt - fradrag
Sag nr. 21	Tab af erhvervsevne	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – adskillelse af funktionsbegrænsninger – ej grundlag for fradrag
Sag nr. 22	Tab af erhvervsevne	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Ændring – overgang til førtidspension – fradragets størrelse
Sag nr. 23	Tab af erhvervsevne	Hjemvisning	Oplysningsgrundlag	Hjemvisning – ej tilstrækkeligt oplyst – funktionsbegrænsninger som følge af andre forhold end arbejdsskaden
Sag nr. 24	Tab af erhvervsevne	Hjemvisning	Oplysningsgrundlag	Hjemvisning – ej tilstrækkeligt oplyst – manglende oplysninger om erhvervs- og helbredsmæssige forhold
Sag nr. 25	Tab af erhvervsevne	Stadfæstelse		Stadfæstelse – Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

Bilag 6: Tidligere årsredegørelser

Ankestyrelsen har siden 2016 udarbejdet en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

De tidligere årsredegørelser om sager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår nedenfor med link til de enkelte årsredegørelser.

- [Årsredegørelse 2021](#)
- [Årsredegørelse 2020](#)
- [Årsredegørelse 2019](#)
- [Årsredegørelse 2018](#)
- [Årsredegørelse 2017](#)
- [Årsredegørelse 2016](#)